Nagħti l-kunsens tiegħi.

(L.S.)

GUIDO DE MARCO
President

9 ta' April, 2002

ATT Nru. III ta' l -2002

ATT li jemenda l-Kodiċi Kriminali, Kap. 9.

IL-PRESIDENT, bil-parir u l-kunsens tal-Kamra tad-Deputati, imlaqqgħa f'dan il-Parlament, u bl-awtorità ta' l-istess, hareġ b'liġi dan li ġej:-

1. (1) It-titolu fil-qosor ta' dan l-Att hu Att ta' l-2002 li jemenda l-Kodiċi Kriminali, u għandu jinqara u jiftiehem ħaġa waħda mal-Kodiċi Kriminali, hawnhekk iżjed 'il quddiem imsejjaħ "il-liġi prinċipali". Titolu fil-qosor.

(2) Id-disposizzjonijiet li ġejjin ta' dan l-Att għandhom jibdew iseħħu f'dik id-data li l-Ministru responsabbli għall-ġustizzja jista' jistabbilixxi b'avviż fil-Gazzetta, u dati differenti jistgħu jiġu hekk stabbiliti għal disposizzjonijiet differenti ta' l-Att.

2. Fis-subartikolu (1) ta' l-artikolu 4 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "tmiss lill-Gvern, illi jmexxiha" għandhom jidħlu l-kliem "tmiss lill-Istat u titmexxa". Emenda ta' l-artikolu 4 tal-liġi prinċipali.

3. Is-subartikolu (1) ta' l-artikolu 5 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej: Emenda ta' l-artikolu 5 tal-liġi prinċipali.

(a) minflok il-kliem "L-azzjoni kriminali tista' titmexxa f'Malta," għandhom jidħlu l-kliem "Bla ħsara għal kull disposizzjoni speċjali oħra ta' dan il-Kodiċi jew ta' kull liġi oħra li tagħti ġurisdizzjoni lill-qrati f'Malta biex jiġġudikaw reati, l-azzjoni kriminali tista' titmexxa f'Malta,";

(b) fil-paragrafu (d) tiegħu:

(i) minflok il-kliem "fl-artikolu 133 jew 139A," għandhom jidħlu l-kliem "fl-artikolu 133, 139A, jew tar-reati msemmija fl-artikoli 311 sa 318 u fl-artikolu 320 meta dawn isiru jew jiġu diretti kontra jew fuq xi faċilità ta' l-Istat jew tal-gvern, faċilità infrastrutturali, post pubbliku jew aċċessibbli għall-pubbliku jew sistema ta' trasport pubbliku,";

(ii) minflok il-kliem minn "Għall-finijiet ta' dan il-paragrafu" sa "dwar l-Immigrazzjoni;" għandu jidħol dan li ġej:

"Għall-finijiet ta' dan il-paragrafu:

"resident permanenti" tfisser persuna li jkun ingħatalha permess ta' residenza skond id-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 7 ta' l-Att ta' l-1970 dwar l-Immigrazzjoni;

"reat kontra l-persuna" tinkludi r-reati msemmija fl-artikoli 86 sa 90 u fl-artikoli 198 sa 205 ta' dan il-Kodiċi;

l-espressjoniijiet "faċilità ta' l-Istat jew tal-Gvern", "faċilità infrastrutturali", u "sistema ta' trasport pubbliku" għandhom l-istess tifsira li ngħatat lilhom rispettivament fis-subartikolu (4) ta' l-artikolu 314B;

(ċ) fis-subparagrafu (i) tal-paragrafu (e) tiegħu, minnufih wara l-kliem "312," għandhom jidħlu l-kliem "314A, 314B";

(d) fil-paragrafu (ġ) tiegħu, minnufih wara l-kliem "jew 298," għandhom jidħlu l-kliem "jew jassoċja ruħu ma' xi persuna jew persuni bil-għan li jagħmel xi wieħed mill-istess delitti,"; u

(e) minnufih wara l-paragrafu (ġ) tiegħu għandu jiżdied dan il-paragrafu ġdid li ġej:

"(ħ) kontra kull min ma tinħareġ ebda awtorità għal proċedimenti dwaru, jew ma ssir ebda ordni għar-ritorn tiegħu, wara talba li ssir minn xi pajjiż għall-estradizzjoni tiegħu minn Malta, mill-Ministru responsabbli għall-ġustizzja minħabba f'li jkun ċittadin ta' Malta jew li r-reat li dwaru kien mitlub ir-ritorn tiegħu jkun suġġett għall-piena kapitali fil-pajjiż li jkun għamel it-talba, ukoll jekk ma jkun hemm ebda

disposizzjoni skond il-liġijiet ta' Malta ħlief din id-disposizzjoni li bis-saħħa tagħha tkun tista' tinbeda l-azzjoni kriminali kontra dik il-persuna;

(i) kontra kull min jagħmel reat li, b'disposizzjoni espressa tal-liġi, jkun jikkostitwixxi reat ukoll meta jsir barra minn Malta.".

Emenda ta' l-artikolu 9 tal-liġi prinċipali.

4. L-artikolu 9 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej:

(a) fis-subartikolu (1) tiegħu, minflok il-kliem "tal-Gvern." għandhom jidħlu l-kliem "tal-Ministru responsabbli għall-ħabs."; u

(b) minnufih wara s-subartikolu (6) tiegħu għandhom jiżdiedu dawn is-subartikoli ġodda li ġejjin:

"(7) Qabel tagħti l-piena tar-reklużjoni l-qorti għandha tissodisfa ruħha, jekk hemm bżonn permezz ta' provi mediċi, li jistgħu jinkludu eżami mediku tal-persuna misjuba ħatja, illi l-persuna misjuba ħatja tkun tajba biex tiskonta l-imsemmija piena.

(8) Jekk, matul l-esekuzzjoni tal-piena tar-reklużjoni, it-Tabib tal-Ħabs jiċċertifika bil-miktub illi l-priġunier ma jkunx għadu tajjeb biex jiskonta dik il-piena, l-esekuzzjoni ta' dik il-piena għandha tiġi sospiża sa dak iż-żmien li l-priġunier jerga' jiġi ċċertifikat li jkun medikament tajjeb biex jiskonta dik il-piena.".

Emenda ta' l-artikolu 11 tal-liġi prinċipali.

5. Fil-proviso li hemm għas-subartikolu (3) ta' l-artikolu 11 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "tliet xhur jekk il-multa ma tkunx aktar minn elfejn lira, sitt xhur jekk il-multa ma tkunx aktar minn għaxart elef lira, sena jekk il-multa ma tkunx aktar minn tletin elf lira u tmintax-il xahar jekk il-multa tkun aktar minn tletin elf lira." għandhom jidħlu l-kliem "sitt xhur jekk il-multa ma tkunx aktar minn elfejn lira, sena jekk il-multa ma tkunx aktar minn għaxart elef lira, tmintax-il xahar jekk il-multa ma tkunx aktar minn tletin elf lira u sentejn jekk il-multa tkun aktar minn tletin elf lira.".

Sostituzzjoni ta' l-artikolu 12 tal-liġi prinċipali.

6. Minflok l-artikolu 12 tal-liġi prinċipali għandu jidħol dan li ġej:

"Detenzjoni.

12. (1) Il-persuni kkundannati għad-detenzjoni jiġu miżmuma fil-ħabs jew f'dik il-parti tal-ħabs li qiegħda għall-ikkundannati għal dik il-piena.

(2) Meta ma jkunx xort'oħra speċifikament provdut, ebda żmien ta' detenzjoni m'għandu jkun iżjed minn xahrejn.".

Emenda ta' l-artikolu 14 tal-liġi prinċipali.

7. L-artikolu 14 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej:

(a) fl-ewwel proviso li hemm għas-subartikolu (1) ta' l-artikolu 14, minflok il-kliem "ħamsin ċenteżmu" kulfejn dawn jinsabu, għandhom jidħlu l-kliem "ħamsa u għoxrin lira"; u

(b) minflok it-tieni proviso li tinsab mas-subartikolu (1) għandu jidħol dan il-proviso li ġej:

"Iżda fin-nuqqas ta' ħlas tal-multa jew ta' l-ammenda fiż-żmien stabbilit mill-qorti fis-sentenza tagħha jew, fin-nuqqas li jkun hemm impost terminu fis-sentenza, fi żmien ġimgħa waħda mid-data tas-sentenza, dik il-multa jew ammenda għandha tiġi konvertita minnufih fi priġunerija jew detenzjoni kif provdut fl-artikoli 11 u 13 skond il-każ, u l-Pulizija għandhom, bis-saħħa ta' l-awtorità mogħtija lilhom bis-sentenza u b'dan il-proviso, jarrestaw lill-persuna sentenzjata u jeħduha bi skorta fil-post imsemmi skond il-liġi għaż-żamma ta' persuni li jkollhom sentenza ta' multa jew ammenda konvertibbli fi priġunerija jew detenzjoni skond il-liġi;".

Sostituzzjoni ta' l-artikolu 22 tal-liġi prinċipali.

8. (1) Bla ħsara għad-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 168 ta' dan l-Att, minflok l-artikolu 22 tal-liġi prinċipali għandu jidħol dan li ġej:

"Kalkolu ta' kundanni ta' priġunerija.

22. Ħlief fil-każ ta' kundanna ta' priġunerija għall-għomor jew ta' priġunerija jew detenzjoni f'nuqqas tal-ħlas ta' multa jew ammenda, kull żmien qabel id-dikjarazzjoni ta' ħtija u l-kundanna li tulu l-ikkundannat ikun inżamm fil-ħabs għar-reat jew reati li tiegħu jew tagħhom huwa jkun ġie hekk misjub ħati u kkundannat, li ma jkunx żmien magħmul fil-ħabs f'esekuzzjoni ta' kundanna, jitqies bħala parti miż-żmien ta' priġunerija jew detenzjoni taħt il-kundanna tiegħu; iżda jekk l-ikkundannat qabel kien suġġett għal ordni ta' *probation*, ordni għal liberazzjoni taħt kondizzjoni jew għal sentenza sospiża dwar dak ir-reat jew reati, kull żmien bħal dak qabel l-għemil ta' dak l-ordni jew l-għoti tas-sentenza sospiża m'għandux jitqies għall-finijiet ta' dan l-artikolu:

Iżda meta xi żmien qabel id-dikjarazzjoni ta' ħtija kif imsemmi qabel ikun, bis-saħħa ta' dan l-artikolu, ġie meqjus bħala parti miż-żmien ta' priġunerija jew detenzjoni taħt il-

kundanna dwar dik id-dikjarazzjoni ta' ħtija, dak iż-żmien ma għandux jitqies bħala parti miż-żmien ta' priġunerija jew detenzjoni taħt xi kundanna oħra.".

Żieda ta' l-artikoli 23A u 23B ġodda mal-liġi prinċipali.

9. Minnufih wara l-artikolu 23 tal-liġi prinċipali għandhom jiżdiedu dawn l-artikoli ġodda li ġejjin:

"Imblukkar tal-proprjetà ta' min ikun akkużat.

23A. (1) F'dan l-artikolu, kemm-il-darba r-rabta tal-kliem ma tkunx teħtieġ xort'oħra -

"l-Att" tfisser l-Att kontra *Money Laundering*, Kap. 373;

"l-Ordinanzi" tfisser l-Ordinanza dwar il-Mediċini Perikolużi, Kap. 101, u l-Ordinanza dwar il-Professjoni Medika u l-Professjonijiet li għandhom x'jaqsmu magħha, Kap. 31;

"reat rilevanti" tfisser kull delitt li ma jkunx wieħed ta' natura involontarja ħlief għal delitt taħt l-Ordinanzi jew taħt l-Att, li għalih tista' tingħata l-piena ta' priġunerija għal żmien iktar minn sena.

(2) Meta persuna tiġi akkużata b'reat rilevanti, għandhom japplikaw *mutatis mutandis* id-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 5 ta' l-Att u l-istess disposizzjonijiet għandhom japplikaw għal kull ordni li ssir mill-Qorti bis-saħħa ta' dan l-artikolu bħallikieku din kienet ordni magħmula mill-Qorti taħt l-imsemmi artikolu 5 ta' l-Att.

Konfiska ta' rikavat.

23B. (1) Mingħajr preġudizzju għad-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 23 ta' dan il-Kodiċi il-qorti għandha, b'żieda ma' kull kastig li jista' jingħata b'sentenza min jinsab ħati ta' reat rilevanti u b'żieda ma' kull penali li jista' jeħel korp magħqud taħt id-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 121D, tordna l-konfiska favur il-Gvern tar-rikavat li jiġi mir-reat jew ta' dik il-proprjetà li l-valur tagħha jkun jikkorrispondi għall-valur ta' dak ir-rikavat sew jekk dak ir-rikavat ikun ġie riċevut minn min ikun insab ħati sew jekk mill-korp magħqud imsemmi fl-imsemmi artikolu 121D.

(2) Meta r-rikavat li jkun ġej mir-reat ikun ġie mberbaq, jew għal xi raġuni oħra li tkun ma jkunx possibbli li jiġi identifikat u konfiskat kull tali rikavat, jew li tiġi ordnata l-konfiska ta' dik il-proprjetà li jkollha l-valur tagħha jikkorrispondi għall-valur ta' dak ir-rikavat, il-qorti għandha

tagħti sentenza fejn min ikun insab ħati jew tali korp magħqud, jew kemm min ikun insab ħati kemm il-korp magħqud solidalment, skond il-każ, jeħel multa li tkun tekwivali għall-ammont tar-rikavat mir-reat.

(3) Għall-finijiet ta' dan l-artikolu:

"proprjetà" tfisser kull attiv ta' liema xorta jkun, sew korporali sew inkorporali, mobbli jew immobbli, tanġibbli jew intanġibbli, u dokumenti jew strumenti legali li jkunu prova ta' titolu għal dak l-attiv jew xi interess fih;

"reat rilevanti" għandha l-istess tifsir kif inhu mogħti lilha bis-subartikolu (1) ta' l-artikolu 23A;

"rikavat" tfisser kull vantaġġ ekonomiku u kull proprjetà ġejja jew miksuba, b'mod dirett jew mhux dirett, mill-għemil tar-reat u tinkludi kull qliegħ jew benefiċċju ieħor miksub minn dik il-proprjetà.".

Emenda ta' l-artikolu 28A tal-liġi prinċipali.

10. Minnufih wara s-subartikolu (5) ta' l-artikolu 28A tal-liġi prinċipali għandu jiżdied dan is-subartikolu ġdid li ġej:

"(5A) Mingħajr preġudizzju għad-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 28F, il-piena mogħtija f'sentenza sospiża meta dik is-sentenza ma tkunx daħlet fis-seħħ għandha, għall-finijiet ta' l-artikolu 50, titqies li tkun ġiet skontata ma' l-iskadenza tal-perjodu operattiv oriġinali msemmi fis-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu jew tal-perjodu operattiv magħmul minfloku kif provdut fil-paragrafu (b) tas-subartikolu (2) ta' l-artikolu 28B.".

Emenda ta' l-artikolu 28C tal-liġi prinċipali.

11. L-artikolu 28C tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej:

(a) fis-subartikolu (1) tiegħu, minflok il-kliem "mill-Qorti Kriminali jew," għandhom jidħlu l-kliem "mill-Qorti ta' l-Appell Kriminali, mill-Qorti Kriminali jew,";

(b) minflok is-subartikolu (3) tiegħu għandu jidħol dan is-subartikolu li ġej:

"(3) Għall-finijiet ta' dan l-artikolu u ta' l-artikoli 28D u 28E -

(a) sentenza sospiża li tingħata lil ħati fi grad ta' appell għandha titqies li tikun ingħatat mill-Qorti ta' l-ewwel grad;

(b) il-Qorti tal-Minorenni għandha titqies li tkun Qorti tal-Maġistrati (Malta) jew Qorti tal-Maġistrati (Għawdex), skond il-każ.".

12. Fis-subartikolu (1) ta' l-artikolu 28D tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "il-Qorti Kriminali" għandhom jidħlu l-kliem "il-Qorti ta' l-Appell Kriminali, il-Qorti Kriminali". Emenda ta' l-artikolu 28D tal-liġi prinċipali.

13. L-artikolu 28E tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej: Emenda ta' l-artikolu 28E tal-liġi prinċipali.

(a) is-subartikoli (2) u (4) tiegħu għandhom jitħassru; u

(b) fis-subartikolu (3) tiegħu, minflok il-kliem "għar-reat l-ieħor." għandhom jidħlu l-kliem "għar-reat l-ieħor:" u minnufih wara għandu jidħol il-proviso li ġej:

"Iżda jekk il-Qorti Kriminali ma tagħmilx ordni bis-saħħa tas-subartikolu (1) ta' l-artikolu 28B, hija għandha tistabbilixxi ż-żmien ta' priġunerija għar-reat l-ieħor biss.".

14. L-artikolu 28G tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej: Emenda ta' l-artikolu 28G tal-liġi prinċipali.

(a) fis-subartikolu (2) tiegħu, minflok il-kliem "u li ismu jissemma fl-ordni ta' superviżjoni." għandhom jidħlu l-kliem "u li ismu jissemma' fl-ordni ta' superviżjoni; u l-ordni ta' superviżjoni jista' barra minn hekk jinħtieġ li l-ħati jikkonforma ruħu, matul il-perjodu kollu ta' superviżjoni jew matul parti minnu, ma' dawk il-ħtiġiet li l-qorti tista' timponi taħt id-disposizzjonijiet tas-subartikoli (2) u (4) ta' l-artikolu 5 ta' l-imsemmi Att."; u

(b) fis-subartikolu (9) tiegħu -

(i) minflok il-kliem "ħtieġa li hemm fis-subartikolu (3) ta' dan l-artikolu," għandhom jidħlu l-kliem "ħtieġa li hemm fis-subartikoli (2) u (3) ta' dan l-artikolu,"; u

(ii) minflok il-kliem "hija tista', mingħajr ħsara għall-kontinwazzjoni ta' l-ordni, twaħħlu ammenda ta' mhux iżjed minn mitt lira." għandhom jidħlu l-kliem "hija tista' jew f'każijiet serji jew ripetuti tordna li s-sentenza sospiża mogħtija fil-proċedimenti li fihom ikun sar l-ordni tas-superviżjoni tibda sseħħ jew, mingħajr ħsara għall-

kontinwazzjoni ta' l-ordni, twaħħlu ammenda ta' mhux iżjed minn mitt lira.".

Emenda ta' l-artikolu 29 tal-liġi prinċipali.

15. L-artikolu 29 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej:

(a) minflok is-subartikolu (1) tiegħu għandu jidħol dan li ġej:

"(1) Il-persuna kkundannata għall-ħlas ta' ammenda jew multa li tingħata l-benefiċċju taż-żmien b'ordni mogħti mill-qorti skond id-disposizzjonijiet tas-subartikolu (2) ta' l-artikolu 14, u li ma tħallasx dik l-ammenda jew dik il-multa skond il-kondizzjonijiet ta' l-istess ordni, tkun suġġetta li tiġi arrestata u li tinġieb quddiem il-qorti; u l-qorti, wara li tiżgura ruħha mill-identità tal-persuna kkundannata u li ma jkunx sar il-ħlas skond il-kundizzjonijiet ta' l-ordni, għandha tordna li dik il-persuna tiskonta l-piena tad-detenzjoni jew ta' priġunerija stabbilita minflok l-ammenda jew il-multa, jew minflok il-bilanċ ta' l-ammenda jew il-multa li jkun għad baqa' x'jitħallas, skond il-każ. L-arrest isir b'mandat maħruġ mill-qorti."; u

(b) fis-subartikolu (2) tiegħu, minnufih wara l-kliem "fi żmien erbat ijiem minn dakinhar" għandhom jidħlu l-kliem "li tinkiser xi waħda mill-kundizzjonijiet stabbiliti mill-qorti fl-ordni tagħha jew minn dakinhar".

Emenda ta' l-artikolu 30 tal-liġi prinċipali.

16. L-artikolu 30 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej:

(a) fis-subartikolu (1) tiegħu, minnufih wara l-kliem "mill-Gvern" kull fejn jirrikorru għandhom jidħlu l-kliem "jew xi awtorità pubblika oħra"; u

(b) fis-subartikolu (2) tiegħu, minflok il-kliem "u kull ċirkostanza oħra tal-każ," għandhom jidħlu l-kliem "u kull ċirkostanza oħra tal-każ, u wara li tisma' lill-Pulizija fil-każ ta' talba quddiem il-Qorti tal-Maġistrati jew lill-Avukat Ġenerali fil-każ ta' talba quddiem xi qorti oħra,".

Sostituzzjoni ta' l-artikolu 36 tal-liġi prinċipali.

17. L-artikolu 36 tal-liġi prinċipali għandu jiġi mħassar u minflok għandu jidħol dan li ġej:

"Minuri ta' taħt l-erbatax-il sena iżda 'l fuq minn disa' snin li jimxu bil-ħażen.

36. Bla ħsara għas-setgħat tal-Ministru taħt l-Att dwar Tfal u Żgħażagħ (Ordnijiet għall-Ħarsien), il-minuri ta' taħt l-erbatax-il sena iżda 'l fuq minn disa' snin, għar-reat li jagħmlu bil-ħażen, jeħlu, meta jinsabu ħatjin, il-pieni stabbiliti għall-kontravvenzjonijiet:

Iżda l-qorti tkun tista', minflok ma tikkundanna lill-minuri għal piena, tagħti l-provvedimenti msemmija fis-subartikolu (3) jew (4) ta' l-artikolu 35:

Iżda wkoll meta l-qorti tkun tal-fehma li, meta tqis l-età tal-ħati, il-kondotta ta' qabel tiegħu, il-gravità tal-fatt li tiegħu nstab ħati u l-grad ta' ħażen muri mill-ħati kif jidher mill-għemil tiegħu li bih sar ir-reat u miċ-ċirkostanzi kollha tar-reat, il-pieni stabbiliti għall-kontravvenzjonijiet ma jkunux dawk xierqa, il-qorti tista' tikkundanna lill-persuna misjuba ħatja għall-piena stabbilita għar-reat imnaqqsa bi tliet gradi b'dan li f'ebda każ il-piena ma għandha tkun għal aktar minn erba' snin priġunerija.".

18. Minnufih wara l-artikolu 48 tal-liġi prinċipali u minnufih qabel it-Titolu V ta' l-imsemmija liġi għandu jiżdied dan it-titolu ġdid u l-artikolu ġdid li ġejjin: Żieda tat-Titolu IV BIS ġdid mal-liġi prinċipali.

"**Titolu IV BIS**

FUQ L-ASSOĊJAZZJONI

"L-assoċjazzjoni.

48A. (1) Kull min f'Malta jassoċja ruħu ma' xi persuna jew persuni f'Malta jew barra minn Malta bil-għan li jagħmel delitt f'Malta li għalih hemm il-piena ta' priġunerija, u li ma jkunx delitt taħt l-Att dwar l-Istampa, ikun ħati tar-reat ta' assoċjazzjoni biex jagħmel dak ir-reat.

(2) L-assoċjazzjoni msemmija fis-subartikolu (1) tibda teżisti mill-waqt li fih xi sura ta' azzjoni tkun li tkun tiġi ppjanata jew miftiehma bejn dawk il-persuni.

(3) Kull min jinsab ħati ta' assoċjazzjoni taħt dan l-artikolu jista' jeħel il-piena għal delitt ikkunsmat li jkun l-għan ta' l-assoċjazzjoni, mnaqqsa b'żewġ gradi jew tlieta.

(4) Għall-għanijiet tas-subartikolu (3), sabiex tiġi stabbilita l-piena għar-reat sħiħ li jkun l-għan ta' l-assoċjazzjoni, għandhom jitqiesu ċ-ċirkostanzi kollha li jaggravaw dak ir-reat.".

19. Minnufih wara l-artikolu 82 tal-liġi prinċipali għandu jiżdied dan l-artikolu ġdid li ġej: Żieda ta' l-artikolu 82A mal-liġi prinċipali.

"Tixwix għal mibegħda razzjali, eċċ.

82A. (1) Kull min juża kliem jew imġieba ta' theddid, abbużivi jew insolenti, jew jesibixxi xi materjal miktub jew stampat li jkun ta' theddid, abbużiv jew insolenti, jew xort'oħra jġib ruħu b'dak il-mod, bil-ħsieb li b'hekk iqajjem mibegħda razzjali jew b'hekk joħloq il-probabbiltà li, meta wieħed iqis iċ-ċirkostanzi kollha, titqajjem mibegħda razzjali, jeħel, meta jinsab ħati, l-piena ta' priġunerija minn sitt xhur sa tmintax-il xahar.

(2) Għall-finijiet tas-subartikolu qabel dan "mibegħda razzjali" tfisser mibegħda kontra grupp ta' persuni f'Malta definiti b'referenza għall-kulur, razza, nazzjonalità (inkluża ċ-ċittadinanza) jew oriġni etnika jew nazzjonali.".

20. Minnufih wara l-artikolu 83 tal-liġi prinċipali għandu jiżdied dan l-artikolu ġdid li ġej:

"Promozzjoni eċċ. ta' għaqda ta' żewġ persuni jew aktar bil-ħsieb li jagħmlu reati kriminali.

83A. (1) Kull min jippromwovi, jikkostitwixxi, jorganizza jew jiffinanzja għaqda ta' żewġ persuni jew aktar bil-ħsieb li jagħmlu reati kriminali li għalihom jistgħu jeħlu l-piena ta' priġunerija għal żmien erba' snin jew iktar, jistgħu jeħlu l-piena ta' priġunerija għal żmien minn tlieta sa seba' snin.

(2) Kull min ikun jappartjeni għal għaqda msemmija fis-subartikolu (1) jista' għal dak il-fatt biss jeħel il-piena ta' priġunerija għal żmien minn sena sa ħames snin.

(3) Meta l-għadd ta' persuni fl-għaqda jkun ta' għaxra jew iktar il-piena fis-subartikoli ta' qabel għandha tiżdied minn grad wieħed sa tnejn.

(4) Meta l-persuna li tkun insabet ħatja ta' reat taħt dan l-artikolu tkun id-direttur, *manager*, segretarju jew xi uffiċjal prinċipali ieħor ta' korp magħqud jew tkun persuna li jkollha l-poter li tirrappreżenta lil dak il-korp jew li jkollha awtorità li tieħu deċiżjonijiet f'isem dak il-korp jew ikollha awtorità li teserċita kontroll fi ħdan dak il-korp u r-reat li dwaru tkun insabet ħatja dik il-persuna jkun kollu jew f'parti sar għall-benefiċċju ta' dak il-korp magħqud, dik il-persuna għandha għall-għanijiet ta' dan it-titolu titqies bħala li tkun vestita bir-rappreżentanza ġuridika ta' l-istess korp magħqud li jista' jeħel kif ġej:

(a) meta r-reat li l-persuna tkun insabet ħatja dwaru jkun ir-reat li hemm fis-subartikolu (1) ta' dan l-

artikolu, l-ħlas ta' multa ta' mhux inqas minn 15,000 lira u mhux iżjed minn 50,000 lira;

(b) meta r-reat li l-persuna tkun insabet ħatja dwaru jkun ir-reat li hemm fis-subartikolu (2) ta' dan l-artikolu, l-ħlas ta' multa ta' mhux inqas minn 10,000 lira u mhux iżjed minn 30,000 lira;

(ċ) meta r-reat li l-persuna tkun insabet ħatja dwaru jkun punibbli kif hemm provdut fis-subartikolu (3) ta' dan l-artikolu -

(i) meta r-reat ikun dak li hemm dwaru fis-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu, piena ta' multa ta' mhux inqas minn 20,000 lira u mhux iżjed minn 500,000 lira;

(ii) meta r-reat ikun dak li hemm dwaru fis-subartikolu (2) ta' dan l-artikolu, piena ta' multa ta' mhux inqas minn 15,000 lira u mhux iżjed minn 50,000 lira.

(5) L-azzjoni kriminali għal reat kontra d-disposizzjonijiet ta' dan l-artikolu tista' ssir f'Malta minkejja li l-għaqda ta' persuni jkollha bażi jew tkun tmexxi l-attivitajiet kriminali tagħha barra minn Malta.".

21. Minflok l-artikolu 100 tal-liġi prinċipali għandu jidħol dan li ġej: Sostituzzjoni ta' l-artikolu 100 tal-liġi prinċipali.

"Tifsir. 100. F'dan is-sub-titolu "proċeduri kriminali" tinkludi l-kompilazzjoni msemmija fis-Sub-titolu II tat-Titolu II tat-Taqsima I tat-Tieni Ktieb ta' dan il-Kodiċi u kull proċedura
Kap. 220. skond l-Att dwar il-Forzi Armati ta' Malta.".

22. Fil-paragrafu (b) ta' l-artikolu 102 tal-liġi prinċipali, il-kliem "b'theddid, rigali jew wegħdiet," għandhom jitħassru. Emenda ta' l-artikolu 102 tal-liġi prinċipali.

23. L-artikolu 104 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej: Emenda ta' l-artikolu 104 tal-liġi prinċipali.

(a) fis-subartikolu (1) tiegħu, minflok il-kliem "il-persuna akkużata," għandhom jidħlu l-kliem "il-persuna imputata jew akkużata,"; u

(b) is-subartikolu (3) tiegħu għandu jiġi mħassar.

Emenda ta' l-artikolu 105 tal-liġi prinċipali.

24. Fl-artikolu 105 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "il-persuna akkużata," għandhom jidħlu l-kliem "il-persuna imputata jew akkużata,".

Emenda ta' l-artikolu 106 tal-liġi prinċipali.

25. Minnufih wara s-subartikolu (2) ta' l-artikolu 106 tal-liġi prinċipali għandu jiżdied dan is-subartikolu ġdid li ġej:

"(3) Kull min jagħmel affidavit falz, kemm jekk f'Malta kemm jekk barra minn Malta, waqt li jkun jaf li dak l-affidavit ikun meħtieġ jew maħsub għal proċeduri ċivili f'Malta, jeħel, meta jinsab ħati, il-piena msemmija fis-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu.".

Emenda ta' l-artikolu 108 tal-liġi prinċipali.

26. Fis-subartikolu (1) ta' l-artikolu 108 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "quddiem maġistrat" għandhom jidħlu l-kliem "quddiem imħallef, maġistrat".

Emenda ta' l-artikolu 115 tal-liġi prinċipali.

27. L-artikolu 115 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej:

(a) minflok il-kliem "jirċievi jew jaċċetta" għandhom jidħlu l-kliem "jitlob, jirċievi jew jaċċetta"; u

(b) fil-paragrafu (a) tiegħu, minflok il-kliem "disa' xhur" għandhom jidħlu l-kliem "tlettax-il xahar".

Emenda ta' l-artikolu 121 tal-liġi prinċipali.

28. L-artikolu 121 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej:

(a) fis-subartikolu (1) tiegħu, minflok il-kliem "ta' korp imwaqqaf b'liġi" għandhom jidħlu l-kliem "ta' korp imwaqqaf b'liġi jew xi korp ieħor";

(b) minnufih wara s-subartikolu (2) tiegħu għandhom jiżdiedu dawn is-subartikoli ġodda li ġejjin:

"(3) Id-disposizzjonijiet ta' dan is-sub-titolu dwar xi uffiċjal jew persuna msemmija fl-artikolu 112 jew xi uffiċjal jew impjegat pubbliku msemmija fl-artikolu 115 għandhom ikunu wkoll japplikaw għal u dwar kull impjegat jew persuna oħra meta dawn ikunu qed imexxu jew jaħdmu f'xi kapaċità għal jew f'isem xi persuna naturali jew ġuridika li tkun qed taħdem fis-settur privat li xjentement, matul l-attivitajiet kummerċjali tagħha, sew b'mod dirett sew permezz ta' xi intermedjarju u bi ksur ta' dmirijiet tagħha, ġġib ruħha b'xi mod minn dawk li hemm provdut dwarhom f'dawk l-artikoli:

Iżda għall-finijiet ta' dan is-subartikolu l-frażi "ksur ta' dmirijiet" tinkludi kull imġieba mhux leali li tikkostitwixxi

ksur ta' xi dmir statutorju, jew, skond il-każ, ksur tar-regolamenti jew struzzjonijiet professjonali, li jkunu japplikaw fi ħdan il-kummerċ inkwistjoni.

(4) Id-disposizzjonijiet ta' dan is-sub-titolu għandhom ukoll japplikaw għal kull mġieba li tinkwadra fid-deskrizzjonijiet murija fid-disposizzjonijiet ta' dan is-sub-titolu u fejn ikun hemm involut:

(a) uffiċjal pubbliku jew impjegat ta' xi Stat barrani; jew

(b) xi uffiċjal jew impjegat, jew xi impjegat ieħor b'kuntratt, ta' xi organizzazzjoni jew korp internazzjonali jew sovranazzjonali jew ta' xi istituzzjoni jew korp tiegħu, jew xi persuna oħra li tkun qed taqdi funzjonijiet li jikkorrispondu għal dawk li jitwettqu minn xi uffiċjal, impjegat jew impjegat b'kuntratt bħal dawk; jew

(ċ) xi membru ta' assemblea parlamentari ta' xi organizzazzjoni internazzjonali jew sovranazzjonali; jew

(d) xi detentur ta' kariga ġudizzjarja jew xi uffiċjal ta' xi qorti internazzjonali; jew

(e) xi membru, uffiċjal jew impjegat ta' Kunsill Lokali;

(f) xi persuna msemmija fil-paragrafi preċedenti u r-reat ikun sar barra minn Malta minn ċittadin ta' Malta jew minn resident permanenti f'Malta;

Għall-finijiet ta' dan il-paragrafu, "resident permanenti" għandha l-istess tifsira mogħtija lilha bil-proviso tal-paragrafu (d) tas-subartikolu (1) ta' l-artikolu 5;

(ġ) bħala l-persuna li kkommettiet ir-reat, xi persuna msemmija fil-paragrafu (b) ta' dan is-subartikolu u l-organizzazzjoni, istituzzjoni jew korp li jkun ikollu s-sede prinċipali tiegħu f'Malta.".

29. Minnufih wara l-artikolu 121 tiegħu għandhom jiżdiedu dawn l-artikoli ġodda li ġejjin: Żieda ta' l-artikoli ġodda 121A sa 121J mal-liġi prinċipali.

"Meta persuna tuża l-influwenza li jkollha.

121A. (1) Kull min iwiegħed, jagħti jew joffri, sew b'mod dirett sew indirett, xi vantaġġ mhux xieraq lil xi persuna oħra li tasserixxi jew tikkonferma li huwa jew hija jkunu kapaċi li jagħmlu xi influwenza mhux xierqa fuq il-mod kif tiddeċiedi xi persuna li hemm imsemmija fl-artikoli preċedenti ta' dan is-sub-titolu, sabiex iġiegħel lil dik il-persuna oħra teserċita dik l-influwenza, sew jekk dak il-vantaġġ mhux xieraq ikun għal dik il-persuna oħra jew għal xi ħadd ieħor, għandu, meta jinsab ħati, jeħel il-piena ta' priġunerija għal żmien minn tliet xhur sa sena.

(2) Kull min jirċievi jew jaċċetta xi offerta jew wegħda ta' xi vantaġġ mhux xieraq għalih innifsu jew għal xi ħadd ieħor bil-għan li jeserċita xi influwenza mhux xierqa bħalma hemm imsemmi fis-subartikolu (1) jeħel, meta jinsab ħati, il-piena stabbilita f'dak is-subartikolu.

(3) Ir-reati msemmija fis-subartikoli (1) u (2) jkunu saru għalkollox sew jekk il-kapaċità allegata li ssir influwenza mhux xierqa kienet jew ma kienetx teżisti, sew jekk l-influwenza tkun jew ma tkunx saret u sew jekk l-influwenza pretiża twassal jew ma twassalx għar-riżultat intiż.

Reati li għandhom x'jaqsmu mal-kontabilità.

121B. Kull min, bil-ħsieb li jagħmel, jaħbi jew juri ħaġa b'oħra dwar xi reat taħt l-artikoli preċedenti ta' dan is-sub-titolu, joħloq jew juża xi fattura jew xi dokument jew record ta' kontabilità ieħor li jkun fih informazzjoni falza jew mhux kompleta jew jommetti b'mod mhux leġittimu milli jirreġistra xi ħlas, jeħel, meta jinsab ħati, il-piena ta' priġunerija minn tliet xhur sa sena mingħajr preġudizzju għal kull piena oħra li jista' jeħel taħt xi disposizzjoni oħra ta' dan il-Kodiċi jew ta' kull liġi oħra.

Ġurisdizzjoni.

121C. Mingħajr preġudizzju għad-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 5 ta' dan il-Kodiċi, il-qrati ta' Malta għandhom ukoll ikollhom ġurisdizzjoni fuq ir-reati stabbiliti f'dan is-sub-titolu meta:

(a) biss parti mill-azzjoni li tikkostitwixxi l-esekuzzjoni tar-reat tkun saret ġewwa Malta; jew

(b) min jagħmel ir-reat ikun ċittadin jew residenti permanenti f'Malta, uffiċjal pubbliku jew impjegat ta' Malta jew membru tal-Kamra tar-Rappreżentanti jew ta' Kunsill Lokali; jew

(ċ) ir-reat ikun jinvolvi uffiċjal pubbliku jew impjegat ta' Malta jew persuna li tkun membru tal-Kamra tar-Rappreżentanti jew ta' Kunsill Lokali.

Responsabbiltà ta' korp magħqud għal reati taħt dan it-titolu.

121D. Meta l-persuna li tinsab ħatja ta' reat taħt dan it-titolu tkun id-direttur, il-*manager*, is-segretarju jew xi uffiċjal prinċipali ieħor ta' korp magħqud jew tkun persuna li jkollha setgħa ta' rappreżentanza ta' tali korp jew ikollha awtorità li tieħu deċiżjonijiet f'isem dak il-korp jew ikollha awtorità li teserċita kontroll fi ħdan dak il-korp u r-reat li dik il-persuna tkun instabet ħatja dwaru jkun sar għall-benefiċċju, sew f'parti sew għalkollox, ta' dak il-korp magħqud, dik il-persuna għandha għall-finijiet ta' dan it-titolu titqies bħala li tkun vestita bir-rappreżentanza legali ta' l-istess korp magħqud li jista' jeħel il-ħlas ta' multa ta' mhux inqas minn 500 lira u mhux iktar minn 500,000 lira.".

30. Minflok l-intestatura minnufih qabel l-artikolu 141 tal-liġi prinċipali u li taqra "Disposizzjoni Ġenerali li tgħodd għal dan is-Sub-titolu" għandu jidħol dan li ġej: Sostituzzjoni ta' l-intestatura minnufih qabel l-artikolu 141 tal-liġi prinċipali.

"Disposizzjoni Ġenerali li tapplika għall-Uffiċjali Pubbliċi".

31. Fl-artikolu 161 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "minn xahar sa tliet xhur jew il-multa" għandhom jidħlu l-kliem "minn xahar sa sena jew multa ta' mhux iżjed minn elf lira". Emenda ta' l-artikolu 161 tal-liġi prinċipali.

32. Fl-artikolu 162 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "minn xahar sa tliet xhur jew il-multa." għandhom jidħlu l-kliem "minn xahar sa tmintax-il xahar jew multa ta' mhux iżjed minn ħames mitt lira.". Emenda ta' l-artikolu 162 tal-liġi prinċipali.

33. L-artikolu 172 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej: Emenda ta' l-artikolu 172 tal-liġi prinċipali.

(a) fis-subartikolu (1) tiegħu:

(i) minflok il-kliem "jittimbraw jew jimmarkaw," għandhom jidħlu l-kliem "jittimbraw, jimmarkaw, jawtentikaw jew jiċċertifikaw,";

(ii) minflok il-kliem "dokumenti jew oġġetti ta' proprjetà pubblika, jew li jkunu qegħdin" għandhom jidħlu l-kliem "dokumenti jew oġġetti, sew jekk ta' proprjetà pubblika jew privata, jew li jkunu qegħdin"; u

(iii) fit-test Malti biss, minflok il-kliem "taħt il-kustodja pubblika," għandhom jidħlu l-kliem "taħt il-garanzija pubblika,"; u

(b) fis-subartikolu (2) tiegħu, minflok il-kliem "jew marki," għandhom jidħlu l-kliem "jew marki u kull min xjentement u mingħajr awtorità leġittima jkollu fil-pussess tiegħu l-imsemmija oġġetti,".

Żieda ta' l-artikolu 189A ġdid mal-liġi prinċipali.

34. Minnufih wara l-artikolu 189 tal-liġi prinċipali għandu jiżdied dan l-artikolu ġdid li ġej:

"Tifsira ta' dokument, eċċ.

189A. Għall-finijiet ta' dan it-Titolu, "dokument", "għodda", "skrittura" u "ktieb" jinkludu kull kartonċina, *disc, tape, soundtrack* jew mezz ieħor li fuqu jew fih tkun jew tista' tiġi rregistrata u maħżuna informazzjoni b'mezzi mekkaniċi, elettroniċi jew mezzi oħra.".

Żieda ta' l-artikolu 203A ġdid mal-liġi prinċipali.

35. Minnufih wara l-artikolu 203 tal-liġi prinċipali għandu jiżdied dan l-artikolu ġdid li ġej:

"Istigazzjoni, eċċ. ta' korruzzjoni ta' tfal ta' taħt l-età.

203A. Kull min, b'xi mezz barra minn dak imsemmi fis-subartikolu (1) ta' l-artikolu 203, jeċċita, jgħin jew jiffaċilita l-korruzzjoni ta' persuna ta' taħt l-età tas-sess il-wieħed jew l-ieħor, jeħel, meta jinsab ħati, il-piena ta' priġunerija għal żmien ta' mhux iżjed minn sentejn u d-disposizzjonijiet tas-subartikoli (2) u (3) ta' l-artikolu 203 jgħoddu, *mutatis mutandis*, għal delitt taħt dan l-artikolu:

Iżda l-piena għal dan id-delitt tkun ta' priġunerija għal żmien ta' mhux iżjed minn erba' snin f'kull wieħed mill-każijiet imsemmijin fil-proviso li hemm għas-subartikolu (1) ta' l-artikolu 203.".

36. Minnufih wara l-artikolu 208 tal-liġi prinċipali għandu jiżdied dan l-artikolu ġdid li ġej:

"Ritratti, films, eċċ., indiċenti ta' persuni ta' taħt l-età.

208A. (1) Kull ċittadin jew resident permanenti ta' Malta, sew jekk f'Malta jew barra minn Malta, kif ukoll kull persuna f'Malta, li jiġbdu jew jippermettu li jinġibed xi ritratt, film, *video recording* jew xbieha elettronika indiċenti ta' persuna ta' taħt l-età, jew iqassmu jew juru ritratt, film, *video recording* jew xbieha elettronika indiċenti bħal dawn, jew ikollhom fil-pussess tagħhom ritratt, film, *video recording* jew xbieha elettronika indiċenti bħal dawn, jeħlu, meta jinsabu ħatja, il-piena ta' priġunerija għal żmien ta' mhux iżjed minn

sitt xhur jew multa ta' mhux iżjed minn mitejn lira, jew dik il-priġunerija u multa flimkien:

Iżda għall-finijiet ta' dan l-artikolu l-espressjoni "resident permanenti" għandha l-istess tifsir mogħti lilha bil-paragrafu (d) tas-subartikolu (1) ta' l-artikolu 5.

(2) Ritratt, film, *video recording* jew xbieha elettronika, jekk dawn ikunu juru persuna ta' taħt l-età u jkunu indiċenti, għandhom, għall-finijiet kollha ta' dan l-artikolu, jiġu trattati bħala ritratt, film, *video recording* jew xbieha elettronika indiċenti.

(3) Jekk id-delitt imsemmi fis-subartikolu (1) isir minn axxendent mid-demm jew bi żwieġ, jew mill-missier jew l-omm adottivi, jew mit-tutur, jew minn ħaddieħor li lilu, imqar jekk għal xi żmien, tkun ġiet fdata l-persuna ta' taħt l-età murija fir-ritratt, film, *video recording* jew xbieha elettronika sabiex jieħu ħsiebha, jedukaha, jgħallimha, jindukraha jew iżommha, jew meta dik il-persuna taħt l-età ma tkunx għalqet id-disa' snin, il-piena tkun ta' priġunerija minn seba' xhur sa sena, bir-reklużjoni jew mingħajrha, u jgħoddu wkoll id-disposizzjonijiet tas-subartikolu (4) ta' l-artikolu 197.

(4) Meta persuna tkun imputata ta' tqassim jew wiri, jew ta' pussess ta', xi ritratt, film jew *video recording* jew xbieha elettronika indiċenti taħt is-subartikolu (1), hija tista' tiddefendi ruħha billi tipprova li kellha raġuni leġittima biex tqassam jew turi, jew biex kellha fil-pussess tagħha, dak ir-ritratt, film, *video recording*, jew xbieha elettronika jew li hija nnifisha ma kenitx rat ir-ritratt, film, *video recording*, jew xbieha elettronika u la kienet taf u lanqas kellha xi raġuni biex tissuspetta li kienu indiċenti.

(5) Għall-finijiet tal-paragrafu (a) tas-subartikolu (1) ta' l-artikolu 635, il-persuna ta' taħt l-età murija f'xi ritratt, film, *video recording* jew xbieha elettronika bħal dawn titqies li tkun il-persuna li kontra tagħha ikun sar ir-reat.

(6) F'dan l-artikolu referenzi għal ritratt jinkludu l-verżjoni negattiva kif ukoll il-verżjoni pozittiva.".

37. Fil-paragrafu (b) tas-subartikolu (1) ta' l-artikolu 222 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "disa' snin." għandhom jidħlu l-kliem "disa' snin;" u minnfih wara għandu jiżdied is-sub-paragrafu ġdid li ġej: Emenda ta' l-artikolu 222 tal-liġi prinċipali.

"(ċ) fuq il-persuna ta' min kien uffiċjal pubbliku jew kien inkarigat skond il-liġi minn servizz pubbliku jew li hu jew kien uffiċjal jew impjegat ta' korp kostitwit b'liġi meta r-reat ikun sar minħabba li dik il-persuna kienet għamlet id-dmirijiet tal-kariga tagħha.".

Emenda ta' l-artikolu 222A tal-liġi prinċipali.

38. Fl-artikolu 222A tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "ħamsa u sittin sena" għandhom jidħlu l-kliem "sittin sena".

Emenda ta' l-artikolu 225 tal-liġi prinċipali.

39. Fl-artikolu 225 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "mhux iżjed minn sentejn jew multa mhux iżjed minn elfejn lira" għandhom jidħlu l-kliem "mhux iżjed minn erba' snin jew multa mhux iżjed minn ħamest elef lira".

Emenda ta' l-artikolu 226 tal-liġi prinċipali.

40. Is-subartikolu (1) ta' l-artikolu 226 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej:

(a) fil-paragrafu (a) tiegħu, minflok il-kliem "sitt xhur" għandhom jidħlu l-kliem "sena" u minflok il-kliem "elf lira" għandhom jidħlu l-kliem "elfejn lira"; u

(b) fil-paragrafu (b) tiegħu, minflok il-kliem "tliet xhur" għandhom jidħlu l-kliem "sitt xhur" u minflok il-kliem "ħames mitt lira" għandhom jidħlu l-kliem "elf lira".

Emenda ta' l-artikolu 227 tal-liġi prinċipali.

41. Fil-paragrafu (ċ) ta' l-artikolu 227 tal-liġi prinċipali:

(a) minflok il-kliem "jinħtieġ, fil-każijiet ta' provokazzjoni, illi fil-fatt l-omiċidju" għandhom jidħlu l-kliem "jinħtieġ illi fil-fatt l-omiċidju"; u

(b) fit-test Malti biss tiegħu, minflok il-kliem "illi r-raġuni tal-provokazzjoni kienet tali illi" għandhom jidħlu l-kliem "illi r-raġuni kienet tali illi".

Emenda ta' l-artikolu 228 tal-liġi prinċipali.

42. Fis-subartikolu (2) ta' l-artikolu 228 minflok il-kliem "mhux aktar minn għoxrin sena" għandhom jidħlu l-kliem "minn ħamsa sa għoxrin sena".

Sostituzzjoni ta' l-intestatura minnufih qabel l-artikolu 241 tal-liġi prinċipali.

43. Minflok l-intestatura minnufih qabel l-artikolu 241 tal-liġi prinċipali u li taqra "Fuq l-Abort u fuq min Jagħti jew Ibiegħ Sustanzi Velenużi jew ta' Ħsara għas-Saħħa" għandha tidħol din l-intestatura li ġejja:

"Fuq l-Abort, fuq min Jagħti jew Ibiegħ Sustanzi Velenużi jew ta' Ħsara għas-Saħħa, u fuq it-Tixrid tal-Mard".

44. Fl-artikolu 242 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "għall-omiċidju jew għall-offiżi fuq il-persuna," għandhom jidħlu l-kliem "għall-omiċidju volontarju jew għall-offiżi volontarji fuq il-persuna,". Emenda ta' l-artikolu 242 tal-liġi prinċipali.

45. Minnufih wara l-artikolu 243 tal-liġi prinċipali għandu jiżdied dan l-artikolu ġdid li ġej: Żieda ta' l-artikolu 243A ġdid mal-liġi prinċipali.

"Abort kolpevoli.

243A. Kull min, b'nuqqas ta' ħsieb, bi traskuraġni, b'nuqqas ta' ħila fl-arti jew professjoni tiegħu, jew b'nuqqas ta' tħaris ta' regolamenti, jikkaġuna l-abort ta' mara tqila jeħel, meta jinsab ħati, il-piena ta' priġunerija għal żmien ta' mhux iżjed minn sitt xhur jew multa ta' mhux iżjed minn elf lira.".

46. Minnufih wara l-artikolu 244 tal-liġi prinċipali għandu jiżdied dan l-artikolu ġdid li ġej: Żieda ta' l-artikolu 244A ġdid mal-liġi prinċipali.

"Trasmissjoni, komunikazzjoni, eċċ., ta' mard.

244A. (1) Kull min, meta jkun jaf li jkollu, jew li jkun afflitt b'xi marda jew kondizzjoni li tista' tigi speċifikata skond is-subartikolu (3), b'xi mod xjentement jittrasmetti, jikkomunika jew jgħaddi dik il-marda jew kondizzjoni lil xi persuna oħra li ma tkunx marida jew afflitta biha jeħel, meta jinsab ħati, il-piena ta' priġunerija għal żmien ta' minn erba' snin sa disà snin:

Iżda jekk il-persuna l-oħra tmut bħala rizultat ta' dik il-marda jew kondizzjoni, il-ħati jeħel il-piena stabbilita fis-subartikolu (1) ta' l-artikolu 211.

(2) Meta dik il-marda jew kondizzjoni kif imsemmija fis-subartikolu (1) tigi trasmessa, ikkomunikata jew mgħoddija b'nuqqas ta' ħsieb, bi traskuraġni jew b'nuqqas ta' tħaris ta' xi regolament mill-persuna li kienet li kien imissha tkun taf li tkun marida jew li tkun afflitta b'dik il-marda jew kondizzjoni, dik il-persuna teħel, meta tinsab ħatja, il-piena ta' priġunerija għal żmien ta' mhux iżjed minn sitt xhur jew multa ta' mhux iżjed minn elf lira:

Iżda jekk il-persuna l-oħra tmut bħala riżultat ta' dik il-marda jew kondizzjoni, il-ħati jeħel il-pieni stabbiliti fl-artikolu 225.

(3) Il-Ministru responsabbli għall-ġustizzja għandu, b'avviż fil-Gazzetta tal-Gvern, jispeċifika l-mard jew kondizzjonijiet li għalihom japplika dan l-artikolu.".

Sostituzzjoni ta' l-intestatura minnufih qabel l-artikolu 245 tal-liġi prinċipali.

47. Minflok l-intestatura minnufih qabel l-artikolu 245 tal-liġi prinċipali u li taqra "Fuq l-Infantiċidju u l-Abbandun u l-Esposizzjoni ta' Tifel" għandha tidħol din l-intestatura li ġejja:

"Fuq l-Infantiċidju u fuq l-Abbandun, Espożizzjoni u Moħqrija ta' Tfal".

Emenda ta' l-artikolu 247 tal-liġi prinċipali.

48. Fis-subartikolu (1) ta' l-artikolu 247 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "offiża fuq il-persuna" għandhom jidħlu l-kliem "offiża volontarja fuq il-persuna".

Żieda ta' l-artikolu 247Aġdid mal-liġi prinċipali.

49. Minnufih wara l-artikolu 247 tal-liġi prinċipali għandu jiżdied dan l-artikolu ġdid li ġej:

"Moħqrija jew traskuraġni ta' tifel ta' taħt it-tnax-il sena.

247A. (1) Kull min ikollu r-responsabbiltà ta' tifel ta' taħt it-tnax-il sena u b'atti persistenti ta' għemil jew ta' nuqqas ta' għemil jaħqar lit-tifel jew iġiegħel jew jippermetti l-moħqrija tat-tifel b'mezzi simili, jeħel, meta jinsab ħati, kemm-il darba l-fatt ma jkunx jikkostitwixxi reat aktar gravi taħt xi disposizzjoni oħra ta' dan il-Kodiċi, il-piena ta' priġunerija għal żmien ta' mhux iżjed minn sentejn.

(2) Għall-finijiet tas-subartikolu (1), moħqrija tinkludi li wieħed jittraskura lit-tifel fil-bżonnijiet tiegħu ta' nutrizzjoni adegwata, ta' lbies adegwat, ta' kenn adegwat, u ta' protezzjoni adegwata biex ma tiġrilux ħsara, li wieħed persistentement joffendi d-dinjità u l-karattru tat-tifel b'mod gravi u li wieħed persistentement jimponi fuq it-tifel xogħol mhux adattat għall-età tiegħu jew xogħol fiżiku iebes.

(3) Id-disposizzjonijiet tas-subartikolu (4) ta' l-artikolu 197 jgħoddu wkoll fil-każ ta' reat taħt dan l-artikolu, meta r-reat isir minn axxendent jew tutur.".

Żieda tas-Sub-titolu VIII BIS ġdid mal-liġi prinċipali.

50. 170. Minnufih wara l-artikolu 248 tal-liġi prinċipali u minnfih qabel is-Sub-titolu IX ta' l-imsemmija liġi għandu jiżdied dan is-sub-titolu ġdid u l-artikoli ġodda li ġejjin:

"Sub-titolu VIII BIS

FUQ IT-TRAFFIKAR TA' PERSUNI

Traffikar ta' persuna ta' l-età bil-għan li tiġi sfruttata fil-produzzjoni ta' oġġetti jew fil-għoti ta' servizzi.

248A. (1) Kull min, b'xi wieħed mill-mezzi msemmija fis-subartikolu (2) ta' dan l-artikolu, jittraffika persuna ta' l-età bil-għan li dik il-persuna tiġi sfruttata fil-produzzjoni ta' oġġetti jew fil-għoti ta' servizzi jeħel, meta jinsab ħati, il-piena ta' priġunerija għal żmien minn sentejn sa disa' snin.

Għall-finijiet ta'dan is-subartikolu sfruttament jinkludi li persuna tiġi meħtieġa tipproduċi oġġetti u tipprovdi servizzi taħt kundizzjonijiet u f'ċirkostanzi li jmorru kontra *standards* fil-kamp tax-xogħol li jirregolaw il-kondizzjonijiet tax-xogħol, pagi u s-saħħa u s-sigurtà.

(2) Il-mezzi li għalihom hemm riferenza fis-subartikolu (1) huma dawk li ġejjin:

(a) vjolenza jew theddid, inkluż is-serq ta' persuna;

(b) qerq jew ingann;

(ċ) użu ħażin ta' l-awtorità, influenza jew pressjoni;

(d) li wieħed jagħti jew jirċievi ħlasijiet jew benefiċċji sabiex jottjeni l-kunsens tal-persuna li jkollha l-kontroll fuq persuna oħra.

Traffikar ta' persuna ta' l-età bil-għan li tiġi sfruttata għall-prostituzzjoni, eċċ.

248B. Kull min, b'xi wieħed mill-mezzi msemmija fis-subartikolu (2) ta' l-artikolu 248A jittraffika persuna ta' l-età bil-għan li dik il-persuna tiġi sfruttata għall-prostituzzjoni jew f'attivitajiet pornografiċi jew fil-produzzjoni ta' materjal pornografiku jeħel, meta jinsab ħati, il-piena li hemm fis-subartikolu (1) ta' l-artikolu 248A.

Traffikar ta' persuna ta' l-età bil-għan li tiġi sfruttata għat-tneħħija ta' xi parti tal-ġisem.

248C. Kull min, b'xi wieħed mill-mezzi msemmija fis-subartikolu (2) ta' l-artikolu 248A, jittraffika persuna ta' l-età bil-għan li dik il-persuna tiġi sfruttata għat-tneħħija ta' xi parti tal-ġisem jeħel, meta jinsab ħati, il-piena ta' priġunerija għal żmien minn erbgħa sa tnax-il sena.

Traffikar ta' minuri għal xi wieħed mill-għanijiet imsemmija fl-artikoli 248A sa 248C.

248D. Kull min jittraffika minuri b'xi wieħed mill-għanijiet imsemmija fl-artikoli 248A sa 248C, it-tnejn inkużi, jeħel, meta jinsab ħati, l-istess piena li hemm f'dawk l-artikoli, skond kif ikun il-każ, ukoll jekk ma jkun intuża ebda wieħed mill-mezzi msemmija fis-subartikolu (2) ta' l-artikolu 248A:

Iżda fejn ikun intuża xi wieħed mill-mezzi msemmija fis-subartikolu (2) ta' l-artikolu 248A biex isir ir-reat taħt dan l-artikolu l-piena għar-reat għandha tiżdied bi grad.

Disposizzjonijiet ġenerali li jgħoddu għal dan is-Sub-titolu.

248E. (1) F'dan is-sub-titolu, l-espressjoni "jittraffika persuna" jew "jittraffika minuri" tfisser ir-reklutaġġ, trasport jew trasferiment ta' persuna, jew ta' minuri, skond kif jista' jkun il-każ, inkluż il-ħabi ta' dik il-persuna, jew tal-minuri, li wara tiġi riċevuta u jkun hemm bdil ta' kontroll fuq dik il-persuna, jew fuq il-minuri, u tinkludi kull għemil li jiffaċilita id-dħul, transitu, residenza fi jew ħruġ mit-territorju ta' xi pajjiż għal xi wieħed mill-għanijiet imsemmija fl-artikoli preċedenti ta' dan is-sub-titolu, skond kif jista' jkun il-każ.

(2) Meta xi wieħed mir-reati fl-artikoli 248A sa 248D, it-tnejn inklużi,

(a) isir flimkien ma' offiża gravi fuq il-persuna; jew

(b) jiġġenera rikavat li jkun ta' aktar minn ħamest elef lira; jew

(ċ) isir bl-involviment ta' xi għaqda kriminali skond it-tifsira li hemm fis-subartikolu (1) ta' l-artikolu 83A

il-piena li xort'oħra kienet tkun tgħodd għandha tiżdied bi grad.

(3) Id-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 121D għandhom jgħoddu *mutatis mutandis* għar-reati taħt dan is-sub-titolu, hekk iżda li l-piena li l-korp magħqud għandu jeħel taħt dan is-subartikolu tkun il-ħlas ta' multa ta' mhux inqas minn ħamest elef lira iżda mhux iżjed minn tmien mitt elf lira.

(4) Meta l-persuna misjuba ħatja ta' wieħed mir-reati taħt dan is-sub-titolu -

(a) kienet fiż-żmien li sar ir-reat impjegata jew xort'oħra fis-servizz ta' korp magħqud, u

(b) ir-reat sar għall-benefiċċju, f'parti jew għal kollox, ta' dak il-korp magħqud, u

(ċ) ir-reat seta' jsir minħabba n-nuqqas ta' sorveljanza jew kontroll ta' xi persuna li għaliha hemm riferenza fl-artikolu 121D,

il-persuna misjuba ħatja kif ingħad għandha titqies bħala li tkun vestita bir-rappreżentanza legali ta' l-istess korp magħqud li jista' jeħel il-ħlas ta' multa ta' mhux inqas minn elfejn lira u mhux iżjed minn ħames mitt elf lira.

(5) Bla ħsara tad-disposizzjoni ta' l-artikolu 5 ta' dan il-Kodiċi, il-qrati ta' Malta għandhom ukoll ikollhom ġurisdizzjoni fuq ir-reati stabbiliti f'dan is-sub-titolu meta:

(a) biss parti mill-azzjoni li tikkostitwixxi l-esekuzzjoni tar-reat tkun saret ġewwa Malta; jew

(b) min jagħmel ir-reat ikun ċittadin jew residenti permanenti f'Malta.".

51. Fl-artikolu 249 tal-liġi prinċipali minflok il-kliem "sitt xhur." għandhom jidħlu l-kliem "sitt xhur:" u minnufih wara għandu jidħol il-proviso li ġej: Emenda ta' l-artikolu 249 tal-liġi prinċipali.

"Iżda jekk it-theddida tkun dwar l-użu ta' materjal nukleari sabiex tiġi kkaġunata l-mewt ta' jew offiża gravi fuq xi persuna jew ħsara kbira fil-proprjetà jew tkun dwar li jsir reat ta' serq ta' materjal nukleari sabiex xi persuna naturali jew legali, organizzazzjoni internazzjonali jew Stat jiġi mġiegħel jagħmel jew jonqos milli jagħmel xi ħaġa, il-piena għar-reat għandha tiżdied bi tliet gradi; il-frażi "materjal nukleari" għandha jkollha l-istess tifsira li ngħatat fis-subartikolu (4) ta' l-artikolu 314B.".

52. Is-subartikolu (1) ta' l-artikolu 250 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej: Emenda ta' l-artikolu 250 tal-liġi prinċipali.

(a) minflok il-kliem "titolu jew garanzija," għandhom jidħlu l-kliem "titolu jew garanzija, jew tagħmel jew tonqos milli tagħmel xi ħaġa,"; u

(b) minflok il-kliem "kontra persuna oħra jew li jagħtiha malafama bħala ħatja ta' reat jew ta' fatt li jtellef il-ġieħ," għandhom jidħlu l-kliem "kontra, jew li jagħti malafama lil, dik il-persuna jew persuna oħra,".

53. Minnufih wara l-paragrafu (ġ) ta' l-artikolu 271 tal-liġi prinċipali għandu jiżdied dan il-paragrafu ġdid li ġej: Emenda ta' l-artikolu 271 tal-liġi prinċipali.

"(ħ) meta jsir fuq materjal nukleari skond it-tifsira mogħtija fis-subartikolu (4) ta' l-artikolu 314B.".

Emenda ta' l-artikolu 276A tal-liġi prinċipali.

54. Fl-artikolu 276A tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "ħamsa u sittin sena" għandhom jidħlu l-kliem "sittin sena".

Emenda ta' l-artikolu 293 tal-liġi prinċipali.

55. Fl-artikolu 293 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "għal żmien mhux iżjed minn disa' xhur" għandhom jidħlu l-kliem "minn tliet xhur sa tmintax-il xahar".

Emenda ta' l-artikolu 294 tal-liġi prinċipali.

56. Fl-artikolu 294 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "minn ħames xhur sa sena." għandhom jidħlu l-kliem "minn seba' xhur sa sentejn.".

Emenda ta' l-artikolu 295 tal-liġi prinċipali.

57. Fl-artikolu 295 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "minn ħames xhur sa sena" għandhom jidħlu l-kliem "minn seba' xhur sa sentejn" u minflok il-kliem "minn sitt xhur sa tmintax-il xahar" għandhom jidħlu l-kliem "minn disa' xhur sa tliet snin".

Emenda ta' l-artikolu 296 tal-liġi prinċipali.

58. Fis-subartikolu (1) ta' l-artikolu 296 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "minn ħames xhur sa tmintax-il xahar" għandhom jidħlu l-kliem "minn ħames xhur sa sentejn.".

Emenda ta' l-artikolu 297 tal-liġi prinċipali.

59. Fl-artikolu 297 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "minn seba' xhur sa sentejn." għandhom jidħlu l-kliem "minn disa' xhur sa tliet snin.".

Emenda ta' l-artikolu 308 tal-liġi prinċipali.

60. Minnufih wara l-artikolu 298B tal-liġi prinċipali għandu jidħol dan l-artikolu ġdid li ġej:

"Użurja.

298C. (1) Kull min jirċievi mingħand xi ħadd ieħor jew jikseb mingħand xi ħadd ieħor xi wegħda li jingħataw, lilu jew lil oħrajn, b'korrispettiv għal xi self, mgħaxijiet jew xi qligħ ieħor taħt liema għamla jkun b'eċċess minn dak li jkun permess bil-liġi, jeħel, meta jinsab ħati, il-piena ta' priġunerija għal żmien mhux iżjed minn tmintax-il xahar u għall-ħlas ta' multa minn elf lira sa ħmistax-il elf lira.

(2) L-istess piena msemmija fis-subartikolu (1) tapplika għal kull min jirċievi mingħand xi ħadd ieħor jew jikseb mingħand xi ħadd ieħor xi wegħda li jingħataw, lilu jew lil oħrajn, b'korrispettiv għal xi servizz li jkun jikkonsisti f'xi benefiċċju ieħor ta' liema xorta jkun, mgħaxijiet jew xi qligħ ieħor taħt liema għamla jkun b'eċċess minn dak li jkun permess bil-liġi jew li jkun xort'oħra sproporzjonat b'mod grossolan mas-servizz mogħti.

(3) L-istess piena msemmija fis-subartikolu (1) tapplika wkoll għal kull min, minkejja li ma jkunx kompliċi fir-reat imsemmi fl-istess subartikolu, jindaħal biex jipprokura għal persuna oħra ammont ta' flus jew xi benefiċċju ieħor billi jġiegħel persuna tagħti jew twiegħed li tagħti, lilu stess jew lil oħrajn, minħabba fl-indħil tiegħu, kumpens sproporzjonat b'mod grossolan.

(4) Għall-finijiet tas-subartikoli (1), (2) u (3), sabiex jiġi stabbilit jekk l-imgħaxijiet ikunux, jew jekk xi qligħ jew kumpens ikunx, sproporzjonat b'mod grossolan għandhom jitqiesu ċ-ċirkostanzi kollha tal-fatt u tar-rati medji li soltu jingħataw għal ħidmiet bħal dik inkwistjoni.".

(5) Meta, matul proċeduri kriminali għal reat taħt dan l-artikolu jiġi ppruvat quddiem il-qorti li l-akkużat irċ ieva mingħand xi persuna oħra ammont ta' mgħax, jew korrispettiv f'ammont, b'eċċess minn dak li jkun permess bil-liġi jew li xort'oħra jkun sproporzjonat b'mod grossolan mas-servizz mogħti, il-qorti għandha tordna lill-akkużat iħallas lill-persuna l-oħra dak l-ammont li jista' jiġi stabbilit mill-qorti bħala li jkun l-eċċess li jkun irċieva l-akkużat kif ingħad qabel. Dak l-ordni tal-qorti jkun bla ħsara għal xi dritt ta' dik il-persuna l-oħra biex tiġbor b'xi mod ieħor kull ammont akbar dovut lilha u l-ordni għandu jikkostitwixxi titolu esekuttiv li jista' jiġi esegwit bħallikieku kien sentenza finali mogħtija f'azzjoni ċivili bejn il-ħati u l-persuna li lilha jiġi ordnat il-ħlas.

(6) Il-piena għal reat taħt dan l-artikolu għandha titnaqqas bi grad meta l-akkużat, qabel is-sentenza finali, jirrifondi l-ammont eċċessiv li jkun irċieva lill-persuna li mingħandha kien irċieva l-ammont imsemmi.".

61. Minnufih wara l-artikolu 298C tal-liġi prinċipali għandu jiżdied l-artikolu ġdid li ġej: Żieda ta' l-artikolu 298D mal-liġi prinċipali.

"298D. Kull min, mingħajr l-approvazzjoni bil-miktub tal-Kummissarju tal-Pulizija, b'xi mod li jkun, ibagħbas, ineħħi, jbiddel jew jagħmel numru ta' l-identifikazzjoni ta' *chassis* jew makna ta', jew fuq, vettura bil-mutur jeħel, meta jinsab ħati, il-piena ta' priġunerija għal żmien mhux iżjed minn sena jew għall-multa ta' mhux inqas minn tliet mitt lira u mhux iżjed minn elf lira jew għal dik il-priġunerija u multa flimkien.".

Emenda ta' l-artikolu 308 tal-liġi prinċipali.

62. Fl-artikolu 308 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "minn erba' xhur sa sena." għandhom jidħlu l-kliem "minn seba' xhur sa sentejn.".

Emenda ta' l-artikolu 309 tal-liġi prinċipali.

63. Fl-artikolu 309 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "minn xahar sa tliet xhur" għandhom jidħlu l-kliem "minn xahar sa sitt xhur".

Emenda ta' l-artikolu 310 tal-liġi prinċipali.

64. Minflok il-paragrafi (a) u (b) tas-subartikolu (1) ta' l-artikolu 310 tal-liġi prinċipali għandu jidħol dan li ġej:

"(a) meta l-ammont tal-ħsara magħmula mill-ħati huwa aktar minn elf lira, il-piena tkun ta' priġunerija minn tlettax-il xahar sa seba' snin;

(b) meta l-ammont tal-ħsara magħmula mill-ħati huwa aktar minn mitt lira iżda mhux aktar minn elf lira, il-piena tkun ta' priġunerija minn ħames xhur sa tliet snin:

Iżda jekk il-piena stabbilita għar-reat relevanti fl-artikoli preċedenti ta' dan is-sub-titolu tkun ogħla mill-piena stabbilita f'dan il-paragrafu għandha tapplika l-piena l-ewwel imsemmija miżjuda bi grad u fil-każ tar-reat taħt l-artikolu 294 il-piena hekk miżjuda ma tingħatax fil-minimum tagħha.".

Żieda ta' artikoli ġodda 310A u 310B mal-liġi prinċipali.

65. Minnufih wara l-artikolu 310 tal-liġi prinċipali għandhom jidħlu l-artikoli ġodda li ġejjin:

"Responsabbiltà ta' korp magħqud għal reati taħt dan is-subtitolu.

310A. Id-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 121D għandhom japplikaw għal reati taħt dan is-subtitolu.

Ġurisdizzjoni.

310B. Ir-reati taħt dan is-subtitolu għandhom jitqiesu reati wkoll meta jkunu saru barra minn Malta u, mingħajr ħsara għad-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 5, l-azzjoni kriminali dwarhom tista' wkoll titmexxa f'Malta skond il-liġijiet tagħha kontra kull min ikun għamel jew ħa sehem fir-reat kif provdut f'dan il-Kodiċi -

(a) meta r-reat ikun sar, ukoll jekk biss in parti, f'Malta jew fuq il-baħar f'kull lok sa fejn tasal il-ġurisdizzjoni territorjali ta' Malta; jew

(b) meta l-qliegħ bi ħsara ta' ħaddieħor ikun ġie riċevut f'Malta; jew

(ċ) meta xi persuna f'Malta xjentement għenet jew ħajret lil ħaddieħor sabiex jagħmel ir-reat; jew

(d) meta l-ħati jkun ċittadin Malti jew resident permanenti f'Malta u l-fatt ikun jikkostitwixxi reat skond il-liġi wkoll tal-pajjiż fejn sar:

B'dan illi għall-għanijiet ta dan il-paragrafu l-espressjoni "resident permanenti" għandu jkollha l-istess tifsira li ngħatat lilha bil-paragrafu (d) tas-subartikolu (1) ta' l-artikolu 5.".

66. Fl-artikolu 313 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "ta' Ħatjin" għandhom jidħlu l-kliem "ta' Ħatjin u ta' l-artikolu 21 ta' dan il-Kodiċi". Emenda ta' l-artikolu 313 tal-liġi prinċipali.

67. Minnfih wara l-artikolu 314 tal-liġi prinċipali għandhom jidħlu l-artikoli ġodda li ġejjin: Żieda ta' l-artikoli 314A u 314B ġodda mal-liġi prinċipali.

"314A. (1) Kull min, dolożament, jikkonsenja, jqiegħed, jispara jew jisplodi xi mezz letali li jista' jqiegħed f'periklu l-ħajja ta' ħaddieħor jew jagħmel ħsara gravi lil ħwejjeġ ħaddieħor, jeħel, meta jinsab ħati, il-piena msemmija fl-artikolu 311 għalkemm bil-fatt ma tiġri ebda ħsara fuq il-persuna jew lil ħwejjeġ ħaddieħor.

(2) Jekk bil-fatt imsemmi fis-subartikolu (1) persuna titlef ħajjitha, jew issir offiża gravi fuq il-persuna, jew xi proprjetà mobbli jew immobbli ta' xi persuna ssirilha tħassir, ħsara jew tgħarriq serju, il-ħati jeħel il-pieni msemmija fl-artikolu 312 skond il-każ.

(3) Meta r-reat imsemmi fis-subartikolu (1) isir fi, jew ikun dirett lejn, post pubbliku, faċilità ta' l-istat jew tal-gvern, faċilità infrastrutturali jew sistema ta' trasport pubbliku l-piena għar-reat għandha tiżdied bi grad.

(4) F'dan l-artikolu:

"mezz letali" tfisser kull ħaġa mfassla sabiex, jew li għandha l-kapaċità li, tikkawża l-mewt, ħsara gravi fuq il-persuna jew ħsara lill-proprjetà billi tħalli joħorġu jew jinfirxu, jew bl-impatt ta', kimiċi

tossiċi jew aġenti bioloġiċi jew *toxins* jew sustanzi simili jew radjazzjoni jew materjal radioattiv;

"faċilità ta' l-istat jew tal-gvern" tinkludi kull faċilità jew mezz ta' ġarr, kemm jekk permanenti kemm jekk temporanja, li tintuża jew tiġi okkupata minn rappreżentanti ta' xi Stat, membri tal-Gvern, tal-leġislatura jew tal-ġudikatura jew minn uffiċjali jew impjegati ta' xi Stat jew ta' xi awtorità jew entità pubblika oħra minn impjegati jew uffiċjali ta' għaqda intergovernattiva f'dak li jkollu x'jaqsam mal-qadi tad-doveri uffiċjali tagħhom;

"faċilità infrastrutturali" tfisser kull faċilità kemm jekk pubblika kemm jek privata li tipprovdi jew tqassam servizzi għall-benefiċċju tal-pubbliku, bħal ilma, drenaġġ, enerġija, *fuel* jew komunikazzjonijiet;

"sistema ta' trasport pubbliku" tfisser dawk il-faċilitajiet, mezzi u strumentalitajiet, kemm pubbliċi jew privati, li jintużaw fi jew għal servizz għall-użu mill-pubbliku għall-ġarr ta' persuni jew merkanzija.

314B. (1) Kull min, dolożament, ikollu għandu jew jagħmel użu minn, jikkonsenja, jbiddel, jiddisponi minn jew ixerred, materjal nukleari li jista' jqiegħed f'periklu l-ħajja ta' ħaddieħor jew jagħmel ħsara gravi lil ħwejjeġ ħaddieħor, jeħel, meta jinsab ħati, il-piena msemmija fl-artikolu 311 għalkemm bil-fatt ma tiġri ebda ħsara fuq il-persuna jew lil ħwejjeġ ħaddieħor.

(2) Jekk bil-fatt imsemmi fis-subartikolu (1) tiġri xi konsegwenza msemmija fis-subartikolu (2) ta' l-artikolu 314A il-ħati jeħel il-pieni msemmija fl-artikolu 312 skond il-każ.

(3) Id-dispożizzjoni ta' l-artikolu 313 għandhom japplikaw għal min iżomm jew ikollu għandu jew taħt il-kontroll tiegħu xi materjal nukleari taħt dawk iċ-ċirkostanzi msemmija f'dak l-artikolu.

(4) F'dan l-artikolu:

"materjal nukleari" tfisser il-plutonju ħlief dak li jkollu konċentrazzjoni ta' isotopi li jaċċedu t-tmenin fil-mija fi plutonju-238; l-uranju arrikkit bl-isotopi 234 jew 233; uranju li jkun fih taħlita ta' isotopi kif tinsab fin-natura ħlief taħt il-forma ta' minerali grezz jew ta' residwi ta' minerali grezz; kull materjal li jkun fih waħda jew iżjed minn dawk imsemmija qabel;

"uranju arrikkit bl-isotopi 234 jew 233" tfisser uranju li jkun fih l-isotopi 235 jew 233 jew it-tnejn fi kwantità tali li l-proporzjon ta' abbondanza tas-somma ta' dawn l-isotopi ma' l-isotopu 238 ikun akbar mill-proporzjon ta' l-isotopu 235 ma' l-isotopu 238 kif jinsab fin-natura.".

68. L-artikolu 325 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej: **Emenda ta' l-artikolu 325 tal-liġi prinċipali.**

(a) id-disposizzjoni prezenti għandha tiġi enumerata mill-ġdid bħala subartikolu (1);

(b) minnufih wara s-subartikolu (1) għandu jiżdied dan is-subartikolu ġdid li ġej:

"(2) Jekk minħabba n-natura jew importanza ġeoloġika, paleontoloġika, arkeoloġika, arkitettonika, artistika jew storika tal-proprjetà mħassra, danneġġata jew mgħarrqa ma jkunx possibbli li l-ħsara titqies skond ir-regola stabbilita fl-artikolu 335, il-ħsara għandha titqies li tkun ta' aktar minn ħames mitt lira.".

69. Il-paragrafu (a) ta' l-artikolu 330 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej: **Emenda ta' l-artikolu 330 tal-liġi prinċipali.**

(a) minflok il-kliem "kien li jagħmel serq," għandhom jidħlu l-kliem "kien li jagħmel serq jew ħsara lil proprjetà jew xi reat kontra l-persuna kif definit fil-paragrafu (d) tas-subartikolu (1) ta' l-artikolu 5,"; u

(b) minflok il-kliem "kien ġa ġie ikkundannat għal serq" għandhom jidħlu l-kliem "kien ġa ġie kkundannat għal xi reat minn dawn".

Żieda ta' l-artikolu 334A ġdid mal-liġi prinċipali.

70. Minnufih wara l-artikolu 334 tal-liġi prinċipali għandu jiżdied dan l-artikolu ġdid li ġej:

"Meta wiehed jonqos li jgħarraf lill-Pulizija dwar hwejjeġ misruqa eċċ.

334A. Kull min, malli jsir jaf li xi ħaġa li tkun fil-pussess tiegħu tkun ħaġa misruqa jew ħaġa meħuda b'qerq jew akkwistata b'reat, jonqos li jgħarraf lill-Pulizija b'dak il-fatt fi żmien ġimgħa minn meta jkun hekk sar jaf, jeħel, meta jinsab ħati, il-piena ta' priġunerija għal żmien mhux iżjed minn tliet xhur jew multa.".

Sostituzzjoni ta' l-artikolu 337 tal-liġi prinċipali.

71. Minflok l-artikolu 337 tal-liġi prinċipali għandu jidħol dan li ġej:

"Tnaqqis tal-piena.

337. (1) Fil-każ ta' frodi, il-piena stabbilita titnaqqas bi grad jew b'żewġ gradi, kemm-il darba l-ħati, qabel ma tibda titmexxa xi proċedura kriminali kontra tiegħu, jrodd għal kollox il-ħsara kkaġunata bir-reat.

(2) Fil-każ ta' serq, sew jekk sempliċi sew ikkwalifikat, kif ukoll reat ta' ħsara volontarja lil proprjetà li jsir filwaqt li jkun qed isir ir-reat ta' serq, il-piena stabbilita titnaqqas b'żewġ gradi kemm-il darba, qabel ma jitressaq quddiem il-qorti f'konnessjoni ma' dak is-serq:

(a) il-ħati jikxef lill-awtorità kompetenti kull persuna li setgħet laqgħet għandha jew xtrat mingħandu, jew li setgħet hadet sehem fil-bejgħ jew tmexxija tal-proprjetà misruqa; u

(b) (i) jew jikkonsenja lill-awtorità kompetenti l-proprjetà kollha misruqa minnu, u jrodd lill-offiż kull ħsara li setgħet tkun ġiet ikkaġunata lill-proprjetà, jew

(ii) fil-każ li l-proprjetà ma tkunx inġabret lura, iħallas lill-offiż il-valur sħiħ tal-proprjetà hekk misruqa; u

(ċ) irodd għal kollox lill-offiż kull ħsara, lil proprjetà mobbli jew immobbli oħra, kkaġunata bir-reat ta' serq jew filwaqt li jkun qed isir ir-reat ta' serq.

(3) Il-piena stabbilita fil-każ tar-reati msemmija fis-subartikolu (2) tista' titnaqqas bi grad jekk il-ħati jħares id-disposizzjonijiet ta' dak is-subartikolu wara li jitressaq quddiem il-qorti kif hawn aktar qabel imsemmi.

(4) Id-disposizzjonijiet tas-subartikoli (2) u (3) ma jgħoddux -

(a) fil-każ ta' serq ikkwalifikat bi vjolenza li tkun tikkonsisti f'omiċidju volontarju, attentat ta' omiċidju, offiża volontarja fuq il-persuna jew sekwestru tal-persuna;

(b) fil-każ ta' serq ikkwalifikat bi vjolenza diretta kontra xi waħda mill-persuni msemmija fl-artikolu 276A;

(ċ) fil-każ ta' serq li filwaqt li dan ikun qed isir tiġi kkaġunata mewt jew offiża fuq il-persuna kif provdut fl-artikolu 226A.

(5) Iċ-ċirkostanzi msemmija fis-subartikoli (1) u (2) ma għandhomx jitqiesu bħala raġunijiet speċjali jew straordinarji għall-finijiet ta' l-artikolu 21.".

72. Minnufih wara l-artikolu 337 tal-liġi prinċipali għandu jiżdied dan l-artikolu ġdid li ġej: Żieda ta' l-artikolu 337A ġdid mal-liġi prinċipali.

"Traffiku fil-persuni sabiex dawn jiddaħħlu jew jinħarġu minn Malta kontra l-liġi.

337A. Kull min bil-ħsieb li jagħmel xi qliegħ li jkun, jgħin, jassisti, jagħti parir jew iħabrek biex persuna oħra tidħol jew tagħmel tentattiv biex tidħol jew toħroġ jew tagħmel tentattiv biex toħroġ minn Malta bi ksur tal-liġijiet ta' Malta, jew li, sew f'Malta sew barra minn Malta, jikkonġura f'dak is-sens ma' xi persuna oħra jista', mingħajr preġudizzju għal kull piena oħra taħt dan il-Kodiċi jew taħt xi liġi oħra, jeħel il-piena ta' priġunerija minn sitt xhur sa ħames snin jew multa ta' għaxart elef lira jew dik il-multa u priġunerija flimkien u d-disposizzjonijiet ta' l-artikoli 21 u 28A u dawk ta' l-Att dwar *Probation* ta' Ħatjin ma jkunux japplikaw:

Iżda meta l-għadd ta' persuni mgħejjuna, assistiti, mogħtija parir, li jkun sar tħabrik dwarhom, jew il-mira tal-konġura kif imsemmi qabel ikun ta' aktar minn tlieta, il-piena għandha tiżdied bi grad wieħed sa tliet gradi.".

73. L-artikolu 338 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej: Emenda ta' l-artikolu 338 tal-liġi prinċipali.

(a) minflok il-paragrafu (ż) għandu jidħol dan li ġej:

"(ż) meta hekk ordnat minn xi qorti jew hekk marbut b'kuntratt jonqos li jagħti lil martu jew tonqos li tagħti lil żewġha, is-somma ffissata minn dik il-qorti jew stipulata fil-

kuntratt bhala manteniment għaliha jew għalih u, jew, għall-ulied fi żmien ħmistax-il jum minn dak il-jum li fih, skond dik l-ordni jew dak il-kuntratt, ikollha titħallas dik is-somma;"; u

(b) fil-paragrafu (ll) tiegħu, minnufih wara l-kliem "mill-qorti" għandhom jidħlu l-kliem "jew kif marbut jew marbuta bil-kuntratt".

Sostituzzjoni ta' l-artikoli 346 sa 355 tal-liġi prinċipali.

74. Minflok l-artikoli 346 sa 355, it-tnejn inklużi, tal-liġi prinċipali għandu jidħol dan li ġej:

"ĠENERALI

Dmirijiet tal-Pulizija.

346. (1) Huwa dmir tal-Pulizija li żżomm l-ordni u l-kwiet pubbliku, li ma tħallix isiru reati, li tikxef u tinvestiga r-reati li jsiru, li tiġbor il-provi, sew kontra sew favur il-persuna suspettata li tkun għamlet dak ir-reat, u li ġġib il-ħatjin, kemm l-awturi kemm il-kompliċi, quddiem l-awtorità ġudizzjarja.

(2) Minkejja l-ġeneralità tas-subartikolu (1), meta tkun awtorizzata bil-liġi u bil-mod hekk provdut, il-Pulizija tista' ddewwem l-intervent tagħha immedjat għall-prevenzjoni ta' l-għemil ta' reat.

Talba tal-parti privata.

347. Il-Pulizija ma timxix ħlief b'talba tal-parti privata fil-każijiet li fihom il-liġi ma tagħtix li l-azzjoni titmexxa mingħajr dik it-talba.

Għajnuna li tingħata meta mitluba minn kap ta' dar.

348. Jekk kap ta' dar jitlob lil uffiċjal tal-Pulizija biex imur f'dik id-dar, sabiex jiżgura ruħu minn reat li jkun sar jew biex jaqbad il-provi tiegħu, l-uffiċjal għandu jfittex imur mill-aktar fis li jista' jkun, u għandu jieħu xhieda miegħu, meta dan jista' jsir.

Setgħa ta' twaqqif u perkwiżizzjoni.

349. (1) Uffiċjal tal-pulizija għandu jkollu biss dawk is-setgħat vestiti fih skond il-liġi u fil-limitu awtorizzat mil-liġi, u f'dan il-provvediment il-kelma liġi għandha l-istess tifsira mogħtija lilha fl-artikolu 124 tal-Kostituzzjoni.

Ommissjoni tal-kawzjoni, formalità jew ħtieġa mhumiex ostaklu għall-ammissibilità tal-provi.

(2) L-ommissjoni ta' xi kawzjoni, formalità jew ħtieġa preskritti taħt dan it-Titolu m'għandhom ikunu ta' ebda ostaklu biex tinġieb prova, waqt il-kawża, b'mod permess bil-liġi, dwar il-fatti li għalihom tkun tirrelata dik il-prekawzjoni, formalità jew ħtieġa.

Tifsiriet.

350. (1) F'dan it-Titolu, u bla ħsara għad-disposizzjonijiet tas-subartikolu (2):

"kampjun intimu" tfisser kampjun ta' demm, sperma jew fluwidu tessutali ieħor, jew xagħar pubiku, u tinkludi kampjun miġbur b'assorbenti minn fetħa fil-ġisem ta' persuna minbarra l-ħalq;

"kampjun mhux intimu" tfisser -

(a) kampjun ta' xagħar minbarra xagħar publiku;

(b) kampjun meħud minn difer jew minn taħt difer;

(ċ) kampjun miġbur b'assorbenti meħud minn xi parti tal-ġisem ta' persuna inkluż il-ħalq iżda mhux minn xi fetħa oħra fil-ġisem;

(d) urina jew saliva;

(e) marka tas-sieq jew xi marka simili ta' xi parti tal-ġisem ta' persuna minbarra xi parti minn idu;

"kunsens xieraq" tfisser -

(a) dwar persuna li tkun għalqet 18-il sena, l-kunsens ta' dik il-persuna;

(b) dwar persuna li għadha ma għalqitx 18-il sena iżda li tkun għalqet 14-il sena, l-kunsens ta' dik il-persuna u l-kunsens tal-ġenitur jew tutur tagħha;

(ċ) dwar persuna li għadha ma għalqitx 14-il sena, l-kunsens tal-ġenitur jew tutur tagħha;

"materjal eskluż" tfisser:

(a) *records* personali akkwistati jew oriġinati minn persuna matul l-eserċizzju ta' xi kummerċ, negozju, professjoni jew okkupazzjoni oħra, jew għal finijiet ta' xi kariga bi ħlas jew bla ħlas li dik il-persuna kunfidenzjalment ikollha;

(b) tessut uman jew fluwidu tessutali meħud għal finijiet ta' djanjosi jew kura medika u li dik il-persuna kunfidenzjalment ikollha;

(ċ) materjal ġurnalistiku li persuna kunfidenzjalment ikollha;

"materjal ġurnalistiku" tfisser materjal li jkun għand xi ħadd li jkun kisbu jew oriġinah għall-finijiet tal-ġurnaliżmu, u min jirċievi materjal mingħand xi persuna li jkollha l-ħsieb li min jirċevih se jużah għall-fini tal-ġurnaliżmu għandu jitqies li jkun kisbu għal dawk l-għanijiet;

"oġġetti soġġetti għal privileġġ legali" tfisser kull komunikazzjoni bejn konsulent legali professjonali u l-klijent tiegħu jew kull persuna li tirrappreżenta lill-klijent tiegħu u kull dokument jew *record* li jkunu annessi ma' jew li ssir referenza għalihom fl-istess komunikazzjoni u magħmula għall-finijiet ta' l-għoti ta' parir legali jew b'konnessjoni ma', jew b'kontemplazzjoni ta' xi proċeduri legali u għall-finijiet ta' dawk il-proċeduri, imma l-frażi ma tinkludix oġġetti miżmuma bil-għan tat-tkomplija ta' xi fini kriminali;

"perkwiżizzjoni intima" tfisser tfittxija li tikkonsisti fl-eżami fiżiku ta' fetħiet fil-ġisem ta' persuna minbarra l-ħalq;

"għassa tal-pulizija msemmija" tfisser għassa tal-pulizija msemmija mill-Ministru responsabbli għall-Pulizija b'avviż pubblikat fil-Gazzetta;

"*records* personali" tfisser *records* dokumentati jew *records* oħra li għandhom x'jaqsmu ma' individwu (ħaj jew mejjet) li jista' jiġi identifikat permezz tagħhom u li jirreferu -

(a) għas-saħħa fiżika jew mentali tiegħu; jew

(b) għal pariri jew għajnuna spiritwali lilu mogħtija jew li tkun se tingħatalu;

(ċ) għal pariri jew għajnuna lilu mogħtija jew li tkun se tingħatalu, għall-finijiet tal-ġid personali tiegħu, minn xi organizzazzjoni volontarja jew minn xi individwu li minħabba fil-kariga jew l-okkupazzjoni tiegħu jkun responsabbli għall-ġid personali tiegħu, jew li minħabba f'xi ordni tal-qorti jkun responsabbli għas-superviżjoni tiegħu.

(2) Għall-finijiet ta' dan l-artikolu -

(a) persuna kunfidenzjalment ikollha materjal ġurnalistiku jekk -

(i) dan ikun għandha suġġett għal tali impenn, restrizzjoni jew obbligazzjoni; u

(ii) dan ikun inżamm kontinwament (minn persuna waħda jew iktar) suġġett għal tali impenn, restrizzjoni jew obbligazzjoni mindu jkun ġie l-ewwel miksub jew oriġinat għall-finijiet tal-ġurnaliżmu.

(b) persuna kunfidenzjalment ikollha materjal li ma jkunx materjal ġurnalistiku jekk dan ikun għandha skond -

(i) impenn espress jew taċitu li żżommu għandha kunfidenzjalment; jew

(ii) restrizzjoni dwar l-iżvelar jew obbligazzjoni ta' segretezza li tinsab f'dan il-Kodiċi jew f'kull liġi oħra.

Sub-titolu I

SETGĦA TA' TWAQQIF U PERKWIŻIZZJONI

Setgħa ta' twaqqif u perkwiżizzjoni.

351. (1) Uffiċjal tal-Pulizija jista', f'post pubbliku jew f'post aċċessibbli għall-pubbliku ukoll bi ħlas, jipperkwiżixxi kull persuna jew vettura, jekk ikollu suspett raġonevoli li l-perkwiżizzjoni tista' tikxef il-pussess ta' affarijiet li huma projbiti, misruqa jew akkwistati permezz ta' reat ikun liema jkun, jew li jistgħu jiġu wżati jew li setgħu ġew użati biex isir xi reat.

(2) Għall-finijiet tas-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu, il-Pulizija tista' twaqqaf persuna jew vettura sakemm issir il-perkwiżizzjoni, u għandha taqbad kull oġġett misjub waqt il-perkwiżizzjoni u li l-pussess tiegħu jkun projbit jew li jista' jkollu x'jaqsam ma' xi reat.

Mandat.

352. Meta l-perkwiżizzjoni li għandha ssir tkun meħtiega fuq vettura li ma jkun hemm ħadd magħha u ma jkunx possibbli li jinġieb is-sid reġistrat tagħha, uffiċjal tal-Pulizija jista' biss jagħmel il-perkwiżizzjoni jekk ikollu

mandat ta' uffiċjal superjuri ta' grad mhux inqas minn dak ta' spettur.

Limitazzjoni tal-perkwiżizzjoni, eċċ.

353. Hlief f'każijiet urġenti u meta persuna tinqabad *in flagrante delicto* ebda ħaġa f'dan l-artikolu ma tawtorizza l-perkwiżizzjoni ta' persuna minn uffiċjal tal-Pulizija tas-sess oppost, jew li l-perkwiżizzjoni tkun magħmula minn uffiċjal tal-Pulizija li ma jkunx liebes l-uniformi jekk dan ma jkunx identifikat b'mod ċar bil-wiri ta' karta ta' l-identità tal-Pulizija.

Rapport fuq il-perkwiżizzjoni.

354. Kull oġġett maqbud permezz ta' perkwiżizzjoni taħt l-artikoli ta' qabel ta' dan it-Titolu għandu jkun konservat u l-Pulizija li jagħmlu l-perkwiżizzjoni għandhom jagħmlu rapport li jagħti d-dettalji kollha tal-perkwiżizzjoni u li jkun jinkludi elenku dettaljat ta' l-oġġetti maqbudin.

Sub-titolu II

KONTROLLI FIT-TOROQ

Kondizzjonijiet għal kontrolli fit-toroq.

355. Il-Pulizija tista' tagħmel kontroll fit-toroq meta jkun hemm raġunijiet xierqa biex taħseb li l-kontroll ta' vetturi ġo xi lokalità jew li jgħaddu minnha jista' jwassal għal -

(a) l-arrest ta' persuna li tkun għamlet, jew li hemm suspett raġonevoli li għamlet jew li ser tagħmel reat serju, minbarra delitt punibbli taħt l-Att dwar l-Istampa; jew

(b) il-kxif ta' oġġetti li l-pussess tagħhom hu projbit jew limitat bil-liġi jew li b'xi mod jew ieħor għandhom konnessjoni ma' l-għemil ta' reat serju jew li huma prova ta' dan ir-reat; jew

(ċ) l-arrest ta' persuna li l-arrest tagħha ġie ordnat minn qorti jew minn xi awtorità leġittima oħra jew li hi b'xi mod ieħor illegalment libera; jew

(d) l-aċċertament li persuna ma tkunx qed tħares xi kondizzjoni leġittimament imposta fuqha minn xi qorti; jew

(e) l-aċċertament ta' vjolazzjonijiet ta' xi liġi dwar vetturi bil-mutur jew ir-regolament tat-traffiku:

Iżda għall-finijiet ta' dan l-artikolu "reat serju" tfisser kull reat li għalih hemm il-piena ta' priġunerija.

Kif isir il-kontroll fit-toroq.

355A. (1) Għal kemm idum il-kontroll fit-toroq il-Pulizija tista' twaqqaf kull jew xi vetturi għaddejin minn jew ġo xi lokalità fejn ikun qed isir il-kontroll fit-toroq.

(2) Meta xi vettura ttitwaqqaf skond id-disposizzjonijiet ta' dan is-sub-titolu dik il-vettura tista' tiġi perkwiżita mill-Pulizija.

Awtorizzazzjoni.

355B. Il-kontroll fit-toroq taħt dan is-sub-titolu jista' biss jiġi organizzat jekk ikun hemm l-awtorizzazzjoni bil-miktub ta' uffiċjal tal-Pulizija mhux taħt ir-grad ta' Spettur sakemm ma jistax ikun hemm dewmien fil-kwistjoni, f'liema każ dik l-awtorizzazzjoni tista' wkoll tingħata bil-fomm minn uffiċjal tal-Pulizija mhux taħt il-grad ta' surġent u wara titniżżel bil-miktub kemm jista' jkun malajr.

Provi ta' reati oħra.

355Ċ. Minkejja kull ħaġa li tinsab fl-artikoli ta' qabel ta' dan is-sub-titolu, meta matul kontroll fit-toroq jinsabu provi li jkun sar reat ieħor minbarra dak li dwaru jkun sar il-kontroll fit-toroq, il-Pulizija jkollha wkoll il-jedd li tinvestiga dak ir-reat u fejn xieraq jibdew proċedimenti dwar dak ir-reat.

Riservi dwar liġijiet oħra.

355D. Id-disposizzjonijiet ta' dan is-sub-titolu jkunu mingħajr preġudizzju għal kull setgħa mogħtija lill-Pulizija b'kull liġi oħra biex iwaqqfu l-vetturi għal finijiet oħra li ma jkunux dawk imsemmija f'dan is-sub-titolu.

Sub-titolu III

SETGĦAT TA' DĦUL, PERKWIŻIZZJONI U QBID B'MANDAT

Kondizzjonijiet għal perkwiżizzjoni.

355E. Salvi l-każijiet fejn il-liġi tipprovdi xort'oħra, ebda uffiċjal tal-Pulizija ma għandu, sakemm ma jkollux mandat minn Maġistrat, jidħol f'xi lokal, dar, bini jew reċint għall-fini li jagħmel xi perkwiżizzjoni hemm ġew jew li jarresta lil xi persuna li tkun għamlet reat jew li tkun raġonevolment suspettata li tkun għamlet jew li tkun se tagħmel xi reat, ħlief jekk -

Hinijiet għall-esekuzzjoni ta' mandat.

355H. Ebda mandat ta' dħul u perkwiżizzjoni ma jista' jiġi esegwit wara nżul ix-xemx kemm-il darba l-Maġistrat ma jkunx awtorizza li jsir xort'oħra fil-mandat, jew kemm-il darba l-uffiċjal tal-pulizija esekutur ikollu għaliex raġonevolment jaħseb li l-fini tad-dħul u t-tfittxija kien se jiġi ffrustrat jekk l-esekuzzjoni tal-mandat tiddewwem.

Tingħata kopja tal-mandat lill-persuna.

355I. L-uffiċjal esekutur għandu jagħti kopja tal-mandat lill-persuna li tkun toqgħod u tkun preżenti fil-post imfittex jew lil kull persuna oħra li tkun tidher lil dak l-uffiċjal bħala li tkun inkarigata mill-istess post u li tista' tkun hemm preżenti waqt it-tfittxija. Jekk ma jkunx hemm persuna preżenti li l-uffiċjal esekutur ikun jidhirlu li tkun inkarigata mill-post, il-kopja tal-mandat għandha titħalla fil-post b'tali mod li tkun faċilment tidher.

Limitazzjoni.

355J. Kull perkwiżizzjoni li ssir b'mandat għandha tkun perkwiżizzjoni limitata għal dak li hu meħtieġ għall-finijiet li għalihom ikun inħareġ il-mandat:

Iżda jekk, matul il-perkwiżizzjoni, jinkixfu reati li ma jkunux dawk imsemmija fil-mandat, il-perkwiżizzjoni tista' testendi kif meħtieġ għall-finijiet ta' dawk ir-reati l-oħra.

Sub-titolu IV

SETGĦAT TA' DĦUL U PERKWIŻIZZJONI MINGĦAJR MANDAT

Każijiet fejn ma jista' jkun hemm ebda dewmien.

355K. Kull uffiċjal tal-Pulizija jista' jidħol u jfittex mingħajr mandat kull post, dar, bini jew reċint fiċ-ċirkostanzi stabbiliti fil-paragrafi (a) sa (e) tas-subartikolu (1) ta' l-artikolu 355E.

Dħul u perkwiżizzjoni wara arrest.

355L. (1) Il-Pulizija għandha s-setgħa li tidħol u tfittex f'kull post, dar, bini jew reċint użat, okkupat jew kontrollat, ukoll jekk biss għal xi żmien, minn persuna li tkun taħt arrest, jekk ikollhom għaliex ragonevolment jissuspettaw li hemm provi, minbarra oġġetti li jaqgħu taħt il-privileġġ legali, li għandhom x'jaqsmu mar-reat jew ma' reat li għandu x'jaqsam miegħu, u dik it-tfittxija għandha tkun limitata għal dak li hu raġonevolment meħtieġ biex jinstabu dawk il-provi:

Iżda jekk jiġu mikxufa reati matul it-perkwiżizzjoni li ma jkunux ir-reat jew ir-reati li dwarhom il-persuna tkun

ġiet arrestata, dik il-perkwiżizzjoni tista' testendi kif meħtieġ għall-finijiet ta' dawk ir-reati l-oħra.

(2) Mingħajr preġudizzju għad-disposizzjonijiet tas-Sub-titolu V, il-Pulizija jistgħi matul xi perkwiżizzjoni li ssir skond id-disposizzjonijiet tas-subartikolu (1) taqbad u żżomm kull oġġett li ma jkunx suġġett għal xi privileġġ legali u li jkun jikkostitwixxi provi relevanti għall-fini ta' xi reat imsemmi fl-istess subartikolu.

Limitazzjoni.

355M. (1) Is-setgħat imsemmija fl-artikolu 355L jistgħu jiġu eserċitati minn uffiċjal tal-Pulizija ta' grad mhux anqas minn dak ta' spettur jew minn uffiċjali ta' grad inqas jekk dawn ikunu hekk awtorizzati bil-miktub minn uffiċjal mhux taħt il-grad ta' spettur.

(2) Meta l-uffiċjali tal-Pulizija fuq il-post ikunu kollha taħt il-grad ta' spettur u l-każ ma jkunx jisa' jiddewwem, u l-persuna li tokkupa jew tikkontrolla l-post tkun preżenti u l-preżenza tagħha tkun meħtieġa għall-investigazzjoni effettiva tar-reat, dawk l-uffiċjali tal-Pulizija jistgħu jgħaddu għal biex jidħlu u jagħmlu perkwiżizzjoni tal-post mingħajr l-awtorizzazzjoni bil-miktub imsemmija fis-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu.

Rapport mill-uffiċjal.

355N. Uffiċjal tal-Pulizija li jkun eserċita xi setgħat minn dawk imsemmija fl-artikoli 355K u 355L għandu, kemm jista' jkun malajr, jagħmel rapport tad-dħul u l-perkwiżizzjoni mingħajr mandat, fejn jagħti r-raġunijiet għaliex ikun sar dan, u jiddeskrivi r-riżultati tal-perkwiżizzjoni.

Reat li għandu x'jaqsam ma' reat ieħor.

355O. Għall-finijiet ta' dan is-Sub-titolu reat ikollu x'jaqsam ma' l-ieħor meta:

(a) il-fatti tar-reati jkunu sostanzjalment l-istess; jew

(b) reat ikun serva bħala mezz għall-għemil ta' reat ieħor; jew

(ċ) il-prova ta' reat jew ta' ċirkostanza tiegħu jkun jolqot il-provi ta' reat ieħor jew ta' xi ċirkostanza tiegħu.

Sub-titolu V

QBID U ŻAMMA

Regoli ġenerali dwar qbid.

355P. Il-Pulizija, meta tkun bil-liġi ġo xi lokal, tista' taqbad kull oġġett li jkun f'dak il-lokal jekk ikollha għaliex raġonevolment taħseb li dak l-oġġett ikun ġie akkwistat b'riżultat ta' l-għemil ta' reat jew li jkun prova dwar xi reat u l-qbid tiegħu jkun meħtieġ biex jiġi evitat li jinħeba, jintilef, jitgħarraq, jinbidel jew jinqered.

Computer data.

355Q. Il-Pulizija tista', flimkien mas-setgħa li taqbad magna ta' *computer*, titlob li tingħatalha informazzjoni li tkun maħżuna f'xi *computer* f'għamla li tista' tinġarr u li tkun tidher u tinqara.

Riċevuta għall-oġġetti maqbuda.

355R. Il-Pulizija għandha dejjem toħroġ riċevuta lill-persuna fil-post jew li jkollha l-kontroll ta' l-oġġett maqbud għal kull oġġett maqbud u fuq talba ta' l-istess persuna, il-Pulizija għandha, bi ħlas u fi żmien raġonevoli, tagħtih ritratti fotografiċi jew kopji ta' l-oġġett maqbud, ħlief jekk l-uffiċjal investigatur ma jkollux tassew għaliex raġonevolment jaħseb li dan jista' jkun ta' preġudizzju għall-investigazzjoni jew għal xi proċedimenti kriminali li jistgħu jinbdew b'riżultat ta' dan.

Żamma.

355S. (1) Kull oġġett li jkun ġie maqbud bil-liġi mill-Pulizija jista' jinżamm għal kemm żmien ikun meħtieġ fiċ-ċirkostanzi kollha.

(2) Mingħajr preġudizzju għall-ġeneralità ta' dak hawn aktar qabel imsemmi, kull oġġett maqbud bil-liġi skond dan il-Kodiċi jista' jinżamm biex jinġieb bi prova fil-kawża jew għal eżamijiet forensiċi jew f'kull aspett ieħor ta' l-investigazzjoni, jew sabiex jiġi stabbilit min ikun sidu bil-ligi.

(3) Il-Kummissarju għandu jipprovdi għall-kustodja kif dovuta ta' kull oġġett maqbud.

Għoti lura lis-sid.

355T. Kull min ikun is-sid bi dritt ta' oġġett maqbud u miżmum jista, ħlief jekk ikunu għadhom pendenti quddiem xi qorti proċedimenti kriminali li matulhom l-oġġett maqbud ikun ġie esibit jew ikun għad irid jiġi esibit, jagħmel rikors quddiem il-Maġistrat biex dan jingħatalu lura, u l-Maġistrat jista', wara li jisma' lill-Pulizija, b'digriet jordna r-rilaxx ta' l-oġġett jew mingħajr ebda kondizzjoni, jew taħt dawk il-kondizzjonijiet li jistgħu jenħtieġu sabiex jiġi konservat il-valur probatorju tiegħu.

Ritratti fotografiċi.

355U. Sakemm ma jkunx il-każ li oġġett jista' jiġi konfiskat, ebda oġġett ma għandu jinżamm jekk ritratt fotografiku, film, *video recording* jew xbieha elettronika jew kopja ta' l-oġġett tkun suffiċjenti:

Iżda qabel ma jitilqu l-oġġett minn idejhom il-Pulizija jistgħu, fejn ikunu jqisu li jkun hekk meħtieġ, jagħmlu rikors quddiem il-Maġistrat sabiex isir *repertus* u għandhom japplikaw id-disposizzjonijiet tat-Titolu II tat-Taqsima II tat-Tieni Ktieb ta' dan il-Kodiċi.

Sub-titolu VI

SETGHAT TA' ARREST U DETENZJONI

Arrest b'mandat.

355V. Meta jkun hemm raġunijiet bil-ligi għall-arrest ta' persuna, il-Pulizija tista' titlob il-ħruġ ta' mandat ta' arrest mingħand Maġistrat, ħlief jekk skond xi disposizzjoni tal-liġi dak l-arrest jista' jsir mingħajr mandat.

Arrest minn persuni privati.

355W. (1) Kulħadd ukoll jekk ma jkunx uffiċjal pubbliku jista' jagħmel arrest mingħajr mandat lil xi ħadd li jkun fl-att li jagħmel jew li jkun għadu kemm għamel delitt li jolqot il-paċi u l-unur tal-familji u l-morali, xi delitt ta' omiċidju volontarju jew offiża kontra l-persuna, jew xi delitt ta' serq jew dħul volontarju illegali jew ħsara lill-proprjetà.

(2) Min ikun qed jagħmel l-arrest taħt is-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu għandu mingħajr ebda dewmien jgħarraf lill-Pulizija li jkun għamel dak l-arrest u għandu jeserċita dik is-setgħa biss sakemm din tkun għalkollox meħtieġa biex il-Pulizija tieħu f'idejha l-persuna arrestata.

Arrest mill-Pulizija mingħajr mandat.

355X. (1) Kull uffiċjal tal-Pulizija jista' jarresta mingħajr mandat lil persuna li tkun fl-att ta' għemil jew li tkun għadha kemm għamlet delitt punibbli bi priġunerija, jew li jkollu suspett raġonevoli fiha li qegħda biex tagħmel jew li tkun għadha kif għamlet xi delitt.

(2) Kull uffiċjal tal-Pulizija jista' wkoll jgħaddi biex jarresta lil xi persuna li xjentement, jew wara twissija xierqa, tostakolah jew ittellfu fl-esekuzzjoni ta' dmirijietu, jew ma tobdix l-ordnijiet leġittimi tiegħu.

(3) Is-setgħat imsemmija fis-subartikoli (1) u (2) ta' dan l-artikolu għandhom ikunu biss eserċitati sakemm ikunu għalkollox meħtieġa għall-uffiċjal tal-Pulizija biex jieħu l-persuna arrestata f'Għassa tal-Pulizija u jikkonsenjaha lil uffiċjal superjuri mhux anqas mill-grad ta' surġent.

(4) Id-disposizzjonijiet ta' dan l-artikolu ma għandhomx japplikaw għal xi delitt punibbli taħt l-Att dwar l-Istampa.

Arrest għal reati żgħar.

355Y. (1) F'każ ta' kontravvenzjonijiet, jew ta' delitti mhux suġġetti għal piena ta' priġunerija, minbarra dejjem id-delitti punibbli taħt l-Att dwar l-Istampa, il-Pulizija tista' bil-liġi tgħaddi għall-arrest ta' persuna mingħajr mandat, sakemm -

(a) il-persuna tinqabad fl-att li tagħmel ir-reat; jew

(b) l-arrest ikun meħtieġ biex iwaqqaf reat li għalih il-Pulizija tista' tmexxi proċedimenti kriminali mingħajr il-kwerela tal-parti offiża; u

(ċ) f'kull wieħed mill-każijiet imsemmija fil-paragrafu (a) jew (b) ta' dan is-subartikolu, xi waħda mill-kondizzjonijiet imsemmija fl-artikolu 355Z trid tkun teżisti wkoll.

(2) Persuna għandha titqies li tinqabad fl-att li tagħmel ir-reat, jekk tinqabad jew fl-att li tkun qed tagħmel ir-reat, jew filwaqt li tkun qed tiġi segwita mill-parti offiża jew minn għajta pubblika ta' allarm.

Kondizzjonijiet ġenerali għall-arrest.

355Z. Il-kondizzjonijiet ġenerali għall-arrest huma li -

(a) l-identità tal-persuna ma tkunx magħrufa jew ma tistax tiġi aċċertata malajr mill-uffiċjal tal-Pulizija; jew

(b) ikun hemm dubju dwar jekk id-dettalji mogħtija mill-persuna humiex veri; jew

(ċ) il-persuna ma tkunx tat indirizz sodisfaċenti għan-notifika jew ikun hemm dubju dwar jekk l-indirizz mogħti huwiex sodisfaċenti għan-notifika, jew għall-inqas ikun hemm xi persuna oħra li tista' skond il-liġi tiġi notifikata għan-nom tiegħu fl-indirizz mogħti; jew

(d) l-arrest ikun meħtieġ biex iwaqqaf lil persuna milli -

(i) tikkaġuna ħsara fiżika lilha nnifisha jew lil xi persuna oħra; jew

(ii) ssofri ħsara fuq il-persuna tagħha; jew

(iii) tikkaġuna telf jew ħsara ta' proprjetà; jew

(iv) tikkawża ingombru kontra l-liġi f'xi triq pubblika; jew

(e) l-uffiċjal tal-Pulizija jkollu għaliex raġonevolment jaħseb li l-arrest ikun meħtieġ biex iħares minuri jew xi persuna oħra vulnerabbli.

Mġieba lejn il-persuna arrestata.

355AB. Meta l-uffiċjal jew kull min hu iktar awtorizzat bil-liġi jkun qed jagħmel arrest, huwa ma għandu jużа ebda ħruxija, rbit jew xi mezz ieħor ta' trażżin kemm-il darba dan ma jkunx meħtieg b'mod indispensabbli biex iqiegħed fiż-żgur, jew isir meħtieġ bl-insubordinazzjoni tal-persuna arrestata.

Tagħrif li jingħata ma' l-arrest.

355AC. (1) Meta persuna tiġi arrestata, l-arrest ma jkunx wieħed leġittimu kemm-il darba l-persuna arrestata ma tkunx mgħarrfa li qiegħda taħt arrest, ukoll jekk l-arrest jista' jidher li hu evidenti.

(2) L-arrest ma jkunx wieħed leġittimu kemm-il darba l-persuna arrestata ma tkunx mgħarrfa fil-waqt ta' l-arrest jew detenzjoni tagħha, f'ilsien li hija tifhem, bir-raġunijiet ta' l-arrest jew id-detenzjoni tagħha:

Iżda jekk ikun meħtieġ interpretu u ma jkunx jista' jinstab wieħed malajr jew inkella jekk ma jkunx xort'oħra prattiku li jitħarsu d-disposizzjonijiet ta' dan is-subartikolu fil-waqt ta' l-arrest jew id-detenzjoni tal-persuna, dawk id-disposizzjonijiet għandhom jitħarsu kemm jista' jkun malajr:

Iżda wkoll, f'kull każ, meta l-arrest isir minn persuna privata taħt id-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 355V, l-għoti ta' dak it-tagħrif jista' jiddewwem sakemm il-persuna arrestata tittieħed f'idejn il-Pulizija.

Attendenza f'xi Għassa jew uffiċċju tal-Pulizija.

355AD. (1) Meta, waqt investigazzjoni, persuna tmur minn jeddha, jew tmur flimkien ma' uffiċjal tal-Pulizija f'xi Għassa jew uffiċċju tal-Pulizija, dik il-persuna tkun ħielsa li titlaq minn hemm fi x'ħin trid, kemm-il darba u sakemm ma tkunx mgħarrfa li qiegħda taħt arrest.

(2) Meta spettur tal-Pulizija jkollu suspett raġonevoli li l-persuna li marret minn jeddha fl-Għassa jew fl-uffiċċju tal-Pulizija setgħet għamlet reat li għalih hemm priġunerija, huwa jista' jarresta lil dik il-persuna minnufih mingħajr ebda mandat u jgħarrafha b'dan kollu. Għandu jiġi minnufih reġistrat il-ħin ta' l-arrest filwaqt li jingħata avviż immedjat dwar dan kollu lil Maġistrat.

(3) Il-Pulizija tista, bil-fomm jew b'avviż bil-miktub, teħtieġ lil xi persuna li tattendi l-Għassa tal-Pulizija jew xi post ieħor li tindikalha sabiex hemm tagħti dak it-tagħrif u ġġib magħha dawk id-dokumenti li l-Pulizija jistgħu jinħtieġu u jekk dik il-persuna hekk tattendi fl-Għassa tal-Pulizija jew post lilha indikat hija għandha titqies bħala li tkun attendiet dik l-Għassa tal-Pulizija jew post ieħor volontarjament. L-avviż bil-miktub imsemmi f'dan is-subartikolu għandu jkun fih twissija dwar il-konsegwenzi li n-nuqqas ta' tħaris iġib miegħu, kif jinsabu msemmija fis-subartikolu (5) ta' dan l-artikolu.

(4) Kull min il-Pulizija tqis li jkollu xi tagħrif jew dokument rilevanti għal xi investigazzjoni, għandu l-obbligu legali li jimxi mat-talba li ssirlu mill-Pulizija li jattendi f'Għassa tal-Pulizija sabiex hemm jagħti kif ikun meħtieġ dak it-tagħrif jew dokument:

Iżda ħadd ma jkun marbut li jagħti xi tagħrif jew dokument li jista' jinkriminaha.

(5) Persuna li tonqos milli tħares xi avviż bil-miktub bħalma hemm imsemmi fis-subartikolu (3) ta' dan l-artikolu jew li tonqos, meta tkun hekk ġiet mitluba, ukoll jekk biss bil-fomm, li tmur minn jeddha ma' uffiċjal tal-Pulizija f'xi Għassa tal-Pulizija jew xi post ieħor li jindikalha l-uffiċjal tal-Pulizija għal xi għan imsemmi fis-subartikolu (3) msemmi, tkun ħatja ta' kontravvenzjoni punibbli b'detenzjoni u tkun tista' tiġi arrestata minnufih taħt mandat.

(6) L-avviż imsemmi fis-subartikolu (3) jista' jiġi notifikat b'urġenza f'każijiet fejn l-interessi tal-ġustizzja jistgħu jkunu hekk jeħtieġu.

(7) Persuna li tmur minn jeddha kif imsemmi fis-subartikolu (3) tista' tinżamm mwarrba minn kull persuna oħra, iżda ma għandhiex tinżamm f'xi post li normalment jintuża għad-detenzjoni ta' persuni arrestati.

Arrest barra l-Għases jew uffiċċji tal-Pulizija.

355AE. (1) Meta uffiċjal tal-Pulizija jarrest lil xi persuna f'post li ma jkunx Għassa tal-Pulizija, il-persuna arrestata għandha tittieħed fl-eqreb Għassa u meta l-uffiċjal li jagħmel l-arrest ikun uffiċjal ta' grad inqas minn dak ta' spettur huwa għandu minnufih jirrapporta l-arrest lil uffiċjal mhux inqas mill-grad ta' spettur. F'kull każ l-ispettur jew l-uffiċjal inkarigat minn dik l-Għassa tal-Pulizija għandhom ukoll jiġu mgħarrfa.

(2) Meta jkun hemm raġunijiet għaliex l-arrest għandu jitkompla, l-persuna arrestata għandha tittieħed ġewwa Għassa tal-Pulizija msemmija kemm jista' jkun malajr u f'ebda każ iktar tard minn sitt siegħat mill-waqt ta' dak l-arrest.

(3) It-teħid ta' persuna arrestata f'Għassa tal-Pulizija skond id-disposizzjonijiet ta' qabel ta' dan l-artikolu jista' jiddewwem jekk il-preżenza ta' dik il-persuna tkun teħtieġ xi mkien ieħor għall-fini ta' xi investigazzjoni li tista' tkun meħtieġa.

(4) Meta persuna li tkun ġiet arrestata wara tiġi meħlusa, l-uffiċjal tal-Pulizija li jkun ordna dak il-ħelsien għandu jirreġistra bil-miktub dak il-fatt filwaqt li jagħti r-raġunijiet.

Perkwiżiz-zjoni fuq persuna arrestata.

355AF. (1) Uffiċjal tal-Pulizija jista' jagħmel perkwiżizzjoni minnufih fuq il-persuna arrestata:

(a) jekk l-uffiċjal tal-Pulizija għandu tassew għax jaħseb raġonevolment li l-persuna arrestata tista' tkun ta' periklu għaliha nnifisha jew għall-oħrajn; jew

(b) għal kull ħaġa li l-persuna arrestata tista' tuża b'għajnuna biex taħrab mill-kustodja; jew

(ċ) għal kull ħaġa li tista' tkun ta' prova li jkollha x'taqsam mar-reat.

(2) Id-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 353 ta' dan il-Kodiċi għandhom japplikaw għal kull perkwiżizzjoni taħt dan l-artikolu.

Sub-titolu VII

MANDATI

Id-dmir ta' l-esekuzzjoni ta' mandati ta' arrest jew ta' perkwiżiz-zjoni hu tal-Pulizija.

355AG. (1) Salvi d-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 666, huwa d-dmir tal-Pulizija li jesegwixxu xi mandat jew ordni ta' arrest jew ta' perkwiżizzjoni li jistgħu, fil-każijiet preskritti bil-liġi, jinħarġu jew jingħataw minn xi awtorità kompetenti oħra.

(2) Mandat jew ordni bhal dawk għandu jkun fih ix-xorta tar-reat, isem-il persuna, jekk ikun magħruf, li r-reat ikun qed jiġi allegat li sar minnha u, fil-każ ta' mandat ta' perkwiżizzjoni, dan għandu jindika l-post fejn għandha ssir it-tfittxija.

(3) Ġaladarba jkun inħareġ mandat jew ordni, kull uffiċjal tal-pulizija jkun jista' jesegwixxi dak il-mandat jew ordni.

Proċedura għall-ħruġ ta' mandati.

355AH. (1) Kulmeta skond il-liġi l-għemil ta' xi att mill-Pulizija ikun jeħtieġ il-ħruġ ta' mandat minn Maġistrat, uffiċjal tal-Pulizija jista' jattendi personalment quddiem Maġistrat u jitolbu joħroġ il-mandat dovut, filwaqt li jiddikjara x'ikunu r-raġunijiet għal dik it-talba u jagħti lill-Maġistrat dak it-tagħrif kollu li jista' jwassal lill-Maġistrat jiddeċiedi dwar dik it-talba. Qabel ma jiddeċiedi jekk għandux joħroġ il-mandat il-Maġistrat jista' jitlob lill-uffiċjal tal-Pulizija jikkonferma bil-ġurament it-tagħrif li jkun wassallu u l-mandat jinħareġ biss jekk il-Maġistrat ikun sodisfatt li jkunu jeżistu raġunijiet biżżejjed għall-ħrug tal-mandat.

(2) F'każijiet urġenti, it-talba għall-ħruġ tal-mandat jistgħu jiġu mibgħuta wkoll bil-*facsimile*:

Iżda l-mandat oriġinali għandu jiġi kkunsinnat kemm jista' jkun malajr għall-iskop ta' żamma ta' inkartamenti.

(3) Mandat maħruġ minn Maġistrat għandu jinħareġ fuq il-Kummissarju tal-Pulizija u jista' jiġi esegwit minn kull uffiċjal tal-pulizija.

(4) Kull meta uffiċjal tal-pulizija jitlob il-ħruġ ta' mandat ta' arrest jew ta' perkwiżizzjoni mingħand Maġistrat skond id-disposizzjoni ta' dan il-Kodiċi u l-Maġistrat jirrifjuta li joħroġ dak il-mandat il-Pulizija tista' titlob il-ħruġ ta' l-istess mandat mingħand Imħallef li ordinarjament jippresjedi fil-Qorti Kriminali.

Kopji ta' mandati.

355AI. Hlief fil-każ ta' mandat li jiġi trasmess bil-*facsimile*, mandat għandu jsir bi tliet kopji ffirmati li waħda minnhom għandha tinżamm mill-Maġistrat filwaqt li l-oħrajn għandhom jingħataw lill-uffiċjal tal-Pulizija li għandu jżomm kopja waħda fl-inkartamenti tiegħu u jara li l-kopja l-oħra tiġi notifikata lill-persuna li lilha din għandha tiġi notifikata:

Iżda meta uffiċjal tal-pulizija jiltaqa' ma' persuna li kontriha jkun inħareġ mandat ta' arrest u, għalkemm ma jkollux fuqu kopja tal-mandat, l-uffiċjal tal-pulizija jkun jaf li l-mandat ikun hekk inħareġ, l-uffiċjal għandu jarresta lil dik il-persuna u jinnotifikaha bil-kopja tal-mandat ma' l-ewwel opportunità li jkollu.

Rapport dwar arrest.

355AJ. (1) Meta persuna tkun arrestata, sew b'mandat jew mingħajru, l-uffiċjal tal-pulizija li jkun qed jagħmel l-arrest jew is-superjur tiegħu għandu, kemm jista' jkun malajr u sakemm il-persuna arrestata ma tkunx inħelset fi żmien sitt siegħat mill-arrest tagħha, jgħarraf lill-Maġistrat, billi jagħtih id-dettalji kollha tal-ħin u l-post fejn il-persuna tkun qed tiġi miżmuma.

(2) Il-Maġistrat jista' jordna li l-persuna arrestata għandha tiġi trasferita għal xi mkien ieħor b'effett immedjat.

(3) Min ikun ġie arrestat in forza ta' xi disposizzjoni ta' dan il-Kodiċi u ma jkunx inġieb quddiem qorti fi żmien tmienja u erbgħin siegħa mill-arrest tiegħu għandu jinħeles.

Ordnijiet immedjati.

355AK. Ordni ta' awtorità kompetenti li tolqot id-drittijiet ta' l-individwu li joħorġu mid-disposizzjonijiet ta' dan is-sub-titolu għandha tiġi esegwita mingħajr dewmien, u għal dak l-għan tista' tiġi mwassla ukoll b'*facsimile* jew bit-telefon, taħt dawk il-kondizzjonijiet li tiġi żgurata l-awtentiċità ta' dik l-ordni.

Sub-titolu VIII

DETENZJONI

Dritt għall-ħelsien mill-kustodja.

355AL. (1) Ikun id-dmir ta' l-uffiċjal tal-kustodja li jordna l-ħelsien immedjat mill-kustodja ta' persuna li tkun qed tinżamm f'detenzjoni mill-Pulizija fiċ-ċirkostanzi msemmija fis-subartikolu (3) ta' l-artikolu 355AJ jew meta l-uffiċjal tal-kustodja jsir jaf li r-raġunijiet għad-detenzjoni ta' dik il-persuna jkunu temmu japplikaw u li ma jkunx hemm raġunijiet oħra bil-liġi li minħabba fihom id-detenzjoni mkomplija ta' dik il-persuna tista' tkun ġustifikata.

(2) Qabel l-uffiċjal tal-kustodja jordna il-ħelsien mill-kustodja ta' persuna taħt is-subartikolu (1) l-uffiċjal tal-kustodja għandu jinforma lill-uffiċjal investigatur u lill-Maġistrat u d-deċiżjoni finali tkun tispetta lill-Maġistrat.

(3) Persuna li jiġi ordnat il-ħelsien tagħha taħt id-disposizzjonijiet tas-subartikolu (1) għandu jinħeles bla ebda kondizzjoni sakemm l-uffiċjal tal-kustodja ma jkunx jidhirlu –

(a) li jkun hemm bżonn ta' iktar investigazzjoni dwar xi kwistjoni li jkollha x'taqsam ma' dak li dwaru tkun saret id-detenzjoni f'xi waqt matul il-perjodu tad-detenzjoni tiegħu; jew

(b) li jkunu jistgħu jinbdew proċeduri kontrih dwar dik il-kwistjoni,

u jekk ikun hekk jidhirlu, il-persuna għandha tinħeles bla ħsara għall-kondizzjonijiet, li għandhom jitniżżlu bil-miktub u jiġu ffirmati mill-persuna li tkun se tinħeles, li ma tippruvax jew tagħmel xi ħaġa biex taħrab minn Malta mingħajr l-awtorità ta' l-uffiċjal investigattiv li kienet ġiet arrestata taħt l-awtorità tiegħu, u li jkollha tattendi f'xi Għassa tal-Pulizija u f'xi ħin hekk kif l-uffiċjal tal-kustodja jista' jaħtar u, jew li jkollha tattendi quddiem il-Qorti tal-Maġistrati f'dak il-ħin u f'dak il-post hekk kif il-qorti tista' tistabbilixxi.

(4) Meta uffiċjal tal-kustodja jkun ta l-ħelsien taħt garanzija lil xi persuna b'dan li hija m'għandhiex tipprova jew tagħmel xi ħaġa biex titlaq minn Malta mingħajr l-awtorità ta' l-uffiċjal investigattiv li kienet ġiet arrestata taħt l-awtorità tiegħu jew li għandha tidher f'Għassa tal-Pulizija, l-uffiċjal tal-kustodja jista' jagħti avviż bil-miktub lil dik il-persuna li l-kondizzjoni li hija m'għandhiex tipprova jew tagħmel xi ħaġa biex titlaq minn Malta mingħajr l-awtorità ma kinetx għadha tapplika jew li l-attendenza tagħha fl-Għassa tal-Pulizija ma tkunx meħtieġa.

(5) Kull min jonqos milli jħares xi kondizzjoni imposta fuqu meta huwa jinħeles kif hemm provdut fis-subartikolu (3) jkun ħati ta' kontravvenzjoni.

(6) Uffiċjal tal-Pulizija jista' jarresta mingħajr mandat lil persuna li, wara li tkun ġiet meħlusa bla ebda kondizzjoni taħt is-subartikolu (3) b'dan li hija m'għandhiex tipprova jew tagħmel xi ħaġa biex titlaq minn Malta mingħajr l-awtorità jew li għandha tattendi f'xi Għassa tal-Pulizija jew li jkollha tidher quddiem il-Qorti tal-Maġistrati, tipprova jew tagħmel xi ħaġa biex titlaq minn Malta mingħajr awtorità jew tonqos milli tattendi f'dik l-Għassa jew quddiem dik il-Qorti fil-ħin li jkun ġie lilha mogħti għaldaqshekk.

(7) Għall-finijiet ta' dan is-sub-titolu, persuna li terġa' lura f'Għassa tal-Pulizija biex twieġeb għal xi kondizzjoni ta' ħelsien taħt garanzija jew li tiġi arrestata taħt is-subartikolu (6) għandha tiġi ttrattata bħallikieku arrestata għar-reat taħt is-subartikolu (5) u għar-reat li dwaru jkun ingħata l-ħelsien taħt garanzija u d-disposizzjonijiet ta' dan l-artikolu għandhom ikunu japplikaw għal dik il-persuna.

(8) Il-kundizzjonijiet magħmula taħt is-subartikolu (3) ma għandhomx jibqgħu fis-seħħ għal aktar minn tliet xhur mid-data li fihom ġew imposti ħlief jekk jiġu mġedda minn Maġistrat għal perjodi ulterjuri ta' mhux aktar minn tliet xhur kull perjodu fuq rikors tal-Pulizija li għandu jiġi notifikat għar-risposta tiegħu lill-persuna li fuqha ġew imposti l-kundizzjonijiet imsemmija.

(9) F'kull żmien li matulu jkunu jseħħu l-kundizzjonijiet magħmula taħt is-subartikolu (3) l-persuna li fuqu jkunu ġew imposti dawk il-kundizzjonijiet jista' b'rikors li jiġi notifikat lill-Pulizija għar-risposta jitlob lil Maġistrat sabiex jitneħħew jew jiġu modifikati l-istess kundizzjonijiet.

(10) Il-Ministru jista' joħroġ linji ta' gwida biex fuqhom jimxu l-uffiċjali ta' kustodja meta jiġu biex jeżerċitaw id-diskrezzjoni tagħhom biex jimponu kundizzjonijiet taħt is-subartikolu (3).

Ħtieġa ta' uffiċjal tal-kustodja.

355AM. Il-Kummissarju tal-Pulizija għandu jaħtar f'kull post ta' detenzjoni stabbilit lil xi uffiċjal tal-kustodja wieħed jew iktar mhux taħt il-grad ta' surġent li, fi kwistjonijiet ta' detenzjoni, għandu jħares kull ordni ta' Maġistrat.

(2) Jista' uffiċjal ta' kull grad iwettaq il-funzjonijiet ta' uffiċjal tal-kustodja f'post ta' detenzjoni stabbilit jekk ma jkunx jista' jinstab malajr uffiċjal tal-kustodja biex ikun hu li jwettaqhom.

(3) Meta l-uffiċjal tal-kustodja li jissejjaħ biex iwettaq xi waħda mill-funzjonijiet tiegħu dwar persuna li tkun qed tinżamm mill-Pulizija jkun, fil-ħin li dik il-funzjoni għandha titwettaq, involut fl-investigazzjoni ta' xi reat li dwaru l-persuna tkun qegħda tinżamm mill-Pulizija, dik il-funzjoni għandha titwettaq minn xi uffiċjal tal-kustodja ieħor jew inkella jekk ma jkunx hemm uffiċjal tal-kustodja ieħor disponibbli, mill-uffiċjal tal-Pulizija l-aktar anzjan li jmiss li jista' jkun disponibbli f'dak il-ħin.

(4) F'dan l-artikolu u mkien ieħor f'dan is-sub-titolu "post ta' detenzjoni stabbilit" tfisser dak il-post li jiġi stabbilit mill-Ministru fejn persuna tista' tinżamm għal iktar minn sitt sigħat.

Funzjonijiet ta' uffiċjal tal-kustodja.

355AN. L-uffiċjal tal-kustodja għandu jwettaq dawk il-funzjonijiet li jistgħu jkunu lilu assenjati b'dan il-Kodiċi jew b'kull liġi oħra.

Funzjonijiet ta' l-uffiċjal tal-kustodja f'post ieħor minbarra post ta' detenzjoni msemmi.

355AO. Meta persuna arrestata tittieħed f'Għassa tal-Pulizija li ma tkunx post ta' detenzjoni msemmi, dawk il-funzjonijiet li jirrigwardawha li kieku kienu jitwettqu minn uffiċjal tal-kustodja għandhom jitwettqu:

(a) minn uffiċjal mhux taħt il-grad ta' surġent li ma jkunx involut fl-investigazzjoni ta' reat li għalih il-persuna arrestata tkun qed tiġi miżmuma, jekk dak l-uffiċjal jkun jista' jinstab malajr; u

(b) meta ma jkun hemm disponibbli ebda tali uffiċjal, mill-uffiċjal li jkun wassal lill-persuna arrestata fl-Għassa tal-Pulizija jew mill-iktar uffiċjal tal-Pulizija anzjan li jkun hemm fl-Għassa dak il-ħin.

Periti li jinħatru.

355AP. Meta l-uffiċjal li jagħmel l-arrest jew l-uffiċjal tal-kustodja jkollu suspett raġonevoli li l-persuna arrestata setgħet ħbiet fuq il-persuna tagħha xi droga li l-pussess illegali tagħha jikkostitwixxi reat kriminali jew xi oġġett ieħor li uffiċjal tal-kustodja huwa awtorizzat b'dan il-Kodiċi jew b'xi liġi oħra li jaqbad mill-pussess ta' persuna arrestata, dak l-uffiċjal jista' jitlob lil Maġistrat biex jordna perkwiżizzjoni intima tal-persuna arrestata.

Qbid.

355AQ. (1) Meta ssir talba għal ordni taħt l-artikolu 355AP il-Maġistrat għandu jaħtar perit biex jagħmel il-perkwiżizzjoni b'dawk il-garanziji li jista' jqis bħala li jkunu xierqa għall-finijiet ta' deċenza u biex jagħmillu rapport dwar ir-riżultanzi tiegħu. Kopja ta' dak ir-rapport għandha tintbagħat mingħajr dewmien lill-uffiċjal li jagħmel l-arrest jew lill-uffiċjal tal-kustodja, skond il-każ.

(2) Hadd ma jista' jinħatar perit biex jagħmel perkwiżizzjoni intima fuq persuna tas-sess oppost kemm-il darba l-perit ma jkunx tabib u l-persuna li fuqha għandha ssir it-tfittxija ma tagħtix il-kunsens tagħha bil-miktub.

Qbid.

355AR. Kull ħaġa li tinstab bħala riżultat ta' perkwiżizzjoni intima taħt l-artikolu ta' qabel tista' tinżamm għal xi żmien mill-perit u tista' sussegwentement tinqabad b'ordni tal-Maġistrat, u din għandha tingħata riċevuta għaliha lill-persuna miżmuma. Il-Maġistrat jista' jawtorizza l-kunsinna, b'riċevuta, ta' kull ħaġa hekk maqbuda lill-uffiċjal tal-Pulizija li jkun qed jinvestiga lill-persuna li tkun saritilha l-perkwiżizzjoni intima.

Sub-titolu IX

DRITTIJIET TAL-PERSUNA MIŻMUMA

Tagħrif lil terzi u dritt għal għajnuna medika.

355AS. (1) Ikun id-dmir tal-Pulizija li tgħarraf bla ebda dewmien lill-persuna arrestata jew detenuta bid-dritt li għandu li jitlob li xi qarib jew ħabib jiġu mgħarrfa li huwa jinsab arrestat u fejn huwa jkun jinsab kemm-il darba dak il-qarib jew ħabib ma jkunx raġonevolment suspettat li jkun involut fir-reat li jkun qed jiġi investigat. Jekk il-persuna arrestata tagħmel użu minn dak id-dritt, il-qarib jew il-ħabib għandhom mingħajr ebda dewmien jkunu mgħarrfa b'dan u għandha tinżamm reġistrazzjoni kif provdut fis-subartikoli (2) u (3) dwar il-mod kif il-Pulizija jkunu wettqu dmirijiethom taħt dan is-subartikolu.

(2) F'kull każ għandu jiddaħħal dan it-tagħrif fir-reġistrazzjoni tad-detenzjoni tal-persuna miżmuma:

(a) il-jum u l-ħin meta l-persuna miżmuma ġiet mgħarrfa bid-dritt li għandha taħt dan l-artikolu;

(b) jekk il-persuna miżmuma tkunx għażlet li tagħmel użu minn dak id-dritt jew le;

(ċ) jekk il-persuna miżmuma tkun għażlet li tagħmel użu minn dak id-dritt, id-dettalji tal-qarib jew tal-ħabib mgħarrfa bl-arrest tal-persuna miżmuma u fejn din tkun tinsab, flimkien mal-jum u l-ħin meta jkun ingħata dak it-tagħrifġ jekk dak il-qarib jew ħabib ma jkunux ġew hekk mgħarrfa, ir-raġuni għal dan.

(3) Il-persuna arrestata jew miżmuma għandha tintalab tiffirma r-reġistrazzjoni imsemmija fis-subartikolu (2) u jekk din tirrifjuta li tagħmel dan għandu jsir notament dwar dan f'dik l-istess reġistrazzjoni.

(4) Minkejja d-disposizzjonijiet tas-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu, l-uffiċjal investigatur jista' jitlob permezz ta' rikors lil Maġistrat li jkun awtorizzat li jdewwem iż-żmien meta jgħaddi t-tagħrif lil xi qarib jew ħabib tal-persuna miżmuma jekk ikun hemm kawżi raġonevoli li jiġi suspettat li l-għoti ta' dik l-informazzjoni tista' tkun waħda ta' preġudizzju għall-investigazzjoni jew għall-ksib lura ta' l-oġġetti, jew li tista' tnebbaħ lil xi persuni oħra li jkollhom x'jaqsmu mar-reat u li jkunu għadhom mhumiex taħt il-kustodja tal-Pulizija. Dewmien bħal dak ma għandux ikun ta' aktar minn sitt sigħat mill-ħin meta jkun sar l-arrest.

(5) Persuna arrestata għandha, fuq talba tagħha, titħalla tara tabib li tagħżel hi, sakemm dak it-tabib ikun jista' jinsab malajr.

(6) Ir-rikors imsemmi fis-subartikolu (4) jista' jiġi kkumnikat lill-Maġistrat permezz ta' *facsimile*:

Iżda, kemm jista' jkun malajr, ir-rikors oriġinali għandu jiġi kkunsinnat bil-għan li jinżamm fl-inkartament.

Jedd għal parir legali.

355AT. (1) Bla ħsara għad-disposizzjonijiet tas-subartikolu (3), persuna li tkun arrestata u qed tinżamm taħt il-kustodja tal-Pulizija f'xi Għassa jew f'xi post ieħor ta' detenzjoni awtorizzat għandha, jekk hija hekk titlob, titħalla kemm jista' jkun malajr tikkonsulta privatament ma' avukat jew prokuratur legali, wiċċ imb'wiċċ jew bit-telefon, għal mhux iktar minn siegħa żmien. Kemm jista' jkun malajr qabel ma tibda tiġi interrogata, l-persuna taħt kustodja għandha titgħarraf mill-Pulizija bid-drittijiet li għandha taħt dan is-subartikolu.

(2) Talba magħmula taħt is-subartikolu (1) għandha titniżżel fir-reġistrazzjoni tal-kustodja flimkien mal-ħin li tkun saret kemm-il darba t-talba ma tkunx saret filwaqt li l-persuna li tagħmilha tkun tinsab il-qorti wara li tkun ġiet akkużata b'reat, f'liema każ dik it-talba ma tkunx tenħtieġ li tiġi hekk reġistrata.

(3) Bla ħsara għad-disposizzjonijiet tas-subartikolu (7), it-tħaris ta' talba taħt is-subartikolu (1) jista' jiddewwem jekk min ikun qed jagħmel it-talba jkun qiegħed fid-detenzjoni tal-pulizija għal xi delitt u jekk uffiċjal mhux taħt il-grad ta' suprintendent jawtorizza dak id-dewmien.

(4) Awtorizzazzjoni taħt is-subartikolu (3) tista' tingħata bil-fomm jew bil-miktub imma jekk din tingħata bil-fomm din għandha tiġi kkonfermata bil-miktub kemm jista' jkun malajr.

(5) Uffiċjal jista' biss jawtorizza li jkun hemm dewmien meta jkun tal-fehma msejsa fuq kawżi raġonevoli li l-eserċizzju tad-dritt mogħti bis-subartikolu (1) f'dak il-waqt li l-persuna miżmuma tkun tixtieq teserċitah -

(a) se jwassal għal indħil jew tħassir fil-provi li għandhom x'jaqsmu mar-reat li jkun qed jiġi investigat jew indħil jew ħsara fiżika lil persuni oħra; jew

(b) se jwassal għat-tnebbiħ ta' persuni oħra suspettati li jkunu għamlu dak ir-reat iżda li jkunu għadhom ma ġew arrestati dwaru; jew

(ċ) se jfixkel il-ksib lura ta' proprjetà miksuba b'riżultat ta' dak ir-reat; jew

(d) fil-każ ta' persuna miżmuma għal reat ta' traffikar ta' drogi, tixħim u korruzzjoni, jew *money laundering*, se jfixkel il-ksib lura tal-valur tar-rikavat li dik il-persuna tkun għamlet minn dak ir-reat.

(6) Meta d-dewmien ikun ġie awtorizzat kif provdut fis-subartikolu (5) il-Pulizija tista' minnufih tgħaddi biex tinterroga lill-persuna miżmuma.

(7) Id-dewmien imsemmi fis-subartikolu (3) ma għandu f'ebda każ ikun iktar minn sitta w tletin siegħa mill-ħin ta' l-arrest.

(8) Uffiċjal tal-Pulizija li jittanta jindika lil xi persuna miżmuma isem l-avukat jew il-prokuratur legali li għandu jitqabbad waqt id-detenzjoni ta' dik il-persuna, ikun ħati ta' reat punibbli b'ammenda u dan mingħajr preġudizzju għal kull proċedura dixxiplinari li tista' tittieħed kontrih.

(9) Meta l-persuna miżmuma tagħżel li ma jkollhiex għajnuna legali, l-uffiċjal investigatur għandu jagħmel notament bil-miktub dwar dan fil-preżenza ta' żewġ xhieda u malli dan tista' tinbeda l-interrogazzjoni minnufih.

Inferenzi min-nuqqas li jissemmew fatti.

355AU. (1) Meta fi proċeduri kontra persuna għal xi reat, tingħata xiehda li l-akkużat -

(a) f'kull waqt qabel ma jkun ġie akkużat bir-reat, meta jkun qed jiġi interrogat mill-Pulizija li jkunu qed jippruvaw jikxfu jekk ir-reat ikunx sar u min ikun għamlu, jkun naqas milli jsemmi xi fatt li huwa jserraħ fuqu fid-difiża tiegħu f'dawk il-proċeduri; jew

(b) meta jkun qed jiġi akkużat bir-reat jew ikun qed jiġi uffiċjalment mgħarraf li jista' jiġi mħarrek dwaru, jkun naqas milli jsemmi dak il-fatt,

li jkun fatt li fiċ-ċirkostanzi li jkunu jeżistu f'dak il-waqt l-imputat seta' raġonevolment jkun mistenni li jsemmi meta jkun ġie hekk interrogat, akkużat jew mgħarraf, skond il-każ, għandu japplika is-subartikolu (2) jekk jintwera li l-imputat kien irċieva parir legali qabel ma jkun ġie interrogat, akkużat jew mgħarraf kif hawn aktar qabel imsemmi.

(2) Meta dan is-subartikolu jkun japplika -

(a) Qorti tal-Maġistrati bħala qorti istruttorja li tkun qed tagħmel deċiżjoni taħt is-subartikolu (2) ta' l-artikolu 401,

(b) il-qorti jew il-ġuri, meta jkunu qed jiddeċiedu jekk persuna akkużata jew imputata tkunx ħatja tar-reat li bih tkun ġiet akkużata,

tista' tagħmel dawk l-inferenzi minn dan in-nuqqas bħalma jidhru xierqa, liema inferenzi ma jistgħux waħedhom jitqiesu bħala prova ta' ħtija iżda jistgħu jitqiesu bħala li jammontaw għal korroborazzjoni ta' kull xiehda ta' ħtija tal-persuna akkużata jew imputata.

(3) Fi proċeduri kriminali kontra xi persuna għal xi reat il-prosekuzzjoni ma għandhiex, ħlief bil-permess tal-Qorti għal raġunijiet li jidhrilha xierqa, tikkummenta dwar il-fatt li dik il-persuna ma kinetx talbet l-assistenza ta' avukat jew prokuratur legali fil-kors ta' l-investigazzjonijiet mill-pulizija qabel dawk il-proċeduri.

Sub-titolu X

TEHID TA' KAMPJUNI, MARKI TAS-SWABA U PROĊEDURI OĦRA INVESTIGATTIVI

Kampjuni eċċ. taht awtorizzazzjoni.

355AV. L-uffiċjal investigatur jista' personalment, permezz ta' rikors jew *facsimile*, jitlob lil Maġistrat jawtorizza l-proċedura meħtieġa -

(a) meta jkollu kawżi raġonevoli li jeħtieġ it-teħid ta' kampjunu intimi minn fuq il-persuna arrestata; jew

(b) li jieħu ritratti, film, *video recording* jew xbieha elettronika ta' partijiet intimi ta' ġisem il-persuna arrestata; jew

(ċ) meta l-persuna arrestata ma tagħtix il-kunsens tagħha għal xi proċedura li l-uffiċjal investigatur jista' jagħmel skond il-liġi bil-kunsens tal-persuna arrestata:

Iżda meta t-talba ssir taħt il-paragrafu (a) ta' dan l-artikolu, id-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 355AW għandhom ikunu japplikaw u, jekk it-talba ssir taħt il-paragrafu (b) ta' dan l-artikolu, għandhom *mutatis mutandis* japplikaw id-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 355AP.

Kampjuni intimi b'kunsens.

355AW. Bla ħsara għad-disposizzjonijiet ta' l-artikoli 355AV u 355AX, kampjun intimu jisa' jittieħed minn persuna arrestata biss jekk jingħata l-kunsens tagħha kif dovut.

Meta l-kunsens għal kampjun intimu jiġi rifjutat.

355AX. (1) Meta ssir talba taħt il-paragrafu (a) ta' l-artikolu 355AV, il-Maġistrat għandu jikseb kull tagħrif bħal dak mingħand l-uffiċjal investigatur biex ikun jista' jiddeċiedi dwar jekk it-talba tkunx ġustifikata jew le.

(2) Meta l-Maġistrat jiddeċiedi li t-talba tkun waħda ġustifikata huwa għandu jżur lill-persuna arrestata biex jitlob il-kunsens tagħha u qabel ma jitlob il-kunsens tagħha huwa għandu jfissrilha:

(a) ix-xorta tat-talba u r-raġunijiet għaliha;

(b) il-konsegwenzi li jitnisslu mill-għoti jew mir-rifjut ta' l-għoti tal-kunsens tiegħu kif provdut fl-artikolu 355AZ; u

(ċ) li jkollha jedd tikkonsulta avukat jew prokuratur legali qabel ma tiddeċiedi jekk għandhiex tagħti jew le l-kunsens tagħha.

(3) Meta l-persuna arrestata tkun teħtieġ tikkonsulta avukat jew prokuratur legali taħt is-subartikolu (2) il-Maġistrat għandu jirreġistra l-fatt, id-data u l-ħin tat-talba u, bla ħsara għad-disposizzjonijiet tas-subartikolu (4) għandha tippermetti lill-persuna arrestata tikkonsulta ma' avukat jew prokuratur legali għal dak il-ħin li l-maġistrat jista' jqis li jkun xieraq fiċ-ċirkostanzi tal-każ.

(4) Il-Maġistrat jista', meta ssir oġġezzjoni ġustifikata mill-Pulizija, idewwem kull komunikazzjoni ma' avukat jew prokuratur legali jekk l-interessi tal-ġustizzja jkunu hekk jeħtieġu jew meta xi waħda mill-ġrajjiet imsemmija fis-subartikolu (5) ta' l-artikolu 355AT x'aktarx li sseħħ jekk dik il-komunikazzjoni tkun permessa minnufih:

Iżda meta l-persuna arrestata tkun talbet li tikkonsulta avukat jew prokuratur legali l-kunsens tagħha jista' biss jintalab wara li tkun saret dik il-konsultazzjoni.

Proċedura li tapplika għal kampjuni.

355AY. Meta jkollu jittieħed kampjun intimu taħt dawn l-artikoli għandhom japplikaw id-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 355AP.

Inferenzi minn rifjut.

355AZ. Meta l-kunsens kif dovut għat-teħid ta' kampjun intimu minn fuq persuna jkun ġie rifjutat mingħajr kawża ġusta, fi proċeduri kontra dik il-persuna għal xi reat, kull min għandu jiġġudika l-fatti jista' jiġbed dawk l-inferenzi mir-rifjut bħalma jidhru li jkunu xierqa u r-rifjut jista', minħabba f'dawk l-inferenzi, jitqies bħala, jew bħala li hu kapaċi jammonta għal korroborazzjoni ta' xiehda kontra l-persuna li dwarha r-rifjut ikun wieħed materjali.

Kampjuni fuq talba tal-persuna arrestata.

355BA. (1) L-uffiċjal investigattiv jista', bil-kunsens kif dovut bil-miktub tal-persuna arrestata, jara li jittieħdu:

(a) marki tas-swaba, marki tal-pali ta' l-idejn mill-persuna arrestata;

(b) ritratti fotografiċi tal-persuna arrestata jew ta' partijiet mhux intimi ta' ġisimha;

(ċ) kampjuni mhux intimi mill-persuna arrestata.

(2) Il-persuna arrestata tista' titlob bil-miktub li għandhom jittieħdu:

(a) l-marki tas-swaba', marki tal-pala ta' l-id jew marki oħra tagħha,

(b) ritratti fotografiċi tal-persuna tagħha jew ta' partijiet mhux intimi ta' ġisimha,

(ċ) kampjuni mhux intimi minn fuq il-persuna tagħha,

u kull talba bħal dik għandha tiġi mħarsa mill-uffiċjal investigatur bl-għajnuna ta' persuna kompetenti kif jista' jkun meħtieġ.

(3) Il-persuna arrestata tista' wkoll titlob bil-miktub li l-uffiċjal investigatur iwettaq xi proċeduri minn dawk imsemmija fil-paragrafi (a) u (b) ta' l-artikolu 355 AV, u kull talba bħal dik għandha tintbagħat mingħajr dewmien għand Maġistrat. Il-Maġistrat għandu jawtorizza l-proċedura meħtieġa wara li jivverifika t-talba magħmula mill-persuna arrestata u fejn jgħodd għandhom japplikaw id-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 355AP.

Kampjuni minn fuq persuni li mhumiex dawk arrestati.

355BB. Kampjuni minn persuna li ma tkunx persuna arrestata jistgħu biss jittieħdu bil-kunsens mogħti bil-quddiem u bil-miktub ta' dik il-persuna:

Iżda għat-teħid ta' kampjun intimu, għandha tinkiseb ukoll l-awtorizzazzjoni ta' Maġistrat wara li jsirlu rikors.

Kampjuni fuq talba ta' persuni li mhumiex dawk arrestati.

355BC. Id-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 355BA għandhom *mutatis mutandis* japplikaw għal kull persuna li ma tkunx persuna arrestata li tagħmel talba għall-għemil fir-rigward tagħhu ta' xi proċedura msemmija f'dak l-artikolu sakemm it-talba ssir bil-miktub u jkun fiha dikjarazzjoni li l-persuna li tagħmel it-talba jkollha għaliex raġonevolment taħseb li hu probabbli li n-nuqqas li tintagħmel il-proċedura mitluba x'aktarx jirriżulta f'li hija tiġi arrestata jew miżmuma.".

Inserzjoni ta' Sub-titolu ġdid mal-liġi prinċipali.

75. Minnufih qabel l-artikolu 356 tal-liġi prinċipali għandu jidħol dan is-Sub-titolu li ġej:

"Sub-titolu XI

SETGĦAT U DMIRIJIET TAL-PULIZIJA DWAR PROĊEDURI FIL-QRATI".

76. L-artikolu 356 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej: Emenda ta' l-artikolu 356 tal-liġi prinċipali.

(a) is-subartikolu (2) tiegħu għandu jiġi enumerat bħala s-subartikolu (3); u

(b) minnufih wara s-subartikolu (1) tiegħu għandu jidħol dan is-subartikolu li ġej:

"(2) Ikun id-dmir ta' l-uffiċjali tal-pulizija prosekuturi li jiżvelaw lid-difiża dawk il-provi li jistgħu jidhru li jiffavorixxu lill-persuna akkużata u li l-Pulizija, għal liema raġuni tkun, jista' ma jkollhomx il-ħsieb li jġibu quddiem il-qorti bħala provi tal-prosekuzzjoni.".

77. Minflok l-artikolu 358 għandu jidħol dan li ġej: Sostituzzjoni ta' l-artikolu 358 tal-liġi prinċipali.

"Dmirijiet tal-Pulizija fi proċeduri kriminali.

358. (1) Ikun id-dmir tal-Pulizija li toħroġ u tinnotifka ċitazzjonijiet li jħarrku persuni biex jidhru quddiem il-Qorti tal-Maġistrati, f'dawk il-ħwejjeġ li jaqgħu fil-ġurisdizzjoni ta' dik il-qorti.

(2) Fil-każ ta' proċeduri sommarji dwar reati li jaqgħu taħt il-ġurisdizzjoni tal-Qorti ta' Ġudikatura Kriminali, ma jkunx id-dmir tal-Pulizija li tinnotifika lill-persuna akkużata b'avviż tad-data tas-smigħ minbarra dak għall-ewwel seduta tal-proċedimenti.".

78. Minnufih wara l-artikolu 360 tal-liġi prinċipali għandu jiżdied dan l-artikolu ġdid li ġej: Żieda ta' l-artikolu 360A ġdid mal-liġi prinċipali.

"Kull affidavit jiġi notifikat flimkien maċ-ċitazzjoni.

360A. (1) Fi proċeduri sommarji għal reati li jaqgħu taħt il-ġurisdizzjoni tal-Qorti tal-Maġistrati bħala qorti ta' ġudikatura kriminali taħt is-subartikolu (1) ta' l-artikolu 370 il-Pulizija tista', flimkien maċ-ċitazzjoni jew f'kull waqt li jiġi wara, tinnotifika lill-akkużat kopji ta' kull affidavit magħmul minn uffiċjal pubbliku jew minn impjegat jew uffiċjal ta' korp magħqud imwaqqaf b'liġi u li għandu jinġieb bħala xhud tal-prosekuzzjoni f'dawk il-proċeduri kif ukoll dokumenti li jkunu se jinġiebu bħala provi fl-istess proċeduri, u jekk l-akkużat ikun irid jagħmel kontro-eżami lil xi persuna li kellha l-affidavit tagħha notifikat lilu kif hawn aktar qabel imsemmi, huwa għandu, mhux aktar tard minn ħmistax-il

ġurnata qabel l-ewwel seduta li tiġi minnufih wara n-notifika ta' l-affidavit, javża b'dan lill-Kummissarju tal-Pulizija b'ittra reġistrata u malli dan, il-persuna li jrid isirilha l-kontro-eżami għandha titħarrek biex tixhed fil-proċeduri:

Iżda għall-finijiet ta' dan is-subartikolu il-kelma "dokument" għandu jkollha l-istess tifsira mogħtija lilha bis-subartikolu (2) ta' l-artikolu 558:

Iżda wkoll meta jirriżulta li ma kienx possibbli għall-imputat li jagħti avviż lill-Kummissarju tal-Pulizija fiż-żmien provdut kif imsemmi qabel, dak l-avviż li huwa jkun jixtieq jagħmel il-kontro-eżami jista' jingħata matul l-ewwel seduta li tiġi minnufih wara n-notifika ta' l-affidavit, f'liema każ il-persuna li għandu jsirilha l-kontro-eżami għandha titħarrek biex tixhed fis-seduta li jkun imiss.

(2) Il-persuna li kellha l-affidavit tagħha notifikat lill-akkużat kif provdut fis-subartikolu (1) ma għandhiex titħarrek biex tixhed fil-proċeduri jekk l-akkużat jonqos milli jagħti avviż tal-ħsieb tiegħu li jagħmel kontro-eżami lil dik il-persuna kif provdut f'dak is-subartikolu u dak l-affidavit għandu jkun ammissibbli bħala prova b'xiehda tal-kontenut tiegħu f'dawk il-proċeduri bl-istess mod bħallikieku kien xiehda mogħtija *viva voce* fil-preżenza ta' l-akkużat.".

Emenda ta' l-artikolu 362 tal-liġi prinċipali.

79. L-artikolu 362 għandu jiġi emendat kif ġej:

(a) id-disposizzjoni li hemm għandha tiġi enumerata mill-ġdid bħala s-subartikolu (1) ta' l-artikolu; u

(b) minnufih wara s-subartikolu (1) kif enumerat mill-ġdid għandhom jidħlu dawn is-subartikoli ġodda li ġejjin:

"(2) Il-Ministru responsabbli għall-ġustizzja wara li jikkonsulta lill-Ministru responsabbli għall-Pulizija jista' jagħmel regolamenti li jkunu jipprovdu, fi proċeduri sommarji bħal dawk imsemmija fis-subartikolu (1) ta' l-artikolu 360A, għan-notifika taċ-ċitazzjoni u ta' kull dokument mehmuż magħha, u ta' kull att ieħor tal-proċedimenti, bil-posta jew b'xi mod ieħor li jista' jiġi pprovdut dwaru fir-regolamenti.

(3) Meta l-persuna li lilha tkun indirizzata ċ-ċitazzjoni jew kull att ieħor tal-proċedimenti skond regolamenti magħmulin taħt is-subartikolu (2) tirrifjuta li tirċeviha, il-qorti tista' permezz ta' digriet li jingħata wara rikors li jsirilha mill-

Pulizija u wara li teżamina r-riferta ta' notifika, tiddikjara lil dik il-persuna bħala li tkun ġiet debitament notifikata biċ-ċitazzjoni jew b'dak l-att ieħor u tagħmel ordni għall-arrest tagħha.

(4) Meta xi persuna, minbarra l-persuna li lilha tkun indirizzata ċ-ċitazzjoni jew xi att ieħor tal-proċediment, tirrifjuta li tirċievi ċ-ċitazzjoni jew dak l-att ieħor personalment, il-qorti tista', wara li jsirilha rikors mill-Pulizija u wara li tkun eżaminat ir-riferta ta' notifika u tkun sodisfatta li dik il-persuna kienet waħda li setgħet tiġi notifikata biċ-ċitazzjoni jew b'dak l-att ieħor skond il-liġi, tikkundanna lil dik il-persuna għall-ħlas ta' ammenda:

Iżda l-Qorti tista', f'kull waqt li jkun, jekk jintwera li kien hemm kawża ġusta, taħfer l-ammenda.".

80. Minflok is-subartikolu (2) ta' l-artikolu 367 tal-liġi prinċipali għandu jidħol dan li ġej: *Emenda ta' l-artikolu 367 tal-liġi prinċipali.*

"Għadd ta' Qrati tal-Maġistrati. (2) Għandu jkun hemm żewġ Qrati tal-Maġistrati, qorti għall-Gżira ta' Malta u qorti għall-Gżejjer ta' Għawdex u Kemmuna li jkunu magħrufa bħala l-Qorti tal-Maġistrati (Malta) u l-Qorti tal-Maġistrati (Għawdex) rispettivament.".

81. L-artikolu 370 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej: *Emenda ta' l-artikolu 370 tal-liġi prinċipali.*

(a) fis-subartikolu (2) tiegħu, minflok il-kliem "u ta' pieni jew minħabba r-reċidiva," għandhom jidħlu l-kliem "u ta' pieni, minħabba r-reċidiva jew minħabba l-applikazzjoni tad-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 18,";

(b) minnufih wara s-subartikolu (4) tiegħu għandhom jiżdiedu dawn is-subartikoli ġodda li ġejjin:

"(5) Id-disposizzjonijiet tas-subartikolu (2) għandhom, *mutatis mutandis*, japplikaw għad-delitti msemmijin fis-subartikoli (3) u (4).

(6) Il-qorti hija wkoll kompetenti li tagħti s-sentenza lill-akkużat fiċ-ċirkostanzi u kif provdut fl-artikolu 392A.".

82. Fl-artikolu 373 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "Fir-reati ta' kompetenza tal-Qorti tal-Maġistrati," għandhom jidħlu l-kliem "Fir-reati msemmijin fis-subartikolu (1) ta' l-artikolu 370,". *Emenda ta' l-artikolu 373 tal-liġi prinċipali.*

Emenda ta' l-artikolu 377 tal-liġi prinċipali.

83. Is-subartikolu (3) ta' l-artikolu 377 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej:

(a) minflok il-kliem "li bih ikun sar ir-reat fi żmien," għandhom jidħlu l-kliem "li bih ikun sar ir-reat, jew, skond iċ-ċirkostanzi, li jikkonforma ruħu mal-liġi, fi żmien,";

(b) minflok il-kliem "hu jeħel penali ta' ammenda" għandhom jidħlu l-kliem "hu jkun ħati ta' reat u jeħel, meta jinsab ħati, ammenda"; u

(ċ) il-kliem "kif il-qorti tistabbilixxi," għandhom jitħassru.

Emenda ta' l-artikolu 385 tal-liġi prinċipali.

84. Minflok is-subartikolu (3) ta' l-artikolu 385 tal-liġi prinċipali għandu jidħol dan li ġej:

"(3) Id-disposizzjonijiet tas-subartikolu (1) ta' l-artikolu 12 għandhom, *mutatis mutandis*, japplikaw għal persuna miżmuma taħt detenzjoni taħt dan l-artikolu.".

Żieda ta' l-artikolu 392A ġdid mal-liġi prinċipali.

85. Minnufih wara l-artikolu 392 tal-liġi prinċipali għandu jiżdied dan l-artikolu ġdid li ġej:

"Meta l-akkużat jistqarr li hu ħati waqt l-eżami.

392A (1) Jekk l-akkużat, bi tweġiba għall-mistoqsija fil-paragrafu (b) tas-subartikolu (1) ta' l-artikolu 392, jistqarr li hu ħati tar-reat li bih ikun akkużat u l-imsemmi reat ikun suġġett għal piena ta' mhux aktar minn għaxar snin priġunerija, id-disposizzjonijiet tas-subartikolu (1) ta' l-artikolu 453 għandhom *mutatis mutandis* japplikaw bla ħsara għad-disposizzjonijiet li ġejjin ta' dan l-artikolu.

(2) Bla ħsara għad-disposizzjonijiet tas-subartikolu (3) u minkejja kull disposizzjoni oħra ta' dan il-Kodiċi jew ta' kull liġi oħra, jekk l-akkużat jibqa' jtenni fit-tweġiba tiegħu li hu ħati tar-reat li bih ikun akkużat il-Qorti bħala qorti ta' ġudikatura kriminali għandha tgħaddi 'l quddiem biex tagħti lill-akkużat dik is-sentenza li għandha tingħata skond il-liġi kontra akkużat li jinsab ħati tar-reat u tordna li l-atti, flimkien ma' kopja tas-sentenza, jiġu mibgħuta lill-Avukat Ġenerali kif provdut fis-subartikolu (3) ta' l-artikolu 401.

(3) Iżda, meta jkun hemm raġuni tajba biex wieħed jiddubita jekk ir-reat kienx ġie tassew magħmul, jew jekk l-akkużat hux ħati tar-reat, il-qorti għandha, għalkemm

l-akkużat ikun stqarr, tordna li l-kompilazzjoni titmexxa 'l quddiem, bħallikieku l-akkużat ma weġibx li hu ħati.

(4) Id-disposizzjonijiet tas-subartikolu (2) ta' l-artikolu 370 u ta' l-artikolu 371 għandhom *mutatis mutandis* japplikaw għal proċeduri taħt dan l-artikolu dwar reat li għalih japplika s-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu.

(5) Id-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 453A għandhom japplikaw *mutatis mutandis* qabel ma l-akkużat iwieġeb għall-mistoqsija fil-paragrafu (b) tas-subartikolu (1) ta' l-artikolu 392 iżda għandu, għal dak l-iskop, jidher l-Avukat Ġenerali għall-prosekuzzjoni, u nota li ssir mill-Avukat Ġenerali u l-imputat flimkien, u li jkun fiha l-ftehim milħuq kif provdut fl-artikolu 453A imsemmi, tkun biżżejjed għal dan il-għan.".

Emenda ta' l-artikolu 401 tal-liġi prinċipali.

86. Minnufih wara s-subartikolu (3) ta' l-artikolu 401 tal-liġi prinċipali għandu jiżdied dan is-subartikolu ġdid li ġej:

"(4) Meta tkun qed tiddeċiedi jekk ikunx jew ma jkunx hemm raġunijiet biżżejjed biex l-imputat jitqiegħed taħt att ta' akkuża l-Qorti ma għandha tikkonsidra ebda kwistjoni ta' preskrizzjoni jew xi eċċezzjoni bħal dik imsemmija fil-paragrafu (d) tas-subartikolu (1) ta' l-artikolu 449.".

Żieda ta' l-artikolu 409A ġdid mal-liġi prinċipali.

87. Minnufih wara l-artikolu 409 tal-liġi prinċipali għandu jiżdied dan l-artikolu ġdid li ġej:

Rikors minn persuna miżmuma taħt arrest li tallega li qed tinżamm detenuta kontra l-liġi.

409A. (1) Kull min jallega li jkun qiegħed jiġi detenut kontra l-liġi taħt l-awtorità tal-Pulizija jew ta' xi awtorità pubblika oħra mhux f'dak li għandu x'jaqsam ma' xi reat li dwaru qiegħed jiġi imputat jew akkużat f'xi qorti, jista' f'kull waqt jagħmel rikors quddiem il-Qorti tal-Maġistrati, li għandu jkollha l-istess setgħat li għandha l-istess qorti bħala qorti istruttorja, fejn jitlob il-ħelsien tiegħu mill-kustodja. Rikors bħal dak għandu jiġi appuntat għas-smigħ bl-urgenza u r-rikors flimkien mad-data tas-smigħ għandhom jiġu notifikati fl-istess jum li jsir ir-rikors sew lir-rikorrent sew lill-Kummissarju tal-Pulizija jew lill-awtorità pubblika li taħt l-awtorità tagħha r-rikorrent ikun qiegħed jallega li qiegħed jiġi detenut kontra l-liġi. Il-Kummissarju tal-Pulizija jew l-awtorità pubblika, skond il-każ, jistgħu jippreżentaw risposta sa mhux aktar tard mill-jum tas-smigħ.

(2) Fil-jum appuntat għas-smigħ tar-rikors, il-qorti għandha tisma' fil-qosor lir-rikorrent u lill-intimat u kull prova relevanti li tinġieb minnhom biex isostnu s-sottomissjonijiet tagħhom, kif ukoll ir-raġunijiet u ċ-ċirkostanzi li jmorru favur jew kontra l-legalità tad-detenzjoni kontinwata tar-rikorrent.

(3) Jekk il-qorti, wara li tkun semgħet il-provi miġjuba u s-sottomissjonijiet magħmula mir-rikorrent u mill-intimat, jirriżultalha li l-kontinwazzjoni ta' l-arrest tar-rikorrent ma tkun imsejsa fuq ebda disposizzjoni ta' dan il-Kodiċi jew ta' xi liġi oħra li tkun tawtorizza l-arrest u d-detenzjoni tar-rikorrent, din għandha tilqa' r-rikors. Jekk ikun xort'oħra l-qorti għandha tiċħad ir-rikors.

(4) Meta l-qorti tiddeċiedi li tilqa' r-rikors, l-inkartament tal-proċeduri, inkluża kopja tad-deċiżjoni tal-qorti, għandhom jintbagħtu lill-Avukat Ġenerali sa mhux aktar tard mill-jum tax-xogħol li jiġi minnufih wara, u l-Avukat Ġenerali jista', fi żmien jumejn tax-xogħol minn meta jirċievi l-inkartament u jekk ikun tal-fehma li l-arrest u l-kontinwazzjoni tad-detenzjoni tal-persuna meħlusa mill-arrest kienu imsejsa fuq xi provvediment ta' dan il-Kodiċi jew ta' xi liġi oħra, jagħmel rikors quddiem il-Qorti Kriminali sabiex jikseb l-arrest mill-ġdid u l-kontinwazzjoni tad-detenzjoni tal-persuna hekk meħlusa mill-arrest. L-inkartament tal-proċeduri u d-deċiżjoni tal-qorti li jkunu ntbagħtu lill-Avukat Ġenerali taħt id-disposizzjonijiet ta' dan is-subartikolu għandhom jigu ppreżentati flimkien mar-rikors ta' l-Avukat Ġenerali quddiem il-Qorti Kriminali.".

Emenda ta' l-artikolu 410 tal-liġi prinċipali.

88. Minnufih wara s-subartikolu (3) ta' l-artikolu 410 tal-liġi prinċipali għandu jidħol dan is-subartikolu ġdid li ġej:

"Il-parti offiża tista' tkun preżenti fil-qorti waqt is-seduti.

(4) Mingħajr preġudizzju għad-disposizzjonijiet tas-subartikolu (3) u bla ħsara għad-disposizzjonijiet tas-subartikolu (6), parti offiża li jkollha interess li tkun preżenti matul proċeduri magħmulin mill-Pulizija jkollha l-jedd li tikkomunika dak l-interess lill-pulizija billi tagħti l-partikolaritajiet tagħha flimkien ma' l-indirizz fejn tkun toqgħod u malli jsir dan dik il-parti offiża għandha tiġi notifikata b'avviż li jkun fih id-data, il-post u l-ħin ta' l-ewwel smigħ f'dawk il-proċeduri u jkollha l-jedd li tkun preżenti fil-qorti matul dak is-smigħ u matul kull smigħ ieħor li jiġi wara wkoll jekk tkun xhud.

(5) Mingħajr preġudizzju għad-disposizzjonijiet tas-subartikolu (3) u bla ħsara għad-disposizzjonijiet tas-subartikolu (6), persuna li ma tiġix notifikata bl-avviż imsemmi fis-subartikolu (4) u li tkun qed tippretendi li hi parti offiża tista' titlob lill-Qorti li tiddaħħal fil-proċeduri bħala parti offiża u jekk il-pretensjoni tagħha li hija parti offiża tintlaqa' mill-qorti, minn dak il-waqt 'il quddiem dik il-persuna jkollha l-jedd li tkun preżenti matul kull smigħ li jiġi wara wkoll jekk tkun xhud.

(6) Jekk l-avviż tad-data ta' l-ewwel smigħ ma jiġix notifikat lill-parti offiża wara li jkun sar tentattiv għaldaqshekk, jew jekk għal xi raġuni li tkun parti offiża tonqos milli tidher waqt xi seduta, dan ma għandux jipprekludi lill-qorti milli tipproċedi bis-smigħ tal-każ jew tal-kumpilazzjoni sakemm dawn jiġu konklużi.".

Emenda ta' l-artikolu 412 tal-liġi prinċipali.

89. Minflok is-subartikolu (1) ta' l-artikolu 412 tal-liġi prinċipali għandu jidħol dan is-subartikolu li ġej:

"Ġranet li fihom il-Qorti tal-Maġistrati tista' żżomm is-seduti.

(1) Il-Qorti tal-Maġistrati għandha żżomm is-seduti ordinarji tagħha kuljum, minbarra s-Sibt, btajjel pubbliċi skond l-Att dwar il-Jum Nazzjonali u Btajjel Pubbliċi oħra, u l-Erbgħa u l-Ħamis tal-Gimgħa l-Kbira.". Kap. 252.

Żieda ta' l-artikoli 412A u 412B ġodda mal-liġi prinċipali.

90. Minnufih wara l-artikolu 412 tal-liġi prinċipali għandhom jiżdiedu dawn l-artikoli ġodda li ġejjin:

"Kondizzjonijiet imposti fuq l-akkużat jew l-imputat li ma jkunx taħt arrest.

412A. (1) Meta l-imputat jew l-akkużat li jitressaq quddiem il-Qorti tal-Maġistrati, sew bħala qorti ta' ġudikatura kriminali sew bħala qorti istruttorja, ma jkunx taħt arrest, il-Pulizija tista' f'dak il-waqt stess jew f'kull stadju tal-proċeduri li jiġi wara titlob lill-Qorti li timponi xi kondizzjonijiet fuq l-akkużat jew l-imputat sabiex tiġi żgurata d-dehra fil-proċeduri ta' dik il-persuna fil-ħin u l-post stabbiliti jew sabiex jiġi xort'oħra żgurat li dik il-persuna ma tkun sejra b'ebda mod mhux leġittimu tindaħal fl-amministrazzjoni korretta tal-ġustizzja f'dawk il-proċeduri.

(2) Il-qorti tista' teħtieġ li tingħata garanzija biżżejjed mill-akkużat jew mill-imputat bl-obbligazzjoni biss ta' l-istess akkużat jew imputat sabiex jiġi żgurat li huwa jkun se jħares il-kondizzjonijiet imposti fuqu minnha u d-disposizzjonijiet ta' l-artikoli 576 u 584 għandhom japplikaw għall-garanzija mogħtija taħt dan is-subartikolu.

(3) Is-somma li tingħata b'garanzija tgħaddi favur il-Gvern ta' Malta u jiġi maħruġ mandat ta' arrest kontra l-imputat jew l-akkużat meta dik il-persuna tonqos milli tħares xi waħda mill-kondizzjonijiet imposti mill-qorti skond id-disposizzjonijiet ta' dan l-artikolu u f'xi waħda miċ-ċirkostanzi l-oħra msemmija fl-artikolu 579, iżda d-disposizzjonijiet ta' dan is-subartikolu m'għandhomx japplikaw meta l-qorti tikkunsidra li l-ksur tal-kondizzjoni imposta mill-qorti ma hiex ta' konsegwenza serja.

Rikors minn persuna arrestata, pendenti proċedimenti kriminali, li tallega arrest mhux leġittimu.

412B.(1) Kull min ikun jinsab taħt arrest għal reat li dwaru jkun qed jiġi imputat jew akkużat quddiem il-Qorti tal-Maġistrati u li, f'kull stadju ieħor minbarra dak li jirreferi għalih l-artikolu 574A, jallega li l-kontinwazzjoni tad-detenzjoni tiegħu ma tkunx skond il-liġi, jista' f'kull waqt jagħmel rikors lill-qorti fejn jitlob il-ħelsien tiegħu mill-arrest. Rikors bħal dak għandu jiġi appuntat għas-smigħ b'urġenza u flimkien mad-data tas-smigħ għandu jiġi notifikat fl-istess jum li jsir lill-Kummissarju tal-Pulizija jew, skond il-każ, lill-Kummissarju tal-Pulizija u lill-Avukat Ġenerali, li jistgħu jippreżentaw risposta għalih sa mhux aktar tard mill-jum tas-smigħ.

(2) Id-disposizzjonijiet tas-subartikoli (2) u (3) ta' l-artikolu 574A għandhom *mutatis mutandis* japplikaw għal rikors li jsir taħt dan l-artikolu.

(3) Meta r-rikors isir għar-rigward ta' proċeduri li jkunu għadhom pendenti quddiem il-Qorti tal-Maġistrati bħala qorti istruttorja qabel ma jkun ġie ppreżentat att ta' l-akkuża u l-inkartament ta' l-inkjesta jkun għand l-Avukat Ġenerali għar-rigward ta' xi att tal-proċeduri, r-rikors isir quddiem il-Qorti Kriminali u għandhom *mutatis mutandis* japplikaw id-disposizzjonijiet ta' qabel ta' dan l-artikolu dwar dak ir-rikors.

(4) Id-disposizzjonijiet tas-subartikolu (4) ta' l-artikolu 355A għandhom japplikaw għal deċiżjoni tal-Qorti tal-Maġistrati taħt dan l-artikolu.".

Emenda ta' l-artikolu 413 tal-liġi prinċipali.

91. Is-subartikoli (1) u (1A) ta' l-artikolu 413 tal-liġi prinċipali għandhom jitħassru u minflok għandu jidħol dan li ġej:

"(1) Jistgħu jappellaw mis-sentenzi tal-Qorti tal-Maġistrati -

(a) il-persuna misjuba ħatja;

(b) f'każijiet li għandhom x'jaqsmu ma' proċeduri sommarji għal reati li jaqgħu taħt il-ġurisdizzjoni tal-Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali taħt is-subartikolu (1) ta' l-artikolu 370, mill-Avukat Ġenerali, u, fil-każijiet imsemmija fl-artikolu 373, mill-kwerelant meta:

(i) l-qorti inferjuri taqta' li ma jkollha ebda ġurisdizzjoni li tittratta r-reat;

(ii) il-fatt li dwaru jkun instab ħati l-imputat jista' jinkorri piena li tkun teċċedi l-ġurisdizzjoni ta' dik il-qorti bħala qorti ta' ġudikatura kriminali;

(iii) il-piena mogħtija mill-qorti inferjuri tkun, minħabba fix-xorta jew kwantità tagħha, differenti minn dik preskritta bil-liġi għar-reat li dwaru l-parti misjuba ħatja tkun ingħatat sentenza;

(iv) l-imputat jew l-intimat jiġi liberat minħabba f'li -

i) l-fatt ma jkunx fih l-ingredjenti ta' reat,

ii) l-azzjoni tiġi estinta,

iii) ikun hemm sejbien ta' ħtija jew liberazzjoni preċedenti;

(v) l-intimat, f'każ li fih ikun ġie permess li jipprova l-verità tal-fatt attribwit lill-kwerelant skond id-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 253, jiġi dikjarat bħala eżenti mill-piena;

(vi) il-Pulizija, jew, skond il-każ, il-kwerelant ma jkunx ġie permess waqt il-ġuri li jipproduċi, b'appoġġ għall-akkuża, xi prova indispensabbli li kienet ammissibbli skond il-liġi;

(vii) il-parti akkużata kienet inħelset minn xi waħda mill-obbligazzjonijiet imsemmija fl-artikolu 321 tal-Kodiċi tal-Liġijiet tal-Pulizija jew fl-artikolu 377 ta' dan il-Kodiċi, jew mill-osservanza ta' xi projbizzjoni magħmula, jew mill-osservanza jew mill-esekuzzjoni ta' xi projbizzjoni

jew ordnijiet magħmula jew mogħtija, mill-pulizija jew minn kull uffiċjal pubbliku ieħor, taħt il-Kodiċi tal-Liġijiet tal-Pulizija jew taħt kull liġi oħra;

(ċ) fil-każijiet l-oħra kollha, l-Avukat Ġenerali, u, fil-każijiet imsemmija fl-artikolu 373, il-kwerelant.".

Emenda ta' l-artikolu 414 tal-liġi prinċipali.

92. L-artikolu 414 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej:

(a) fis-subartikolu (1) tiegħu, minflok il-kliem "fuq talba bil-miktub, magħmula lilha mill-Pulizija" għandhom jidħlu l-kliem "fuq talba bil-miktub magħmula lilha mill-Pulizija, jew mill-parti offiża notifikata bl-avviż ta' l-ewwel smigħ jew imdaħħla fil-proċeduri kif provdut fis-subartikoli (4) u (5) ta' l-artikolu 410,"; u

(b) fis-subartikolu (2) tiegħu, minflok il-kliem "mill-qorti ta' Għawdex u Kemmuna," għandhom jidħlu l-kliem mill-Qorti tal-Maġistrati (Għawdex),".

Emenda ta' l-artikolu 416 tal-liġi prinċipali.

93. L-artikolu 416 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej:

(a) minnufih wara s-subartikolu (1) tiegħu għandu jiżdied dan is-subartikolu ġdid li ġej:

"(1A) Meta l-parti misjuba ħatja li ma tkunx taħt arrest għar-reat li tiegħu tkun ġiet misjuba ħatja tiġi kkundannata għal priġunerija jew detenzjoni u minnufih qabel is-sejbien ta' ħtija dik il-persuna kienet qed tgawdi l-ħelsien mill-arrest kif provdut fit-Titolu IV tat-Taqsima II tat-Tieni Ktieb ta' dan il-Kodiċi, il-kondizzjonijiet relattivi għal dak il-ħelsien mill-arrest, inkluż il-mod ta' garanzija u s-somma jew pleġġ ekwivalenti, jekk ikun il-każ, speċifikati fil-ħelsien mill-arrest taħt garanzija, għandhom jibqgħu japplikaw b'żieda mal-garanzija meħtieġa taħt is-subartikolu (1) malli jinkiseb waqfien fl-esekuzzjoni tas-sentenza kif provdut f'dak is-subartikolu sew sakemm jiskadi ż-żmien biex ikun jista' jiġi ppreżentat l-appell jekk ma jiġi ppreżentat ebda appell, sew jekk xort'oħra sa meta jiġi deċiż l-appell."; u

(b) fil-proviso għas-subartikolu (2) tiegħu:

(i) minflok il-kliem "daqs is-somma tal-piena, imma" għandhom jidħlu l-kliem "daqs is-somma tal-piena, u f'dak il-każ il-qorti tista' titlob li l-garanzija għandha jew tkun fl-għamla ta' depożitu ta' somma daqs l-ammont imsemmi jew fl-għamla ta' garanzija bankarja, magħmula għas-sodisfazzjon tagħha, għall-ammont imsemmi; imma"; u

(ii) minflok il-kliem "tal-parti interessata" għandhom jidħlu l-kliem "tal-prosekuzzjoni".

94. L-artikolu 419 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej: Emenda ta' l-artikolu 419 tal-liġi prinċipali.

(a) fis-subartikolu (3) tiegħu, minflok il-kliem minn "għandu jiġi ikkunsinnat lir-reġistratur tal-qorti" sa "lir-Reġistratur tal-Qrati," għandhom jidħlu l-kliem "għandu jiġi ppreżentat fir-reġistru tal-qorti li tkun tat is-sentenza li minnha jsir l-appell. Ir-reġistratur għandu, fi żmien jumejn tax-xogħol minn dak in-nhar li jirċievi r-rikors, jibgħat dan ir-rikors lill-qorti superjuri,"; u

(b) fis-subartikolu (4) tiegħu, minflok il-kliem "tal-qorti ta' Għawdex u Kemmuna," għandhom jidħlu l-kliem "tal-Qorti tal-Maġistrati (Għawdex),".

95. Minflok l-artikolu 420 tal-liġi prinċipali għandu jidħol dan li ġej: Sostituzzjoni ta' l-artikolu 420 tal-liġi prinċipali.

"420. L-appellant kif ukoll l-appellat jista' jkun assistit mill-Avukat għall-Għajnuna Legali u għandhom japplikaw il-provvedimenti ta' l-artikolu 570 ta' dan il-Kodiċi.".

96. L-artikolu 421 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej: Emenda ta' l-artikolu 421 tal-liġi prinċipali.

(a) fis-subartikolu (1) tiegħu:

(i) minnufih wara l-kliem "lill-partijiet" għandhom jidħlu l-kliem "u lill-parti offiża li tkun ġiet notifikata bl-avviż ta' l-ewwel smigħ jew iddaħħlet fil-proċeduri kif provdut fis-subartikoli (4) u (5) ta' l-artikolu 410"; u

(ii) minflok il-kliem "mir-Reġistratur tal-Qrati." għandhom jidħlu l-kliem "mir-Reġistratur tal-Qrati:" u minnufih wara dan għandu jidħol dan il-proviso ġdid li ġej:

"Iżda l-fatt li l-avviż tad-data ta' l-ewwel smigħ ma jiġix notifikat lill-parti offiża wara li jkun sar tentattiv għaldaqshekk, jew il-fatt li l-parti offiża tonqos għal xi raġuni milli tkun preżenti waqt xi seduta, m'għandux izomm lill-qorti milli tibqa' għaddejja bl-appell sakemm tingħata s-sentenza finali."; u

(b) minnufih wara s-subartikolu (2) tiegħu għandhom jiżdiedu dawn is-subartikoli ġodda li ġejjin:

"(3) Il-parti offiża li tkun ġiet notifikata bl-avviż ta' l-ewwel smigħ jew iddaħħlet fil-proċeduri kif provdut fis-subartikoli (4) u (5) ta' l-artikolu 410, tista' tkun preżenti waqt kull seduta ta' l-appell u tista' tqabbad avukat sabiex jassistiha għalkemm jista' jkun li ma tkunx ġiet notifikata bl-avviż imsemmi fis-subartikolu (1) u għalkemm hija tista' tkun xhud fil-proċedurig avukat imqabbad mill-parti offiża jista' jagħmel eżami jew kontro-eżami tax-xhieda u jagħmel kull sottomissjoni oħra li l-qorti tista' tqis li tkun ammissibbli.

(4) Għandu wkoll jingħata avviż bil-miktub, kif provdut fis-subartikolu (1), lill-parti li minħabba fl-assenza tagħha l-appell ikun ġie differit.".

Emenda ta' l-artikolu 422 tal-liġi prinċipali.

97. L-artikolu 422 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej:

(a) fis-subartikolu (1) tiegħu:

(i) minflok il-kliem "fil-jum tas-smigħ ta' l-appell," għandhom jidħlu l-kliem "f'jum tas-smigħ ta' l-appell,"; u

(ii) minflok il-kliem "igħoddu d-disposizzjonijiet ta' l-aħħar artikolu qabel dan." għandhom jidħlu l-kliem "jgħoddu d-disposizzjonijiet tas-subartikoli (1) u (2) ta' l-aħħar artikolu qabel dan."; u

(b) minnufih wara s-subartikolu (2) tiegħu għandhu jidħol dan is-subartikolu ġdid li ġej:

"(3) F'każ meta l-appellant kien ħieles mill-arrest kif provdut fis-subartikoli (1A) u (3) ta' l-artikolu 416 qabel id-deżerzjoni ta' l-appell, it-talba tiegħu għal ħelsien mill-arrest tista' ssir fl-istess rikors imsemmi fis-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu.

(4) F'każ meta l-appellant kien ħieles mill-arrest kif provdut fis-subartikoli (1A) u (3) ta' l-artikolu 416 qabel deżerzjoni ta' l-appell, it-talba tiegħu għal ħelsien mill-arrest tista' ssir fl-istess rikors imsemmi fis-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu.".

98. Fl-artikolu 425 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "jgħoddu, sa fejn jistgħu jgħoddu, id-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 441." għandhom jidħlu l-kliem "jgħoddu, sa fejn jistgħu jgħoddu, id-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 441. Kemm-il darba l-qorti ma tordnax xort'oħra, ix-xhieda għandhom jiġu mharrka mill-Pulizija Esekuttiva b'dak il-mod li hemm provdut fl-artikolu 365.". Emenda ta' l-artikolu 425 tal-liġi prinċipali.

99. L-artikolu 428 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej: Emenda ta' l-artikolu 428 tal-liġi prinċipali.

(a) fis-subartikolu (1) tiegħu, minflok il-kliem "bħala qorti istruttorja." għandhom jidħlu l-kliem "biex tipproċedi skond il-liġi.";

(b) fis-subartikolu (4) tiegħu, fit-test Ingliż biss, minflok il-kliem "of the inferior court." għandhom jidħlu l-kliem "to the inferior court.";

(ċ) fis-subartikolu (8) tiegħu, minflok il-kliem "lir-reġistratur tal-Qorti Inferjuri," għandhom jidħlu l-kliem "lill-qorti inferjuri".

100. L-artikolu 429 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej: Emenda ta' l-artikolu 429 tal-liġi prinċipali.

(a) fis-subartikolu (2) tiegħu, minflok il-kliem "għall-ispejjeż, għall-ħlas ta' ammenda." għandhom jidħlu l-kliem "għall-ispejjeż, fejn applikabbli, għall-ħlas ta' ammenda ta' mhux iżjed minn mitt lira.";

(b) fis-subartikolu (4) tiegħu, minflok il-kliem "fil-kawżi bi kwerela tal-parti," għandhom jidħlu l-kliem "fil-kawżi meta l-eżerċizzju ta' l-azzjoni kriminali jmiss lill-offiż jew lill-persuni msemmijin fl-artikolu 542, kif provdut fl-artikolu 373,".

101. Fis-subartikolu (1) ta' l-artikolu 431 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "Il-funzjonijiet ta'" għandhom jidħlu l-kliem "Kemm-il darba mhux provdut xort'oħra f'dan il-Kodiċi jew f'xi liġi oħra, il-funzjonijiet ta'". Emenda ta' l-artikolu 431 tal-liġi prinċipali.

102. Minnufih wara l-artikolu 435 tal-liġi prinċipali għandu jiżdied dan li ġej:- Żieda ta' l-artikoli 435A sa 435D ġodda mal-liġi prinċipali.

"Poteri ta' investigazzjoni speċjali.

435A. (1) Id-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 4 ta' l-Att għandhom japplikaw *mutatis mutandis* meta l-Avukat Ġenerali jkollu raġuni għaliex jissuspetta li persuna tkun ħatja

ta' reat rilevanti u d-disposizzjonijiet ta' l-imsemmi artikolu 4 għandhom japplikaw għal kull ordni ta' investigazzjoni jew ordni ta' sekwestru li ssir applikazzjoni dwaru jew li jinħareġ bis-saħħa ta' dan is-subtitolu bħallikieku kien ordni ta' investigazzjoni jew ordni ta' sekwestru li ssir applikazzjoni dwaru jew li jinħareġ taħt l-istess artikolu 4 ta' l-Att u b'mod partikolari, id-disposizzjonijiet tas-subartikoli (12) u (13) ta' l-imsemmi artikolu 4 għandhom ukoll japplikaw għal kull investigazzjoni għal reat rilevanti bis-saħħa ta' dan is-subartikolu.

(2) Id-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 5 ta' l-Att għandhom japplikaw *mutatis mutandis* meta persuna tkun akkużata b'reat rilevanti u d-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 6 ta' l-Att għandhom japplikaw għal kull ordni li jinħareġ bis-saħħa ta' dan is-subartikolu bħallikieku kien ordni maħruġ taħt l-imsemmi artikolu 5.

(3) F'dan l-artikolu l-frażijiet "l-Att" u "reat rilevanti" għandhom l-istess tifsir bħalma hu mogħti lilhom rispettivament bis-subartikolu (1) ta' l-artikolu 23A ta' dan il-Kodiċi.

Poteri ta' investigazzjoni li għandhom x'jaqsmu ma' reati li jsiru proċedimenti dwarhom fi qrati barra minn Malta.

435B. (1) Meta l-Avukat Ġenerali jirċievi talba li ssir minn awtorità ġudizzjarja jew prosekutriċi ta' xi pajjiż barra minn Malta biex isiru investigazzjonijiet f'Malta dwar xi persuna (hawnhekk iżjed 'il quddiem f'dan l-artikolu msemmija "is-suspettat") li tkun suspettata minn dik l-awtorità b'reat rilevanti, l-Avukat Ġenerali jista' jagħmel rikors quddiem il-Qorti Kriminali għal ordni ta' investigazzjoni jew ordni ta' sekwestru jew għat-tnejn li huma u d-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 24A ta' l-Ordinanza dwar Mediċini Perikolużi, hawnhekk iżjed 'il quddiem f'dan it-titolu msemmija "l-Ordinanza", għandhom *mutatis mutandis* japplikaw għal dak ir-rikors u għas-suspettat u għal kull ordni ta' investigazzjoni jew ordni ta' sekwestru magħmulin mill-qorti bħala riżultat ta' dak ir-rikors.

(2) Il-frażi "ordni ta' investigazzjoni" fis-subartikoli (2) u (5) ta' l-istess artikolu 24A ta' l-Ordinanza għandhom jinqraw u jiftiehmu bħala li jinkludu ordni ta' investigazzjoni magħmula taħt id-disposizzjonijiet ta' dan l-artikolu.

(3) Il-frażi "ordni ta' sekwestru" fis-subartikolu (6A) ta' l-artikolu 24A ta' l-Ordinanza għandha tinqara u

tiftiehem bħala li tinkludi ordni ta' sekwestru taħt id-disposizzjonijiet ta' dan l-artikolu.

Imblukkar ta' proprjetà ta' persuna imputata b'reati li jsiru proċedimenti dwarhom minn qrati barra minn Malta.

435C. (1) Meta l-Avukat Ġenerali jirċievi talba li ssir minn awtorità ġudizzjarja jew prosekutriċi ta' xi pajjiż barra minn Malta għall-qbid temporanju ta' kull jew parti mill-flus jew proprjetà, mobbli jew immobbli, ta' persuna (hawnhekk iżjed 'il quddiem f'dan l-artikolu msemmija bħala "l-imputat") li tiġi akkużata jew imputata fi proċedimenti quddiem il-qrati ta' dak il-pajjiż dwar xi reat rilevanti, l-Avukat Ġenerali jista' jagħmel rikors quddiem il-Qorti Kriminali għal ordni (hawnhekk iżjed 'il quddiem f'dan it-titolu msemmija "ordni ta' mblukkar") li jkollha l-istess effett bħalma għandha ordni bħal dik imsemmija fis-subartikolu (1) ta' l-artikolu 22A ta' l-Ordinanza, u d-disposizzjonijiet ta' l-imsemmi artikolu 22A għandhom, bla ħsara għad-disposizzjonijiet tas-subartikolu (2) ta' dan l-artikolu, japplikaw *mutatis mutandis* għal dik l-ordni.

(2) Id-disposizzjonijiet tas-subartikoli (2) sa (5) ta' l-artikolu 24C ta' l-Ordinanza għandhom japplikaw għal ordni li jsir taħt dan l-artikolu bħallikieku kien ordni magħmul taħt l-imsemmi artikolu 24C.

(3) L-artikolu 22B ta' l-Ordinanza għandu wkoll japplika għal kull persuna li taġixxi bi ksur ta' ordni ta' mblukkar taħt dan l-artikolu.

Infurzar ta' ordnijiet ta' konfiska li jsiru minn qrati barra minn Malta wara sejbien ta' ħtija għal reati li jsiru proċedimenti dwarhom f'dawk il-qrati.

435D. (1) Ordni ta' konfiska li ssir minn qorti barra minn Malta li tkun tipprovdi jew ikollha l-iskop li tkun qed tipprovdi għall-konfiska jew it-teħid ta' xi proprjetà ta' xi persuna misjuba ħatja ta' reat rilevanti, jew li tkun fil-pussess jew fil-kontroll tagħha, għandha tkun esegwibbli f'Malta skond id-disposizzjonijiet tas-subartikoli (2) sa (11) ta' l-artikolu 24D ta' l-Ordinanza.

(2) Għall-finijiet ta' dan l-artikolu "ordni ta' konfiska" tinkludi sentenza, deċiżjoni, dikjarazzjoni, jew ordni oħra magħmula minn qorti ta' ġurisdizzjoni sew kriminali sew ċivili li tkun tipprovdi jew li jkollha l-iskop li tipprovdi għall-konfiska jew it-teħid ta' proprjetà kif hemm deskritt fis-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu.

(3) Għall-finijiet ta' dan l-artikolu u ta' l-artikoli 435B u 435Ċ:

"l-Att u "l-Ordinanzi" għandhom l-istess tifsir bħalma hu mogħti lilhom rispettivament bis-subartikolu (1) ta' l-artikolu 23A ta' dan il-Kodiċi;

"reat rilevanti" tfisser reat li jkun jikkonsisti f'xi att jew ommissjoni illi, li kieku jsiru f'dawn il-Gżejjer, jew f'ċirkostanzi korrispondenti, jikkostitwixxu delitt, ħlief għal delitt taħt l-Ordinanzi jew taħt l-Att, li għalih tista' tingħata l-piena ta' priġunerija għal żmien iktar minn sena.".

Emenda ta' l-artikolu 438 tal-liġi prinċipali.

103. L-artikolu 438 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej:

(a) fil-proviso li hemm għas-subartikolu (4) tiegħu, minflok il-kliem "bix-xhieda" għandhom jidħlu l-kliem "bix-xhieda, dokumenti jew oġġetti"; u

(b) minnufih wara s-subartikolu (6) tiegħu għandu jidħol is-subartikolu ġdid li ġej:

"(7) Jekk, fil-jum stabbilit għas-smigħ tal-kawża skond is-subartikolu (5), jew f'kull jum ieħor wara stabbilit għall-istess għan, il-kawża tiġi mħollija għal ġurnata oħra minħabba l-fatt li l-akkużat, mingħajr raġuni tajba, u għalkemm avżat skond il-liġi bil-jum stabbilit, jonqos milli jidher, jew minħabba l-fatt li għalkemm jidher, il-kawża ma tkunx tista' ssir għal xi raġuni imputabbli lill-akkużat u li l-Qorti tiddeċiedi li ma tkunx raġuni tajba, l-ispejjeż kollha li jkunu saru jeħilhom l-akkużat u l-qorti tista', fuq talba ta' l-Avukat Ġenerali, iġġiegħel lill-akkużat li jħallashom."; u

(ċ) is-subartikolu (7) tiegħu għandu jiġi ri-enumerat bħala subartikolu (8).

Emenda ta' l-artikolu 441 tal-liġi prinċipali.

104. Fis-subartikolu (3) ta' l-artikolu 441 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "lir-reġistratur tal-Qorti tal-Maġistrati (Għawdex),", kull fejn dawn jinsabu, għandhom jidħlu l-kliem "lill-uffiċjal inkarigat mill-Qorti tal-Maġistrati (Għawdex),".

Emenda ta' l-artikolu 444 tal-liġi prinċipali.

105. Fit-tieni proviso ta' l-artikolu 444 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "lil xhieda li jixhdu fuq ħwejjeġ tal-professjoni tagħhom" għandhom jidħlu l-kliem "lil xhieda li jixhdu fuq ħwejjeġ tal-professjoni tagħhom jew bħala periti".

106. Fis-subartikolu (7) ta' l-artikolu 446 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "jastjeni ruħu." għandhom jidħlu l-kliem "jastjeni ruħu, ħlief meta r-raġuni ta' l-eċċezzjoni ta' rikuża jew astensjoni ssir magħrufa wara li jinqara l-imsemmi att ta' l-akkuża.". Emenda ta' l-artikolu 446 tal-liġi prinċipali.

107. L-artikolu 449 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej: Emenda ta' l-artikolu 449 tal-liġi prinċipali.

(a) fil-paragrafu (f) tas-subartikolu (1) tiegħu, minflok il-kliem "eċċezzjoni ta' kull punt ieħor ta' fatt" għandhom jidħlu l-kliem "eċċezzjoni tal-ġenn fiż-żmien tar-reat jew kull eċċezzjoni ta' kull punt ieħor ta' fatt li jnehhi l-imputabiltà ta' l-akkużat jew";

(b) is-subartikolu (2) tiegħu għandu jitħassar;

(ċ) fis-subartikolu (3) tiegħu, minflok il-kliem "imsemmijin fis-subartikoli (1) u (2) ta' dan l-artikolu" għandhom jidħlu l-kliem "imsemmijin fis-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu".

108. Minnufih wara l-artikolu 453 għandu jiżdied dan l-artikolu ġdid li ġej: Żieda ta' artikolu ġdid 453A mal-liġi prinċipali.

"Sentenza fuq talb tal-partijiet.

453A. (1) Qabel ma l-imputat iwieġeb dwar il-każ b'mod ġenerali kif hemm provdut fl-artikolu 453, l-imputat u l-Avukat Ġenerali jistgħu jitolbu lill-qorti, fil-każ li jkun hemm ammissjoni ta' ħtija, li tapplika sanzjoni jew miżura jew, meta jkun hekk provdut bil-liġi, kombinazzjoni ta' sanzjonijiet jew miżuri, tax-xorta u l-kwantità miftehma bejniethom u li dwarhom l-imputat ikun jista' jingħata sentenza meta jinsab ħati għar-reat jew ir-reati li jiġi akkużat bihom.

(2) Jekk il-qorti tkun sodisfatta li s-sanzjoni jew il-miżura, jew il-kombinazzjoni ta' sanzjonijiet u miżuri, mitluba kif provdut fis-subartikolu (1) ikunu tali li kien ikun leġittimu illi hija timponi mas-sejbien ta' ħtija għar-reat li dwaru l-imputat ikun ammetta l-ħtija u ma jkollhiex għaliex tordna li jitkompla li jsir il-ġuri tal-każ għal xi raġuni msemmija fis-subartikolu (2) ta' l-artikolu 453 jew għal xi raġuni oħra li tiċħad it-talba, u wara li tispjega lill-imputat bi kliem ċar x'ikunu l-konsegwenzi tat-talba tiegħu, il-qorti għandha, meta ssir l-ammissjoni ta' ħtija ta' l-imputat, tgħaddi biex tagħti s-sentenza lilha indikata mill-partijiet fejn

tiddikjara fid-deċiżjoni tagħha li s-sentenza li tkun qegħda tingħata tkun qegħda hekk tiġi mogħtija fuq talba tal-partijiet.

(3) Meta l-Avukat Ġenerali u l-imputat jaqblu li s-sentenza li għandha tingħata tkun tikkonsisti f'perjodu ta' priġunerija li għandu jkun sospiż skond id-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 28A u l-ftehim ma jinċahadx mill-qorti kif provdut fis-subartikolu (2), dak il-ftehim m'għandu b'ebda mod jolqot il-poter li għandha l-qorti li tagħmel ordni taħt l-artikolu 28G jew 28H jew it-tnejn.

(4) Meta l-Avukat Ġenerali u l-imputat jaqblu li għandha tiġi applikata miżura li jkun hemm provdut dwarha taħt l-Att dwar *Probation* ta' Ħatjin, u l-ftehim ma jkunx miċħud mill-qorti kif provdut fis-subartikolu (2) dak il-ftehim m'għandu b'ebda mod jolqot il-poter li għandha l-qorti li tagħmel ordni taħt l-artikolu 11 ta' l-imsemmi Att.

(5) Sentenza li tingħata fuq talba tal-partijiet kif provdut f'dan l-artikolu m'għandhiex tolqot xi kwistjoni msemmija fil-paragrafi (a) sa (b) tas-subartikolu (3) ta' l-artikolu 12 ta' l-Att dwar *Probation* ta' Ħatjin.".

Emenda ta' l-artikolu 458A tal-liġi prinċipali.

109. Minnufih wara l-artikolu 458 tal-liġi prinċipali għandu jiżdied dan l-artikolu ġdid li ġej:

"Meta l-prosekuzzjoni titmexxa minn aktar minn avukat wieħed.

458A. Id-disposizzjonijiet tas-subartikolu (2) ta' l-artikolu 458 japplikaw *mutatis mutandis* meta t-tmexxija tal-prosekuzzjoni tiġi ddelegata mill-Avukat Ġenerali lil aktar minn avukat wieħed.".

Żieda ta' l-artikolu 459A ġdid mal-liġi prinċipali.

110. Minnufih wara l-artikolu 459 tal-liġi prinċipali għandu jiżdied dan l-artikolu ġdid li ġej:

"Kontro-eżami dwar karattru ħażin jew xi sejbien ta' ħtija ta' qabel.

459A. (1) L-imputat li jitla' jixhed m'għandux jiġi mistoqsi, u jekk jiġi mistoqsi ma jkunx meħtieġ li jwieġeb, xi mistoqsija li x'aktarx turi li huwa jkun ikkommetta, jew instab ħati, jew ikun ġie akkużat b'xi reat ħlief dak ir-reat li jkun qed jiġi akkużat dwaru, jew li jkollu karattru ħażin, kemm-il darba -

(a) l-prova li jkun ikkommetta jew insab ħati ta' reat ieħor bħal dak tkun prova ammissibbli biex turi li jkun ħati ta' reat li jkun qed jiġi akkużat bih; jew

(b) huwa jkun personalment jew permezz ta' l-avukat tiegħu staqsa mistoqsijiet lix-xhieda tal-

prosekuzzjoni bil-għan li jistabbilixxi l-karattru tajjeb tiegħu, jew ikun ta xiehda tal-karattru tajjeb tiegħu, jew ix-xorta jew l-andament tad-difiża jkunu tali li jinvolvu akkużi dwar il-karattru tal-prosekutur jew ix-xhieda tal-prosekuzzjoni, jew il-vittma l-mejta tad-delitt allegat; jew

(ċ) ikun ta xiehda kontra xi persuna oħra akkużata fl-istess proċedimenti.

(2) F'kull ċirkostanza msemmija fil-paragrafi (a) sa (ċ) hawn aktar qabel kull *record* li jkun jindika li kien hemm xi sejbien ta' ħtija preċedenti tal-persuna akkużata jew imputata jista' jinġieb bi prova.".

111. L-artikolu 467 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej: Emenda ta' l-artikolu 467 tal-liġi prinċipali.

Fis-subartikolu (2) tiegħu minflok il-kliem "li kien kompliċi," għandhom jidħlu l-kliem "li kien kompliċi jew li jkun ħati ta' kospirazzjoni għall-għemil ta' dak ir-reat," u minflok il-kliem "kompliċi f'dak ir-reat." għandhom jidħlu l-kliem "kompliċi f'dak ir-reat jew ħati ta' kospirazzjoni għall-għemil ta' dak ir-reat; reċiprokament, meta persuna tkun akkużata, fl-att ta' l-akkuża, b'kompliċità f'reat il-ġuri jista' jiddikjara lil dik il-persuna ħatja ta' kospirazzjoni għall-għemil ta' dak ir-reat jew ħatja bħala l-awtur, jew wieħed mill-awturi, ta' dak ir-reat u jekk hija tkun akkużata b'kospirazzjoni għall-għemil ta' reat hija tista' tiġi ddikjarata ħatja bħala kompliċi f'dak ir-reat jew bħala awtur, jew wieħed mill-awturi, ta' dak ir-reat, ikkunsmat jew ittentat, jekk ikun hemm provi ta' dan:

Iżda meta persuna akkużata, fl-att ta' l-akkuża, b'kospirazzjoni għall-għemil ta' reat tiġi ddikjarata ħatja kif imsemmi qabel bħala awtur, jew wieħed mill-awturi, tar-reat, ikkunsmat jew ittentat, il-piena ma għandhiex tkun aktar gravi mill-piena mitluba fl-att ta' l-akkuża.".

112. L-artikolu 476 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej: Emenda ta' l-artikolu 476 tal-liġi prinċipali.

(a) id-disposizzjoni preżenti għandha tiġi enumerata mill-ġdid bħala subartikolu (1); u

(b) minnufih wara s-subartikolu (1), kif enumerat mill-ġdid, għandu jiżdied dan is-subartikolu ġdid li ġej:

"Verdett fil-każ ta' serq, misapproprjazzjoni jew riċettazzjoni.

(2) Jekk persuna, fuq akkuża tas-serq, sew jekk sempliċi jew ikkwalifikat, ta' xi oġġett tiġi misjuba mhux ħatja ta' dik l-akkuża, il-ġuri jista' jiddikjaraha ħatja ta' misapproprjazzjoni ta' dak l-oġġett jew tar-reat ikkontemplat fl-artikolu 334 rigward dak l-oġġett, jekk ikun hemm provi ta' dan; u, reċiprokament, persuna fuq akkuża ta' misapproprjazzjoni jew tar-reat ikkontemplat fl-artikolu 334 tista' tiġi ddikjarata ħatja ta' serq, sew jekk sempliċi jew ikkwalifikat, ta' l-oġġett involut jekk ikun hemm provi ta' dan:

Iżda l-piena ma għandha f'ebda każ tkun aktar gravi minn dik mitluba fl-att ta' l-akkuża.".

Emenda ta' l-artikolu 490 tal-liġi prinċipali.

113. Minnufih wara s-subartikolu (2) ta' l-artikolu 490 tal-liġi prinċipali għandu jidħol dan is-subartikolu ġdid li ġej:

"Sottomissjonijiet mill-parti offiża dwar is-sentenza.

(3) Parti offiża tista', b'rikors, titlob lill-Qorti Kriminali li tkun ammessa, sew personalment sew b'avukat, li tagħmel sottomissjonijiet dwar is-sentenza idonea li għandha tingħata lill-akkużat u jekk il-qorti tilqa' dak ir-rikors, il-parti offiża jew l-avukat tagħha jingħataw l-opportunità li jagħmlu dawk is-sottomissjonijiet fl-istadju msemmi fis-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu u qabel ma l-qorti ssaqsi lill-akkużat jekk ikunx irid jagħmel xi sottomissjoni dwar l-applikabilità tal-piena mitluba mill-Avukat Ġenerali:

Iżda jekk għal xi raġuni tkun li tkun il-parti offiża tonqos milli tagħmel is-sottomissjonijiet tagħha dwar is-sentenza kif imsemmi hawn aktar qabel, dan in-nuqqas ma għandux iżomm lill-qorti milli tkompli bis-smigħ jew milli tagħti s-sentenza kif provdut fl-artikolu 491.".

Emenda ta' l-artikolu 492 tal-liġi prinċipali.

114. Id-disposizzjoni preżenti ta' l-artikolu 492 tal-liġi prinċipali għandha tiġi enumerata mill-ġdid bħala s-subartikolu (2) u minnufih qabel dik id-disposizzjoni kif enumerata mill-ġdid għandu jidħol is-subartikolu ġdid li ġej:

"(1) Meta f'xi stadju qabel jiġi fformat il-ġuri l-akkużat jammetti l-ħtija tiegħu u għall-fatt li jiġi ammess mill-akkużat ikun hemm stabbilita l-piena ta' priġunerija għall-għomor, il-qorti tista', minflok il-piena msemmija, tagħti l-piena ta' priġunerija għal żmien minn tmintax-il sena sa tletin sena.".

Emenda ta' l-artikolu 495 tal-liġi prinċipali.

115. Fis-subartikolu (4) ta' l-artikolu 495, minflok il-kliem "jimrad l-Avukat Ġenerali qabel" għandhom jidħlu l-kliem "jimrad l-

Avukat Ġenerali jew l-avukat prosekutur qabel" u minflok il-kliem "fl-artikoli 456 u 457" għandhom jidħlu l-kliem "fl-artikoli 456, 457 u 464".

116. L-artikolu 500 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej:

Emenda ta' l-artikolu 500 tal-liġi prinċipali.

(a) il-provvediment li hemm għandu jiġi enumerat mill-ġdid bħala s-subartikolu (1); u

(b) minnufih wara s-subartikolu (1), kif enumerat mill-ġdid, għandu jiżdied dan is-subartikolu li ġej:

"Appelli mill-Avukat Ġenerali kontra sentenza.

(2) Minkejja d-disposizzjonijiet tas-subartikolu (2) ta' l-artikolu 28I u ta' l-Att dwar *Probation* ta' Ħatjin, jekk l-Avukat Ġenerali jkun jidhirlu li s-sentenza hi waħda mtaffija ħafna, huwa wkoll jista' jappella minn deċiżjoni ta' sejbien ta' ħtija ta' persuna għal reat li għalih tista' teħel priġunerija għal żmien ta' iżjed minn sentejn jekk is-sentenza tkun applikat id-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 21 jew ta' l-artikoli 28A sa 28H jew id-disposizzjonijiet ta' l-Att dwar il-*Probation* tal-Ħatjin.". Kap. 152.

117. Minnufih wara l-artikolu 500 tal-liġi prinċipali għandhom jidħlu dawn l-artikoli ġodda li ġejjin:

Żieda ta' l-artikoli 500A u 500B ġodda mal-liġi prinċipali.

"Sottomissjonijiet mill-parti offiża quddiem il-Qorti ta' l-Appell Kriminali dwar is-sentenza.

500A. Meta jsir appell minn sentenza, parti offiża tista', b'rikors, titlob lill-Qorti ta' l-Appell Kriminali li tiġi ammessa, sew personalment sew b'avukat, li tagħmel sottomissjonijiet dwar is-sentenza idonea li għandha tingħata lill-akkużat u jekk il-qorti tilqa' dak ir-rikors, il-parti offiża jew l-avukat tagħha jingħataw l-opportunità li jagħmlu dawk is-sottomissjonijiet wara li l-qorti tkun semgħet is-sottomissjonijiet ta' l-appellant li fuqhom ikun qed isejjes l-appell tiegħu; sew min ikun insab ħati sew l-Avukat Ġenerali għandhom jingħataw l-opportunità li jwieġbu għas-sottomissjonijiet li tagħmel il-parti offiża jew l-avukat tagħha:

Iżda jekk għal xi raġuni l-parti offiża jew l-avukat tagħha jonqsu milli jagħmlu s-sottomissjonijiet tagħhom dwar is-sentenza kif hawn aktar qabel imsemmi fil-jum stabbilit, dan in-nuqqas ma għandux iżomm lill-qorti milli tkompli bis-smigħ jew milli tagħti s-sentenza.

Riferenzi mill-Avukat Ġenerali.

500B. (1) Meta persuna li tkun ġiet proċessata fuq att ta' akkuża tkun ġiet meħlusa (sew dwar l-att ta' akkuża kollu

jew parti minnu) l-Avukat Ġenerali jista', jekk jixtieq ikollu l-fehma tal-Qorti ta' l-Appell Kriminali fuq xi punt ta' dritt li jkun qam matul il-każ u fit-terminu ta' żmien stabbilit fl-artikolu 504, jirreferi dak il-punt lill-qorti, u l-qorti għandha, skond dan l-artikolu, tqis il-punt u tagħti fehemtha fuqu.

(2) Għall-fini tal-konsiderazzjoni ta' punt riferit taħt dan l-artikolu l-Qorti ta' l-Appell Kriminali għandha tisma' r-raġunijiet li jingħataw -

(a) mill-Avukat Ġenerali; u

(b) sew mill-avukat difensur, jekk il-persuna meħlusa tkun tixtieq tippreżenta xi raġuni quddiem il-qorti jew, fin-nuqqas, mill-Avukat għal Għajnuna Legali.

(3) Referenza taħt dan l-artikolu ma għandhiex tolqot il-kawża li dwarha ssir ir-referenza jew xi liberazzjoni f'dik il-kawża.

(4) Il-Bord imsemmi fis-subartikolu (3) ta' l-artikolu 516 jista' jagħmel regoli sabiex jirregola l-għamla u l-kontenut tar-referenza mill-Avukat Ġenerali taħt dan l-artikolu u sabiex jipprovdi għal kull ħaġ'oħra li għandha x'taqsam ma' dan jew li hi anċillari għalih.".

Emenda ta' l-artikolu 501 tal-liġi prinċipali.

118. L-artikolu 501 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej:

(a) fis-subartikolu (1) tiegħu, minflok il-kliem "Fuq kull appell kontra dikjarazzjoni ta' ħtija" għandhom jidħlu l-kliem "Fuq kull appell kontra dikjarazzjoni ta' ħtija mill-persuna misjuba ħatja";

(b) fis-subartikolu (3) tiegħu, minflok il-kliem "appell kontra sentenza l-Qorti" għandhom jidħlu l-kliem "appell kontra sentenza mill-persuna misjuba ħatja, il-Qorti"; u

(ċ) minnufih wara s-subartikolu (3) għandu jiżdied dan is-subartikolu ġdid li ġej:

"(4) Fuq appell kontra sentenza mill-Avukat Ġenerali, il-Qorti ta' l-Appell Kriminali għandha jekk jidhrilha li kellha tingħata sentenza aktar gravi, tħassar is-sentenza mogħtija fil-kawża u tagħti dik is-sentenza aktar gravi ġustifikata bil-liġi minflok l-oħra kif jidhrilha li kellha tingħata, u f'kull każ ieħor għandha tiċħad l-appell.".

119. Bla ħsara għad-disposizzjonijiet tas-subartikolu (1) ta' l-artikolu 168 ta' dan l-Att, is-subartikolu (5) ta' l-artikolu 509 tal-liġi prinċipali għandu jitħassar. Emenda ta' l-artikolu 509 tal-liġi prinċipali.

120. Fis-subartikolu (2) ta' l-artikolu 510 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "għall-akkużat għandha tifiehem bħala riferenza għall-appellant" għandhom jidħlu l-kliem "għall-akkużat għandha tiftiehem bħala li tinkludi lill-persuna misjuba ħatja fuq att ta' akkuża li tkun appellat u lil kull persuna li tappella skond is-subartikolu (1) ta' l-artikolu 503,". Emenda ta' l-artikolu 510 tal-liġi prinċipali.

121. Fis-subartikolu (2) ta' l-artikolu 511 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "Jekk l-Avukat Ġenerali jmut" għandhom jidħlu l-kliem "Jekk l-Avukat Ġenerali jew l-avukat delegat minnu jmut". Emenda ta' l-artikolu 511 tal-liġi prinċipali.

122. Fis-subartikolu (1) ta' l-artikolu 512 tal-liġi prinċipali, minflok in-numri "427, 442," għandhom jidħlu n-numri "427, 441, 442,". Emenda ta' l-artikolu 512 tal-liġi prinċipali.

123. L-artikolu 517 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej: Emenda ta' l-artikolu 517 tal-liġi prinċipali.

(a) fis-subartikolu (2) tiegħu, minflok il-kliem "mir-reġistratur ta' dik il-qorti" għandhom jidħlu l-kliem "mir-reġistratur";

(b) fis-subartikolu (4) tiegħu, minflok il-kliem "Qorti tal-Maġistrati" għandhom jidħlu l-kliem "lill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) jew lill-Qorti tal-Maġistrati (Għawdex), bħala qorti ta' ġudikatura kriminali,"; u

(ċ) fis-subartikolu (6) tiegħu, minflok il-kliem "kopja vera ta' l-att ta' l-akkuża," għandhom jidħlu l-kliem "kopja vera ta' l-akkuża jew ta' l-att ta' akkuża,".

124. Fl-artikolu 518 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "Iżda proċessi verbali" għandhom jidħlu l-kliem "Iżda proċessi verbali u kull xiehda u dokumenti mdaħħlin magħhom". Emenda ta' l-artikolu 518 tal-liġi prinċipali.

125. Minflok is-subartikolu (2) ta' l-artikolu 522 tal-liġi prinċipali għandu jidħol dan li ġej: Emenda ta' l-artikolu 522 tal-liġi prinċipali.

"(2) Kull xhud li ma jkunx irid jaħlef jew jixhed meta hekk meħtieġ mill-qorti jeħel, meta jinsab ħati, il-piena ta' priġunerija għal mhux iżjed minn tliet xhur.

(3) Il-qorti li quddiemha ix-xhud ma jkunx irid jaħlef jew jixhed għandha tordna l-arrest tax-xhud u għandha tordna lill-Pulizija biex fi żmien tmienja u erbgħin siegħa mill-arrest tressaq lix-xhud quddiem il-qorti kompetenti akkużat b'reat taħt is-subartikolu (2) ta' dan l-artikolu.

(4) Meta x-xhud akkużat kif imsemmi fis-subartikolu (3) ta' dan l-artikolu, f'kull żmien qabel tingħata sentenza finali fir-rigward tiegħu, jagħti x-xiehda tiegħu bil-ġurament quddiem il-qorti li quddiemha tkun meħtieġa dik ix-xiehda u fi stadju li fih il-qorti tkun tista' tirċeviha, dak ix-xhud ma għandux jeħel il-piena ta' priġunerija iżda għandu jeħel, meta jinsab ħati, il-piena ta' multa li ma tkunx aktar minn ħames mitt lira.

(5) Kull proċedimenti kriminali in esekuzzjoni ta' ordni tal-qorti taħt is-subartikolu (3) ta' dan l-artikolu għandhom jitmexxew bl-urġenza.".

Emenda ta' l-artikolu 525 tal-liġi prinċipali.

126. L-artikolu 525 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej:

(a) minflok is-subartikolu (2) tiegħu, għandu jidħol dan li ġej:

"(2) Id-disposizzjonijiet ta' l-artikoli 362, 363, 364, 383 sa 387, inklużi, u tas-subartikolu (5) ta' l-artikolu 397 għandhom ukoll japplikaw għall-Qorti Kriminali u għall-Qorti ta' l-Appell Kriminali; u d-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 452 għandhom ikunu wkoll japplikaw għall-Qorti ta' l-Appell Kriminali fis-smigħ ta' appelli minn sentenzi tal-Qorti tal-Maġistrati.";

(b) minnufih wara s-subartikolu (2) tiegħu kif sostitwit, għandu jiżdied dan is-subartikolu ġdid li ġej:

"(2A) Id-disposizzjonijiet tas-subartikoli (1) u (2) ta' l-artikolu 412B għandhom ukoll japplikaw *mutatis mutandis* għall-Qorti Kriminali għar-rigward ta' persuna li tkun taħt arrest għal reat li dwaru jkun ġie ppreżentat att ta' l-akkuża kif ukoll għall-Qorti ta' l-Appell Kriminali għar-rigward ta' persuna li tkun taħt arrest u li tkun parti fi proċeduri ta' l-appell quddiem dik il-Qorti:

Iżda għar-rigward tal-Qorti Kriminali d-deċiżjoni relevanti għandha f'kull każ tittieħed minn dik il-Qorti li toqgħod mingħajr ġurija."; u

(ċ) fis-subartikolu (3) tiegħu, minflok il-kliem "ta' l-artikolu 623" għandhom jidħlu l-kliem "tas-subartikolu (5) ta' l-artikolu 397 u ta' l-artikolu 623".

127. Fis-subartikolu (1) ta' l-artikolu 531 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "il-qorti, jekk din tkun il-Qorti Kriminali jew il-Qorti ta' l-Appell Kriminali," għandhom jidħlu l-kliem "il-qorti". Emenda ta' l-artikolu 531 tal-liġi prinċipali.

128. Fl-artikolu 540 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "lill-Qorti tal-Maġistrati biex tieħu minn għandha" għandhom jidħlu l-kliem "lill-Qorti tal-Maġistrati (Malta), jew lill-Qorti tal-Maġistrati (Għawdex), jew lil maġistrat, skond il-każ, biex tieħu minn għandhom". Emenda ta' l-artikolu 540 tal-liġi prinċipali.

129. (1) Fil-proviso li hemm fis-subartikolu (1) ta' l-artikolu 541 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "illi bihom l-imputat ikun jista' jinsab ħati." għandhom jidħlu l-kliem "illi bihom l-imputat ikun jista' jinsab ħati:" u minnufih wara għandu jidħol il-proviso ġdid li ġej: Emenda ta' l-artikolu 541 tal-liġi prinċipali.

"Iżda wkoll fejn l-Avukat Ġenerali b'nota jiddikjara li jkun intlaħaq ftehim ma' l-awtoritajiet kompetenti ta' pajjiż ieħor li l-qrati ta' dak il-pajjiż għandhom jeżerċitaw ġurisdizzjoni dwar id-delitt, il-Qorti tal-Maġistrati għandha tqis dik id-dikjarazzjoni konklussiva u għandha minnufih tiċħad ir-rikors.".

(2) Minnufih wara s-subartikolu (2) ta' l-artikolu 541 tal-liġi prinċipali għandu jidħol dan is-subartikolu ġdid li ġej:

"(3) Kull deċiżjoni tal-Qorti tal-Maġistrati li tippermetti, għal kollox jew biss f'parti, rikors taħt is-subartikolu (1) għandha tiġi notifikata lill-Avukat Ġenerali fi żmien jumejn tax-xogħol mid-data tad-deċiżjoni u l-Avukat Ġenerali jista' fi żmien sebat ijiem tax-xogħol minn notifika jagħmel rikors fil-Qorti Kriminali għat-tħassir jew bdil tad-deċiżjoni. Ir-rikorrent jista' wkoll jagħmel rikors bħal dak fil-Qorti Kriminali fi żmien sebat ijiem tax-xogħol mid-data tad-deċiżjoni tal-Qorti tal-Maġistrati li biha ma jkunx intlaqa' r-rikors, sew għal kollox sew biss f'parti minnu. Rikors fil-Qorti Kriminali taħt dan is-subartikolu għandu jkollu effett ta' waqfien ta' esekuzzjoni tad-deċiżjoni tal-Qorti tal-Maġistrati.".

Emenda ta' l-artikolu 546 tal-liġi prinċipali.

130. L-artikolu 546 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej:

(a) fis-subartikolu (1) tiegħu:

(i) minflok il-kliem "li dwaru għandha ssir kompilazzjoni" għandhom jidħlu l-kliem "li jista' jingħata l-piena ta' priġunerija għal iżjed minn tliet snin,"; u

(ii) minflok il-kliem "għandu jsir aċċess fuq il-post" għandhom jidħlu l-kliem "għandu jsir aċċess fuq il-post:

Iżda fejn jirriżulta li l-fatt li dwaru ma tkunx saret investigazzjoni taħt dan is-subartikolu kien jikkostitwixxi reat li għalih kienet tingħata l-piena msemmija f'dan is-subartikolu, n-nuqqas li tinżamm investigazzjoni taħt dan is-subartikolu m'għandux, għal dik ir-raġuni biss, jippreġudika b'kull mod li jkun li jinbdew jew jitkomplew proċedimenti kriminali għal dak ir-reat jew l-ammissibilità ta' kull prova dwar dak ir-reat f'dawk il-procedimenti.";

(b) fis-subartikolu (2) tiegħu, minflok il-kliem "jew xi wħud minnhom:" għandhom jidħlu l-kliem "jew x'wħud minnhom, ukoll jekk il-fatt x'aktarx li jikkostitwixxi reat li għalih hemm il-piena ta' priġunerija għal iżjed minn tliet snin:"; u

(ċ) fis-subartikolu (3) tiegħu, minflok il-kliem minn "Meta r-reat li għandu" sa "il-maġistrat jista'" għandhom jidħlu l-kliem "Meta r-reat li għandu jiġi investigat ikun serq, li ma jkunx serq bi vjolenza kontra l-persuna, il-maġistrat jista'".

Emenda ta' l-artikolu 547 tal-liġi prinċipali.

131. Minflok is-subartikolu (2) ta' l-artikolu 547 tal-liġi prinċipali għandu jidħol dan li ġej:

"(2) Kull meta l-maġistrat assenjat lill-Qorti tal-Maġistrati (Għawdex) ikun nieqes għal xi ftit taż-żmien minn Għawdex bil-permess tal-Ministru responsabbli għall-ġustizzja, jew, minħabba impediment leġittimu, ma jkunx jista' jagħmel id-dmirijiet tiegħu, l-aċċess u l-proċeduri kollha konnessi miegħu jistgħu, bil-kunsens ta' l-Avukat Ġenerali, jsiru mir-reġistratur li għal dan il-għan għandu jkollu s-setgħat u d-dmirijiet kollha mogħtija b'dan it-Titolu lil maġistrat.".

Emenda ta' l-artikolu 551 tal-liġi prinċipali.

132. L-artikolu 551 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej:

(a) fis-subartikolu (1) tiegħu:

(i) minflok il-kliem "lill-Qorti tal-Maġistrati;" għandhom jidħlu l-kliem "lil maġistrat"; u

(ii) minflok il-kliem "u fih jagħti l-fehma tiegħu dwar il-kaġun tal-mewt;" għandhom jidħlu l-kliem "u fih jagħti l-fehma tiegħu dwar il-kaġun tal-mewt." u l-kliem minn "iżda, meta l-aċċess imissu jsir" sa "m'għandux setgħa illi jordna l-arrest ta' persuna.", iż-żewġ frazijiet inkluzi, għandhom jitħassru; u

(b) minnufih wara s-subartikolu (4) tiegħu għandu jiżdied dan is-subartikolu ġdid li ġej:

"(5) Id-disposizzjonijiet tas-subartikolu (2) ta' l-artikolu 547 jgħoddu għal aċċessi li jsiru għall-fini ta' dan l-artikolu.".

133. Minnufih wara s-subartikolu (2) ta' l-artikolu 554 tal-liġi prinċipali għandu jiżdied dan is-subartikolu ġdid li ġej: Emenda ta' l-artikolu 554 tal-liġi prinċipali.

"(3) F'kull proċedura taħt dan it-Titolu l-maġistrat għandu jkollu l-istess setgħat u privileggi ta' maġistrat li jippresjedi l-Qorti tal-Maġistrati bħala qorti istruttorja.".

134. Minnufih wara s-subartikolu (4) ta' l-artikolu 569 tal-liġi prinċipali għandhom jiżdiedu dawn is-subartikoli ġodda li ġejjin: Emenda ta' l-artikolu 569 tal-liġi prinċipali.

"(5) Meta fi proċess verbal il-maġistrat ikun ordna li persuna tiġi mressqa quddiem il-qorti fuq xi akkuża waħda jew aktar, il-maġistrat għandu jordna li kopja ta' l-istess proċess verbal tintbagħat mir-reġistratur lill-Kummissarju tal-Pulizija li, bla ħsara għad-disposizzjonijiet tas-subartikolu (6), għandu jipproċedi skond hekk.

(6) Minkejja d-disposizzjonijiet tas-subartikolu (5), f'każ ta' dubju l-Kummissarju tal-Pulizija jista' jikkonsulta ruħu ma' l-Avukat Ġenerali li jista' jordna li ma għandhom jittieħdu ebda proċeduri jew li l-proċeduri li għandhom jittieħdu għandhom ikunu għal akkuża jew għal akkuzi differenti minn dawk speċifikati mill-maġistrat fil-proċess verbal, mingħajr preġudizzju għall-jedd ta' l-Avukat Ġenerali li jordna xort'oħra kulmeta jkun hemm provi ġodda:

Iżda jekk l-Avukat Ġenerali jkun ordna li ma għandhom jittieħdu ebda proċeduri, huwa għandu jibgħat rapport lill-President ta' Malta fejn jiddikjara r-raġunijiet għaliex ikun għamel dan.".

Sostituzzjoni ta' l-artikolu 570 tal-liġi prinċipali.

135. Minflok l-artikolu 570 tal-liġi prinċipali għandu jidħol dan li ġej:

"570. (1) L-Avukat għal Għajnuna Legali għandu jassumi mingħajr ebda ħlas id-difiża ta' xi akkużat li ma jkun qabbad lil ebda avukat ieħor jew li jkun ġie ammess li jħarrek jew jiddefendi ruħu bil-benefiċċju ta' l-għajnuna legali f'xi qorti msemmija f'dan il-Kodiċi.

(2) It-talba għall-assistenza mill-Avukat għal Għajnuna Legali jew għall-benefiċċju ta' l-għajnuna legali jsir jew b'rikors jew bil-fomm lill-Avukat għal Għajnuna Legali.

(3) Is-subartikoli (4), (5) u (6) ta' l-artikolu 911 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili għandhom *mutatis mutandis* japplikaw għall-Avukat għal Għajnuna Legali.

(4) Meta qorti tiġi mgħarrfa mill-akkużat li huwa ma rnexxilux iqabbad lil xi avukat jew li xtaq jagħmel użu mill-benefiċċju ta' l-għajnuna legali, dik il-qorti għandha tara li d-dikjarazzjoni li ssir mill-akkużat tiġi reġistrata fl-atti tal-kawża u għandha tordna li dik id-dikjarazzjoni, flimkien mad-dettalji ta' l-akkużat, għandhom jiġu notifikati lill-Avukat għal Għajnuna Legali li jkollu jumejn tax-xogħol biex jippreżenta risposta li fiha jindika jekk it-talba ta' l-akkużat tkunx ġiet aċċettata u jekk tkun, l-isem ta' l-Avukat għal Għajnuna Legali li jkun se jirrappreżenta lill-akkużat:

Iżda fil-każ ta' proċeduri sommarji quddiem Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali, l-Qorti għandha taħtar lill-avukat li jkun imissu mill-elenku ta' avukati msemmija fl-artikolu 91 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili sabiex jassisti lill-akkużat f'dawk il-proċeduri kif ukoll f'kull appell minn xi deċiżjoni mogħtija f'dawk il-proċeduri b'dan illi qabel ma jiġi ppreżentat xi appell bħal dak huwa għandu jikkonsulta lill-Avukat għal Għajnuna Legali li jista', f'kull waqt, jiddeċiedi li jittratta dak l-appell hu nnifsu.

(5) L-Avukat għal Għajnuna Legali jista' jirrifjuta l-għajnuna tiegħu biss għal xi raġuni li, fil-fehma tal-qorti, tkun *prima facie* tiġġustifika ċ-ċaħda ta' l-għajnuna tiegħu. F'dak il-każ il-Qorti għandha tordna li l-akkużat ikun rappreżentat minn avukat ieħor, li ma jkunx hu nnifsu skużabbli, u li jiġi maħtur mill-Qorti

fuq ir-rakkomandazzjoni ta' l-Avukat għal Għajnuna Legali mill-elenku ta' avukati msemmija fl-artikolu 91 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili iżda l-qorti tista' f'ċirkostanzi eċċezzjonali li għandha ssemmi fid-digriet tagħha tordna lil xi avukat ieħor li jassumi d-difiża ta' l-akkużat.

(6) L-avukat li jinħatar mill-qorti fiċ-ċirkostanzi eċċezzjonali msemmija fis-subartikolu (5) ta' dan l-artikolu għandu jagħti s-servizz tiegħu mingħajr ebda ħlas.".

136. Fis-subartikolu (1) ta' l-artikolu 571 tal-liġi prinċipali, il-kliem minn "F'dan il-każ" sa "ikun irid iżomm." għandhom jitħassru. Emenda ta' l-artikolu 571 tal-liġi prinċipali.

137. Fl-artikolu 572 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "l-aħħar artikolu qabel dan" għandhom jidħlu l-kliem "is-subartikolu (4) ta' l-artikolu 570". Emenda ta' l-artikolu572 tal-liġi prinċipali.

138. Minflok is-subartikolu (1) ta' l-artikolu 574 tal-liġi prinċipali għandu jidħol dan li ġej: Emenda ta' l-artikolu 574 tal-liġi prinċipali.

"(1) L-imputat jew akkużat li jkun taħt arrest għal delitt jew għall-kontravvenzjoni jista', b'talba tiegħu jew kif provdut fl-artikolu 574A, jiġi mogħti l-ħelsien mill-arrest, meta huwa jagħti garanzija tajba li jidher għal kull att tal-proċess fiż-żmien u fil-post li jiġu lilu ordnati taħt dawk il-kondizzjonijiet li l-Qorti jkun jidhrilha xieraq li timponi fid-digriet li jagħti l-ħelsien mill-arrest liema digriet għandu f'kull każ jiġi notifikat lill-imputat jew akkużat.".

139. Minnufih wara l-artikolu 574 tal-liġi prinċipali għandu jiżdied dan l-artikolu ġdid li ġej: Żieda ta' l-artikolu 574A ġdid mal-liġi prinċipali.

"Proċeduri malli persuna tidher għall-ewwel darba quddiem il-Qorti tal-Maġistrati.

574A. (1) Meta l-imputat jew l-akkużat li jkun taħt arrest jitressaq għall-ewwel darba quddiem il-Qorti tal-Maġistrati, sew bħala qorti ta' ġudikatura kriminali sew bħala qorti istruttorja, il-qorti għandha tara li jinqraw b'mod ċar u sew lill-imputat sew lill-akkużat l-akkużi li jkunu qed jinġiebu u, wara li jsir l-eżami ta' l-imputat kif provdut fl-artikolu 392 skond ma jeħtieġu l-proċeduri, hija għandha tisma fil-qosor lill-uffiċjal prosekutur jew akkużatur u kull prova li tinġieb minn dak l-uffiċjal dwar ir-raġunijiet li jkunu jsaħħu l-akkużi u dwar ir-raġunijiet u ċ-ċirkostanzi, jekk ikun hemm, li jkunu jmorru kontra l-ħelsien mill-arrest ta' l-akkużat jew l-imputat.

(2) Wara li l-qorti tisma' lill-uffiċjal tal-Pulizija akkużatur jew prosekutur u kull prova li tinġieb kif provdut

fis-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu, il-qorti għandha tgħarraf lill-akkużat jew imputat li jista' jinħeles għal xi żmien mill-arrest taħt garanzija mill-qorti taħt dawk il-kondizzjonijiet li jiġu stabbiliti minnha u għandha tistaqsih x'ikollu xi jgħid dwar l-arrest u d-detenzjoni ulterjuri tiegħu u dwar ir-raġunijiet u ċ-ċirkostanzi li jmorru favur il-ħelsien tiegħu.

(3) Meta xi reati li jkunu qegħdin jiġu imputati jkunu jikkonsistu f'xi reat imsemmi fis-subartikolu (2) ta' l-artikolu 575 il-qorti għandha, wara li tisma lill-akkużat jew imputat kif provdut fis-subartikolu (2) ta' dan l-artikolu, tistaqsi lill-uffiċjal prosekutur jew akkużatur dwar jekk huwa għandux xi jgħid fuq il-kwistjoni tal-ħelsien mill-arrest taħt garanzija ta' l-akkużat jew imputat, u dan l-aħħar imsemmi jkun jista' wkoll jagħti r-risposta tiegħu.

(4) Meta ebda wieħed mir-reati li jkunu qegħdin jiġu imputati ma jkun jikkonsisti f'xi reat imsemmi fis-subartikolu (2) ta' l-artikolu 575 il-qorti għandha, wara li tisma lill-akkużat jew imputat kif provdut fis-subartikolu (2) ta' dan l-artikolu, tistaqsi lill-uffiċjal prosekutur jew akkużatur dwar jekk huwa u l-Avukat Ġenerali għandhomx xi jgħidu, bil-miktub jew xort'oħra, fuq il-kwistjoni tal-ħelsien mill-arrest ta' l-akkużat jew imputat, u dan l-aħħar imsemmi jkun jista' ukoll jagħti r-risposta tiegħu.

(5) Fi tmiem is-sottomissjonijiet bħalma hemm provdut fis-subartikoli ta' qabel ta' dan l-artikolu, il-qorti għandha teżamina ċ-ċirkostanzi li jmorru favur jew kontra dik id-detenzjoni.

(6) Jekk il-qorti jirriżultalha li d-detenzjoni ulterjuri ta' l-akkużat jew imputat ma tkunx imsejsa fuq xi disposizzjoni ta' dan il-Kodiċi jew ta' xi liġi oħra li tawtorizza l-arrest u d-detenzjoni tal-persuna arrestata, il-qorti għandha teħles lil dik il-persuna mill-arrest mingħajr kondizzjoni.

(7) Jekk il-qorti ma jkollhiex raġuni għaliex teħles mingħajr ebda kondizzjoni lill-akkużat jew imputat taħt id-disposizzjonijiet tas-subartikolu (6) ta' dan l-artikolu hija madankollu tista', salvi d-disposizzjonijiet tas-subartikolu (1) ta' l-artikolu 575 ta' dan il-Kodiċi u kemm-il darba l-ħelsien ma jkunx projbit b'xi disposizzjoni tal-liġi, teħles lil dik il-persuna mill-arrest taħt garanzija u taħt dawk il-kondizzjonijiet li jista' jidhrilha xierqa.

(8) Jekk il-qorti ma jkollhiex raġuni għaliex teħles mingħajr kondizzjoni lill-akkużat jew imputat u tiċħad milli tagħti lil dik il-persuna l-ħelsien mill-arrest, il-qorti għandha tibgħat lil dik il-persuna biex tinżamm taħt kustodja u għandhom japplikaw id-disposizzjonijiet tas-subartikolu (11) ta' l-artikolu 575.

(9) Meta l-qorti tordna l-ħelsien mill-arrest tal-persuna akkużata jew imputata, sew mingħajr ebda kondizzjoni sew b'garanzija suġġetta għal kondizzjonijiet, taħt xi dispożizzjoni ta' dan l-artikolu, id-deċiżjoni tal-qorti f'dak ir-rigward għandha tiġi notifikata lill-Avukat Ġenerali sa mhux aktar tard mill-ġurnata tax-xogħol li jkun imiss u l-Avukat Ġenerali jista' jagħmel rikors quddiem il-Qorti Kriminali sabiex jitlob l-arrest mill-ġdid u detenzjoni ulterjuri tal-persuna li tkun ġiet hekk meħlusa jew sabiex jemenda l-kondizzjonijiet, inkluż l-ammont tal-garanzija, li setgħu ġew stabbiliti mill-Qorti tal-Maġistrati.".

140. L-artikolu 575 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej: Emenda ta' l-artikolu 575 tal-liġi prinċipali.

(a) is-subartikolu (1) tiegħu għandu jiġi emendat kif ġej:

(i) minflok il-kliem "ta' l-aħħar artikolu qabel dan" għandhom jidħlu l-kliem "ta' l-artikolu 574"; u

(ii) fil-paragrafu (ċ) tiegħu, minflok il-kliem "li timponi fl-obbligazzjoni tal-garanzija;" għandhom jidħlu l-kliem "li timponi fid-digriet tagħha li bih jingħata l-ħelsien;";

(b) is-subartikolu (2) tiegħu għandu jiġi emendat kif ġej:

(i) minflok il-kliem "It-talba għall-ħelsien mill-arrest għandha ssir" għandhom jidħlu l-kliem "F'kull stadju minbarra dak imsemmi fl-artikolu 574A, it-talba għall-ħelsien mill-arrest jew kull talba għal bdil fil-kondizzjonijiet tal-ħelsien wara li jkun ingħata dak il-ħelsien, għandha ssir"; u

(ii) fil-paragrafu (ċ) tiegħu, minflok il-kliem "aktar minn tliet snin priġunerija, imbarra minn fil-każijiet imsemmijin fl-artikoli 217, 218 u 219." għandhom jidħlu l-kliem "aktar minn tliet snin priġunerija.";

(ċ) minnufih wara s-subartikolu (4) tiegħu għandu jidħol dan is-subartikolu ġdid li ġej:

"(4A) Meta l-Qorti tal-Maġistrati, sew bħala qorti ta' ġudikatura kriminali sew bħala qorti istruttorja, tagħti l-ħelsien mill-arrest lill-persuna taħt arrest jew fi żmien li jiġi wara temenda l-kondizzjonijiet tal-ħelsien mill-arrest, id-deċiżjoni tal-qorti f'dak ir-rigward għandha tiġi notifikata lill-Avukat Ġenerali sa mhux aktar tard mill-ġurnata tax-xogħol li tiġi minnufih wara u l-Avukat Ġenerali jista' b'rikors jitlob lill-Qorti Kriminali biex jikseb l-arrest mill-ġdid u d-detenzjoni ulterjuri tal-persuna li tkun ġiet hekk meħlusa jew biex jemenda l-kondizzjonijiet, inkluż l-ammont li jitħallas bħala garanzija, li setgħu ġew stabbiliti mill-Qorti tal-Maġistrati.";

(d) fis-subartikolu (5) tiegħu minflok il-kliem "tinġieb quddiem l-imsemmija qorti," għandhom jidħlu l-kliem "tinġieb quddiem l-imsemmija qorti, jew minn dakinhar meta hija tiġi arrestata kif provdut fis-subartikolu (5) ta' l-artikolu 397,";

(e) fil-paragrafu (a) tas-subartikolu (8) tiegħu, minflok il-kliem "tinġieb quddiem il-Qorti tal-Maġistrati;" għandhom jidħlu l-kliem "tinġieb quddiem il-Qorti tal-Maġistrati jew minn dak inhar meta hija tkun ġiet arrestata kif provdut fis-subartikolu (5) ta' l-artikolu 397;";

(f) fis-subartikolu (10) tiegħu, minflok il-kliem "ma għandhomx japplikaw" għandhom jidħlu l-kliem "ma għandhomx japplikaw jekk meta ssir it-talba għall-għoti tal-ħelsien mill-arrest jew fi żmien ġimgħa mit-talba jkun ġie ppreżentat l-att ta' l-akkuża, jew"; u

(ġ) minnufih wara s-subartikolu (10) għandu jiżdied dan is-subartikolu ġdid li ġej:

"Il-qorti għandha tgħid x'inhuma r-raġunijiet tagħha.

(11) Meta tirrifjuta li tagħti l-ħelsien mill-arrest il-qorti għandha tgħid x'ikunu r-raġunijiet tagħha għal dak ir-rifjut fl-istess digriet li bih tiċħad il-ħelsien mill-arrest, u dak id-digriet għandu jiġi notifikat lill-imputat.".

Emenda ta' l-artikolu 577 tal-liġi prinċipali.

141. Fis-subartikolu (3) ta' l-artikolu 577 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "tal-Qorti tal-Maġistrati bħala qorti ta' ġudikatura kriminali," għandhom jidħlu l-kliem "tal-Qorti tal-Maġistrati bħala qorti ta' ġudikatura kriminali skond is-subartikolu (1) ta' l-artikolu 370 u s-subartikolu (2) ta' l-artikolu 371,".

Emenda ta' l-artikolu 579 tal-liġi prinċipali.

142. L-artikolu 579 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej:

(1) ta' dan l-artikolu u d-disposizzjonijiet tas-subartikoli (3) u (4) ta' l-istess artikolu għandhom *mutatis mutandis* japplikaw għan-notifika ta' ċitazzjoni taħt dan l-artikolu. Persuna li tiġi notifikata b'dik iċ-ċitazzjoni kif provdut f'dawk ir-regolamenti jew kif provdut f'dan is-subartikolu għandhom jitqiesu bħala li jkunu ġew imħarrka bil-mod provdut f'dan l-artikolu.".

Emenda ta' l-artikolu 617 tal-liġi prinċipali.

149. L-artikolu 617 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej:

(a) minflok is-subartikolu (2) tiegħu u n-nota marġinali li hemm għalih għandu jidħol dan li ġej:

(2) Kull min, b'xi mod ikun li jkun, xjentement jikkomunika jew jipprova jikkomunika ma' persuna li isimiha jkun tela' biex isservi ta' ġurat u jkun ġie ppubblikat kif provdut fis-subartikolu (5) ta' l-artikolu 606 u fis-subartikolu (4) ta' l-artikolu 607, bil-ħsieb li jġiegħlha tmil sewwa favur jew kontra l-akkużat, ikun ħati ta' reat u jeħel, meta jinsab ħati, il-piena ta' priġunerija minn tliet xhur sa disa' xhur:

B'dana però li f'każ li r-reat jiġi kommess minn uffiċjal pubbliku li jkollu d-dmir li jara li ma ssirx din il-komunikazzjoni, il-piena applikabbli tiżdied bi grad."; u

(b) minnufih wara s-subartikolu (2) tiegħu għandu jiżdied dan is-subartikolu ġdid li ġej:

"(3) Id-disposizzjonijiet ta' qabel ta' dan l-artikolu jgħoddu, *mutatis mutandis*, b'relazzjoni għall-membri tal-ġuri maħtur bħalma jgħoddu b'relazzjoni għall-persuni mħarrka biex iservu ta' ġurati jew li isimhom ikun ġie ppubblikat kif imsemmi fis-subartikolu (2).".

Emenda ta' l-artikolu 645 tal-liġi prinċipali.

150. Fl-artikolu 645 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "jgħoddu wkoll għall-qrati ta' ġustizzja kriminali." għandhom jidħlu l-kliem "jgħoddu wkoll għall-qrati ta' ġustizzja kriminali u l-imsemmija artikoli 570, 574, 583, 590, u 592 jgħoddu wkoll għal kull proċedura taħt it-Titolu II tat-Taqsima II tat-Tieni Ktieb ta' dan il-Kodiċi.".

Emenda ta' l-artikolu 647 tal-liġi prinċipali.

151. Fis-subartikolu (2) ta' l-artikolu 647 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "lir-reġistratur tal-Qorti tal-Maġistrati (Għawdex)" għandhom jidħlu l-kliem "lir-reġistratur".

152. Minflok l-artikolu 649 tal-liġi prinċipali għandu jidħol dan li ġej:

Sostituzzjoni ta' l-artikolu 649 tal-liġi prinċipali.

"Effett tas-silenzju ta' l-imputat waqt il-proċediment f'ċerti ċirkostanzi.

649. (1) Meta l-Avukat Ġenerali jikkomunika lil maġistrat talba magħmula mill-awtorità ġudizzjarja jew prosekutriċi ta' pajjiż barra minn Malta għall-eżami ta' xhud li jkun jinsab f'Malta, jew għal xi investigazzjoni, perkwiżizzjoni jew/u qbid, il-maġistrat għandu jeżamina bil-ġurament dak ix-xhud, fuq il-mistoqsijiet li jkunu ġew mibgħuta mill-awtorità hawn fuq imsemmija jew xort'oħra, u għandu jniżżel din ix-xiehda bil-miktub, jew imexxi l-investigazzjoni mitluba, jew jordna l-perkwiżizzjoni jew/u qbid kif mitlub, skond il-każ. L-ordni għal perkwiżizzjoni jew/u qbid għandu jiġi esegwit mill-Pulizija.

(2) Id-disposizzjonijiet tas-subartikolu (1) jgħoddu biss meta t-talba ta' l-awtorità ġudizzjarja jew prosekutriċi ssir bis-saħħa ta', jew skond, xi trattat, konvenzjoni, ftehim jew qbil li jipprovdi għal assistenza reċiproka fi ħwejjeġ kriminali bejn Malta u l-pajjiż li jagħmel it-talba jew li japplikaw għal dawk iz-żewġ pajjiżi jew li fihom dawk iz-żewġ pajjiżi jkunu parti. Dikjarazzjoni magħmula minn jew taħt l-awtorità ta' l-Avukat Ġenerali li tikkonferma li t-talba tkun saret bis-saħħa ta', u skond, dak it-trattat, konvenzjoni, ftehim jew qbil tkun prova konklużiva ta' dak li jkun jinsab f'dik id-dikjarazzjoni. Fl-assenza ta' dak it-trattat, konvenzjoni, ftehim jew qbil għandhom japplikaw id-disposizzjonijiet tas-subartikolu (3).

(3) Meta l-Ministru responsabbli għall-ġustizzja jikkomunika lil maġistrat talba magħmula mill-awtorità ta' xhud li jkun jinsab Malta, dwar reat ta' kompetenza tal-qrati ta' dak il-pajjiż, il-maġistrat għandu jeżamina bil-ġurament dak ix-xhud fuq il-mistoqsijiet li jkunu ġew mibgħuta mill-awtorità hawn fuq imsemmija jew xort'oħra, għalkemm l-imputat ma jkunx preżenti u għandu jniżżel din ix-xiehda bil-miktub.

(4) Il-maġistrat għandu jibgħat ix-xiehda hekk meħuda, jew ir-rizultat ta' l-investigazzjoni mmexxija, jew id-dokumenti jew oġġetti misjuba jew maqbuda in esekuzzjoni ta' xi ordni ta' perkwiżizzjoni jew/u qbid, lill-Avukat Ġenerali.

(5) Għall-finijiet tas-subartikoli (1) u (3), il-maġistrat għandu jkollu l-istess setgħat, jew kważi kemm jista' jkun l-istess setgħat, li huma mogħtija bil-liġi lill-Qorti tal-Maġistrati bħala qorti istruttorja, kif ukoll is-setgħat, jew kważi kemm

(2) Għall-għanijiet ta' dan l-artikolu, ir-reġistratur jista', bl-approvazzjoni tal-Ministru responsabbli għall-ġustizzja, jaħtar lil persuni oħra biex iżommu dawk l-oġġett jew klassijiet ta' oġġetti f'ismu taħt dawk il-pattijiet u kondizzjonijiet li l-Ministru jista' jqis li jkun sew iżda l-ismijiet ta' dawk il-persuni għandhom jiġu ppubblikati fil-Gazzetta.

Għandu jsir proċess verbal meta l-oġġetti jiġu rilaxxati.

670. (1) Kull oġġett li jkun ser jiġi rilaxxat mir-reġistratur lil xi persuna jew li għandu jinqered jew inkella jsir minnu xort'oħra skond il-provvedimenti ta' dan it-Titolu għandu jiġi biss rilaxxat, meqrud jew isir xort'oħra minnu wara li jsir proċess verbal li jkun fih deskrizzjoni preċiża ta' l-oġġetti rilaxxati, il-kwantità u l-kwalità tagħhom u kull fotografija, reġistrazzjoni tal-*video* u xbihat tal-*computer* ta' dik il-proprjetà hekk kif il-maġistrat jew ir-reġistratur jista' jqis li għandhom isiru.

(2) Il-proċess verbal għandu jkun iffirmat mir-reġistratur u jekk il-proprjetà ser tiġi rilaxxata, meqruda jew isir xort'oħra minnha matul il-proċeduri *in genere* jew matul il-kumpilazzjoni, dan għandu jkun iffirmat ukoll mill-maġistrat. F'kull każ meta l-oġġetti jkunu ser jiġu rilaxxati lil xi persuna matul proċeduri kriminali li ma jkunux ġew finalment deċiżi, dawk l-oġġetti għandhom biss jiġu hekk rilaxxati wara li l-persuna li lilha jkunu se jingħataw l-oġġetti tintrabat bil-miktub li terġa' tipproduċi dik il-proprjetà jekk il-qorti hekk tordnalha li tagħmel.

(3) Minkejja kull provvediment ieħor ta' dan il-Kodiċi jew ta' xi liġi oħra, proċess verbal li jsir skond id-disposizzjonijiet ta' dan l-artikolu, inkluża kull fotografija, reġistrazzjonijiet tal-*video* u xbihat tal-*computer*, għandu jkun ammissibbli bħala prova fi proċedimenti kriminali bħallikieku kienu l-oġġetti nnifishom deskritti fil-proċess verbal.

(4) Il-provvedimenti ta' dan it-Titolu għandhom ukoll ikunu japplikaw *mutatis mutandis* għal kull oġġett esibit filwaqt li jkunu qegħdin isiru proċedimenti taħt il-provvedimenti tat-Titolu II tat-Taqsima II tat-Tieni Ktieb ta' dan il-Kodiċi wkoll matul dak iż-żmien li l-proċess verbal relattiv jkun għand l-Avukat Ġenerali.

(5) Id-disposizzjonijiet ta' dan l-artikolu għandhom japplikaw *mutatis mutandis* għal oġġetti li jkun sar minnhom skond il-provvedimenti ta' l-artikoli 671, 672 u 673.

Oġġetti pprojbiti.

671. (1) Bla ħsara għad-disposizzjonijiet tas-subartikolu (2), meta l-Kontrullur tad-Dwana jiċċertifika li xi oġġetti li jkunu miżmuma mir-reġistratur jkunu oġġetti li ma jistgħux jiġu importati f'Malta, r-reġistratur għandu jagħmel rikors quddiem il-qorti kompetenti u jitlobha tordna t-tneħħija ta' dawk l-oġġetti. Il-qorti għandha tilqa' r-rikors meta din tkun sodisfatta li l-oġġetti involuti jkunu qegħdin ġewwa Malta bi ksur tal-liġi.

(2) Meta l-oġġetti li jiġu ċertifikati mill-Kontrullur tad-Dwana kif provdut fis-subartikolu (1) jkunu oġġetti li jkunu ġew esibiti bħala provi matul proċeduri kriminali li jkunu għadhom ma ġewx finalment konklużi, ir-rikors li r-reġistratur jagħmel għandu jiġi notifikat lill-parti imputata jew akkużata u lill-Avukat Ġenerali jew lill-Kummissarju tal-Pulizija skond il-każ sabiex jagħmlu s-sottomissjonijiet tagħhom, u l-qorti ma għandhiex tilqa' r-rikors kemm-il darba ma tkunx sodisfatta li l-oġġetti nnifishom ma jkunux jew ma jkunux għadhom meħtieġa bħala provi fil-proċeduri.

(3) Meta l-qorti tkun ordnat it-tneħħija ta' l-oġġetti skond il-provvedimenti ta' dan l-artikolu, r-reġistratur għandu jneħħi dawk l-oġġetti billi jeqridhom, iżda l-Ministru responsabbli għall-ġustizzja jista' jordna li l-oġġetti jitneħħew b'kull mod ieħor li jkun għal raġunijiet speċjali li jiġu espressament dikjarati fl-ordni.

Oġġetti esibiti f'ċerti proċeduri.

672. Minkejja kull provvediment ieħor ta' dan il-Kodiċi jew ta' xi liġi oħra, meta l-oġġett ikun ġie esibit f'qorti filwaqt li jkunu qegħdin isiru proċeduri għal xi reat kontra l-Ordinanza tad-Dwana jew kontra l-Att dwar il-Kontroll fuq il-Kambju u l-oġġett ikun ġie kkonfiskat favur il-Gvern bis-saħħa tat-tħaddim ta' xi provvediment ta' dan il-Kodiċi jew ta' xi liġi oħra dak l-oġġett għandu jiġi rilaxxat favur il-Kontrullur tad-Dwana. F'kull każ ieħor l-oġġett esibit kif hawn aktar qabel imsemmi ma għandux jiġi rilaxxat, ħlief fl-eżekuzzjoni ta' deċiżjoni finali tal-qorti ċivili kompetenti, jekk il-Kontrullur tad-Dwana joġġezzjona għal dak ir-rilaxx.

Tneħħija ta' oġġetti li għandhom x'jaqsmu ma' proċeduri kriminali.

673. (1) B'dak kollu li hemm fid-disposizzjonijiet ta' qabel ta' dan it-Titolu u bla ħsara għad-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 671 il-qorti għandha, fuq rikors ta' l-Avukat Ġenerali magħmul fi kwalunkwe żmien matul il-proċeduri kriminali jew, meta l-awtur tad-delitt ikun assenti jew mhux magħruf, qabel ma jinbdew il-proċeduri, tordna lir-reġistratur li jiddisponi minn kull oġġett li jkollu x'jaqsam mal-proċeduri

kriminali jew ma' xi delitt, sew jekk dak l-oġġett ikun soġġett għall-konfiska sew jekk le, f'kull wieħed minn dawn il-każi li ġejjin:

(a) meta, minħabba x-xorta, il-kwantità jew il-kobor ta' dak l-oġġett, ikun jenħtieġ ħafna spazju sabiex dan l-oġġett ikun jista' jinżamm;

(b) meta dak l-oġġett ikun jista' jitħassar jew jonqoslu l-valur tiegħu matul iż-żamma jew inkella l-ispiża għall-manutenzjoni tiegħu tkun wisq akbar b'paragun mal-valur tiegħu;

(ċ) meta ma jkunx prattiku jew konvenjenti li dak l-oġġett għal xi raġuni oħra jinżamm f'kustodja;

(d) meta, minħabba l-assenza ta' l-akkużat, proċess ma jingħalaqx fi żmien sentejn mill-ġurnata li fiha dak l-oġġett ikun inġieb għall-ewwel darba quddiem il-qorti;

(e) f'kull każ ieħor meta l-qorti jidhrilha xieraq.

(2) Ir-rikors għal ordni bħal dik imsemmija fis-subartikolu (1) u fl-istess ċirkostanzi msemmija f'dak is-subartikolu jista' jsir ukoll mir-reġistratur, f'liema każ ir-rikors għandu jiġi notifikat lill-Avukat Ħenerali għar-risposta tiegħu f'dak il-perjodu, li ma jkunx inqas minn jumejn tax-xogħol, kif jista' jiġi stabbilit mill-Qorti u r-rikors ma għandux jintlaqa' meta l-Avukat Ġenerali joġġezzjona għar-rikors.

(3) Id-disposizzjonijiet tas-subartikoli (1) u (2) għandhom japplikaw ukoll jekk dawk l-oġġetti jkunu sekwestrati.

(4) Meta l-qorti tilqa' rikors li jsir taħt dan l-artikolu, l-ordni tal-qorti għandha tiġi notifikata lill-persuni kollha, jekk ikun magħruf fejn dawn jinstabu, identifikati mir-reġistratur bħala li għandhom interess fl-oġġetti, b'dan illi l-ordni tal-qorti ma għandhiex tkun suġġetta għar-revoka jew għall-modifika ħlief fuq talba ta' l-Avukat Ġenerali.

(5) Jekk l-oġġett jinbiegħ, ir-rikavat għandu jiġi depożitat fil-qorti u għandu jsir minnu malli jintemmu l-proċeduri bl-istess mod bħallikieku dan kien l-oġġett li tiegħu hu r-rikavat.

(6) Jekk l-oġġett ma jinbiegħx, ir-rikavat jista' jsir minnu hekk kif ir-reġistratur jista' jqis li jkun xieraq bla ħsara għall-ħlas ta' dak l-indennizz li jista' jkun dovut lis-sid ta' l-oġġett imneħħi.

Rilaxx ta' oġġetti filwaqt li jkunu qegħdin isiru l-proċeduri.

674. (1) Minkejja d-disposizzjonijiet ta' qabel ta' dan it-Titolu u bla ħsara għad-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 671, il-Qorti tista', matul il-proċeduri kriminali, tordna r-rilaxx ta' kull oġġett esibit fil-qorti lil min ikun jappartjeni.

(2) L-ordni msemmija fis-subartikolu (1) tista' tingħata mill-Qorti minn jeddha jew wara li jsir rikors minn min ikun qed jitlob li jieħu l-oġġett. Meta l-Qorti taġixxi minn jeddha din għandha tgħarraf il-ħsieb tagħha li tagħmel ordni bħal dik permezz ta' digriet. Kull digriet bħal dak jew inkella rikors li jsir minn min ikun qed jitlob li jieħu l-oġġett skond dan is-subartikolu għandu jiġi notifikat lill-Avukat Ġenerali jew lill-Kummissarju tal-Pulizija, skond il-każ, u lill-persuna imputata jew akkużata, u kull wieħed minnhom ikollu żmien ħamest ijiem tax-xogħol biex jagħmel ir-risposta.

(3) Bla ħsara għad-disposizzjonijiet tas-subartikolu (4), jekk l-oġġett ikun jappartjeni lill-persuna imputata jew akkużata u dan b'ebda mod ma jkollu x'jaqsam mar-reat jew ikun b'xi mod meħtieġ għall-iskop ta' xi proċeduri kriminali, l-qorti għandha, wara li tisma' lill-Avukat Ġenerali jew lill-Kummissarju tal-Pulizija, skond il-każ, tagħti lura l-oġġett lill-persuna imputata jew akkużata li lilha jkun jappartjeni l-oġġett jew tikkunsinnah lill-persuna li hu jaħtar għal dak l-iskop jew li jkollha l-jedd tidher għalih.

(4) Minkejja d-disposizzjonijiet tas-subartikolu (3), il-qorti tista' tastjeni milli tordna li jingħatah lura l-oġġett lill-persuna imputata jew akkużata -

(a) meta l-valur ta' l-oġġett ikun kbir u l-persuna imputata jew akkużata tkun fqira jew ta' fortuna suspetta; jew

(b) meta l-persuna imputata jew akkużata tkun ipproċessata għal falsifikazzjoni bil-ħsieb li tapproprja ruħha minn xi oġġett ta' ħaddieħor, jew għal serq, jew għal xi reat ieħor kontra l-proprjetà:

Iżda d-disposizzjonijiet ta' dan is-subartikolu ma jgħoddux jekk l-imputat jagħti garanzija tajba.

Tneħħija ta' oġġetti meta jintemmu l-proċeduri.

675. (1) Bla ħsara għad-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 671 u tas-subartikoli li ġejjin ta' dan l-artikolu, meta l-Qorti fi tmiem il-proċeduri kriminali ma tkunx ipprovdiet dwar kif l-oġġetti esibiti matul il-proċeduri għandhom jitneħħew skond il-liġi, kull oġġett li jkun ġie hekk esibit għandu jibqa' jinżamm mir-reġistratur.

(2) Meta l-Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti ta' ġudikatura kriminali tordna l-liberazzjoni ta' l-imputat skond kif provdut fis-subartikolu (2) ta' l-artikolu 401 u l-Qorti tiddeċiedi x'għandu jsir mill-oġġetti esibiti quddiemha, dik id-deċiżjoni ma għandhiex tiġi esegwita qabel ma jgħaddi l-perjodu ta' xahar li għalih hemm referenza fis-subartikolu (3) ta' l-artikolu 433 u jekk l-Avukat Ġenerali, f'dak il-perjodu, joħroġ mandat għall-arrest tal-persuna liberata, dik id-deċiżjoni għandha tibqa' mingħajr effett.

(3) Meta l-Qorti tal-Maġistrati bħala qorti ta' istruttorja kriminali tordna l-liberazzjoni ta' l-imputat iżda ma tiddeċidix x'għandu jsir mill-oġġetti esibiti fil-proċeduri, u l-Avukat Ġenerali ma joħroġx mandat għall-arrest tal-persuna liberata, dawk l-oġġett għandhom jibqgħu jinżammu mir-reġistratur u jekk fi żmien sena mid-data tal-liberazzjoni ma jerġgħu jinbdew ebda proċeduri ġodda kif provdut fl-artikolu 434 u l-oġġetti ma jkunux ġew rilaxxati skond id-disposizzjonijiet ta' dan it-titolu, r-reġistratur jista' jagħmel rikors quddiem il-Qorti sabiex din toħroġ ordni li tkun tawtorizza li jingħataw lura l-oġġetti lil kull min dawn ikunu jappartjenu, jekk magħrufa, jew li tkun tiddikjara dawk l-oġġetti kkonfiskati favur il-Gvern ta' Malta meta ma jkunx magħruf lil min ikunu jappartjenu dawk l-oġġetti.

(4) Meta f'xi sentenza finali ta' xi qorti ta' ġurisdizzjoni kriminali ma jsir ebda provvediment dwar x'għandu jsir mill-oġġetti li jkunu ġew esibiti fil-proċeduri u ma ssir ebda talba għar-rilaxx ta' dawk l-oġġetti fi żmien xahar mid-data ta' dik is-sentenza, dawk l-oġġetti, sakemm ma jkunux ġew konfiskati bis-saħħa tal-provvedimenti ta' l-artikolu 18 jew ta' kull disposizzjoni oħra ta' dan il-Kodiċi jew ta' xi liġi oħra, għandhom jiġu kkonfiskati u l-qorti għandha, fuq rikors tar-reġistratur u bla ħsara għad-disposizzjonijiet tas-subartikolu (5), tordna r-rilaxx ta' dawk l-oġġetti favur il-Gvern ta' Malta.

(5) Kull min minnufih qabel il-konfiska kellu jedd bil-liġi għall-oġġetti konfiskati kif hawn aktar qabel imsemmi,

jew il-werrieta leġittimi tagħhom, għandu jkollhom jedd għal kumpens għall-oġġetti konfiskati iżda meta l-oġġetti jkunu inbiegħu, dak il-kumpens ma għandux ikun jeċċedi l-ammont tar-rikavat li l-Gvern jagħmel mill-bejgħ ta' l-oġġetti u b'dan ukoll li l-kumpens jintalab permezz ta' rikors quddiem il-qorti kompetenti fi żmien sitt xhur mid-data ta' l-ordni msemmija fis-subartikolu (2).

Oġġetti konfiskati.

676. Ir-reġistratur jista' jiddisponi minn kull oġġett li jiġi kkonfiskat favur il-Gvern skond id-disposizzjonijiet ta' dan il-Kodiċi kemm-il darba l-oġġett ma jkunx ġie esibit matul xi prosekuzzjoni kriminali f'liema każ l-oġġett ma għandux jitneħħa qabel is-sentenza finali u mhux mingħajr il-kunsens mogħti bil-quddiem tal-Kummissarju tal-Pulizija jew ta' l-Avukat Ġenerali skond il-każ.

Meta loġġetti jkollhom jitreġġgħu lura b'ordni tal-qorti fis-sentenza finali.

677. (1) Kull oġġett li jkollu jingħata lura lil xi persuna minħabba f'xi ordni li l-qorti tagħmel fis-sentenza finali tagħha għandu jinżamm mir-reġistratur għal żmien sitt xhur li matulu jkun jispetta lil dik il-persuna, jew lill-werrieta leġittimi tagħha, li jitolbu lura dak l-oġġett mingħand ir-reġistratur. Matul l-istess żmien ir-reġistratur jkollu d-dmir li jagħmel dak kollu meħtieġ biex isib u jinnotifika bl-ordni maħruġa mill-qorti lill-persuna li lilha għandhom jingħataw lura l-oġġetti.

(2) Meta l-persuna li lilha għandhom jingħataw lura l-oġġetti, jew il-werrieta tagħha, jonqsu sew b'mod spontanju sew wara li jiġu notifikati bl-ordni tal-qorti milli jitolbu lura l-oġġetti fiż-żmien stabbilit fis-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu jew meta r-reġistratur fl-istess perjodu ma jirnexxilux isib lil dik il-persuna, jew lill-werrieta leġittimi tagħha, u ma ssir ebda talba għall-oġġetti kif imsemmi qabel b'mod spontanju, dawk l-oġġetti jiġu kkonfiskati favur il-Gvern.

(3) Fil-każ li dawk l-oġġetti jkunu jappartjenu lil sidien konġunti r-reġistratur għandu jitqies li jkun ħares dmirijietu sew u skond il-liġi jekk huwa jagħti l-oġġetti lil xi wieħed minn dawk is-sidien.

(4) Ir-reġistratur għandu b'rikors jirreferi lill-qorti li tkun tat is-sentenza kull tilwima li tkun tolqot il-jedd fuq dawk l-oġġetti. Ir-rikors għandu jiġi notifikat lill-partijiet kollha li jkollhom ħamest ijiem tax-xogħol li fihom ikunu jistgħu jagħmlu r-risposta tagħhom u wara li jiskadi dak il-

perjodu l-qorti għandha tqiegħed ir-rikors fuq il-lista għas-smigħ u wara li tisma' lill-partijiet għandha tiddeċiedi dwar x'għandu jsir mill-proprjetà. Ma hux mogħti appell mid-deċiżjoni tal-qorti.

(5) Jekk il-persuna li lilha jkollhom jingħataw lura l-oġġetti, jew il-werrieta leġittimi tagħha, jitolbu lura l-oġġetti fiż-żmien imsemmi fis-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu, dawk l-oġġetti għandhom, sakemm ma jkunx hemm xi impediment leġittimu, jingħataw lura mir-reġistratur mingħajr ebda ħlas.

(6) Jekk l-oġġetti jkunu ġew konfiskati skond dan l-artikolu u ġew wara mibjugħin b'irkant wara li jkunu ġew pubblikati l-avviżi, il-persuna li lilha kellhom jingħataw lura l-oġġetti skond l-ordni tal-qorti, jew il-werrieta leġittimi tagħha, jkunu jistgħu jitolbu l-ammont li jkun inkiseb mill-bejgħ wara li ttnaqqas kull spiża u drittijiet dovuti lir-reġistratur sakemm dik it-talba ssir fi żmien sentejn minn meta l-proprjetà tkun tneħħiet.

Meta s-sid ma jkunx magħruf.

678. (1) Meta l-qorti fl-aħħar sentenza tagħha tkun ordnat li proprjetà għandha titreġġa' lura iżda ma ssemmix lill-persuna li lilha għandha hekk titreġġa' lura dik il-proprjetà u l-identità ta' dik il-persuna ma tkunx magħrufa, dak l-oġġett għandu jinżamm mir-reġistratur għal żmien sitt xhur, f'liema perjodu kull min jippretendi li jkollu xi jedd skond il-liġi fuq dak l-oġġett jista' jiġi 'l quddiem biex jitlob dak l-oġġett.

(2) Meta l-persuna li jkollha jedd skond il-liġi fuq dak l-oġġett tonqos milli titlob dak l-oġġett fiż-żmien speċifikat fis-subartikolu (1), jew meta l-pretenzjonijiet magħmulin f'dak il-perjodu jkunu ġew miċħuda mill-qorti, l-oġġett jiġi kkonfiskat favur il-Gvern.

(3) Kull talba li ssir taħt is-subartikolu (1) għandha ssir b'rikors quddiem dik il-qorti fejn l-oġġett ikun esibit u għandha tiġi notifikata lir-reġistratur u lill-Kummissarju tal-Pulizija jew lill-Avukat Ġenerali, skond il-każ, li mbagħad ikollhom għaxart ijiem tax-xogħol li matulhom ikunu jistgħu jagħmlu risposta. Malli jiskadi ż-żmien għall-preżentata tar-risposta l-qorti għandha tiddeċiedi fuq ir-rikors u ma huwiex mogħti appell minn dik id-deċiżjoni.

(4) Jekk il-qorti tilqa' r-rikors l-oġġett għandu jingħata lil min jagħmel it-talba għalih mingħajr ebda ħlas.

Regoli li għandhom jiġu osservati fit-tneħħija ta' l-oġġetti kkonfiskati.

679. Meta jiġi biex jiddisponi minn oġġetti kkonfiskati favur il-Gvern skond ma hemm f'dan il-Kodiċi r-reġistratur għandu josserva dawn ir-regoli li ġejjin:

(a) oġġetti li ma jkunu ta' ebda valur jew ta' ftit valur jistgħu jitneħħew fid-diskrezzjoni tar-reġistratur sakemm jinżamm notament sew ta' dik it-tneħħija;

(b) armi tan-nar, munizzjon, splużivi jew sustanzi perikolużi oħra għandhom jiġu kkunsinnati lill-awtoritajiet idonei maħtura mill-Ministru responsabbli għall-ġustizzja sabiex dawn l-oġġetti jitneħħew minnhom;

(ċ) oġġetti oħra li jkunu ta' valur għandhom jinbiegħu b'irkant mir-reġistratur wara l-pubblikazzjoni ta' mill-inqas tliet avviżi f'ġurnal ta' kuljum u kull rikavat fi flus għandu jgħaddi għand il-Gvern.".

Emenda ta' l-artikolu 687 tal-liġi prinċipali.

156. L-artikolu 687 tal-liġi prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej:

(a) l-artikolu preżenti għandu jiġi enumerat mill-ġdid bħala s-subartikolu (1) tiegħu;

(b) minnufih wara s-subartikolu (1) ta' l-artikolu 687 kif enumerat mill-ġdid għandu jiżdied dan is-subartikolu ġdid li ġej:

"(2) Iż-żmien ta' preskrizzjoni għar-rigward ta' kull reat kriminali għandu jkun sospiż mill-waqt li imputazzjoni u, jew att ta' akkuża jiġu notifikati lill-persuna akkużata jew imputata sa dak iż-żmien meta tingħata sentenza finali u definittiva fil-proċedimenti li jkunu inbdew bħala riżultat ta' dik l-imputazzjoni jew att ta' akkuża.".

Emenda tal-Kodiċi tal-Liġijiet tal-Pulizija, Kap. 10.

157. (1) Minnufih wara l-artikolu 96 tal-Kodiċi tal-Liġijiet tal-Pulizija għandu jiżdied dan l-artikolu li ġej:

Regoli li għandhom jitħarsu f'bini ta' djar.

97. (1) Fil-bini ta' kull dar jew ta' biċċa minn dar, is-sid kif ukoll il-bennej u l-arkitett li jkunu mqabbdin mix-xogħol, għandhom, kemm-il darba r-regolamenti msemmijin fl-artikolu 102 ma jkunux jiddisponu xort'oħra, iħarsu r-regoli li hemm fil-paragrafi li ġejjin:

(a) (i) f'kull ħajt, jew meta l-ħajt ikun imtella' minn ġewwa bil-vojt skond il-paragrafu (b) ta' dan is-

subartikolu, sew fil-qoxra ta' ġewwa kemm ukoll f'dik ta' barra, għandu jkun hemm saff ta' asfalt, folji taċ-ċomb, madum magħmul żġieġ, jew materjal ieħor li minnu ma jinfidx l-umdu, approvat mill-Bord tas-Servizzi Ġenerali jew ordnat fir-regolamenti hawn fuq imsemmija;

(ii) il-wiċċ ta' fuq ta' dan is-saff għandu jkun għoli mill-anqas għaxar ċentimetri fuq l-invell tat-triq, jekk il-ħajt ikun imiss ma' triq, jew tal-bitħa, jekk ikun imiss ma' bitħa, jew ma' l-invell ta' l-art ta' taħt iċ-ċangar, meta jkun hemm, tal-kamra fil-pjan terran, jekk il-ħajt ikun ta' ġewwa;

(iii) kull ħajt li jifred żewġt ikmamar, fil-pjan terran, illi l-art tagħhom ma tkunx qiegħda nvell wieħed, għandu, wkoll, ikollu saff ta' wieħed mill-materjali fuq imsemmija, mogħti nvell ma' l-art tal-kamra li tiġi aktar fil-baxx; u dak il-ħajt, minn dan is-saff sal-wiċċ ta' fuq ta' l-art tal-kamra li tkun f'invell iżjed għoli jew sa wiċċ l-art tas-sotterran ivventilat, jekk ikun hemm, taħt dik il-kamra, għandu jiġi miksi bl-asfalt, jew b'materjal ieħor, approvat mill-Bord tas-Servizzi Ġenerali jew stabbilit fir-regolamenti hawn fuq imsemmijin, min-naħa li tħares lejn il-kamra l-waħda jew l-oħra, kif, skond iċ-ċirkostanzi, tordna l-awtorità sanitarja;

(b) (i) kull ħajt ta' kull kamra, espost għax-xita, għandu jkun ta' dik il-ħxuna li l-Ministru responsabbli għax-xogħlijiet pubbliċi jista' jistabbilixxi minn żmien għal żmien b'ordni magħmul taħt dan il-paragrafu u, għal nofs il-ħxuna tiegħu, ma' tulu kollu, mill-invell tal-kamra tal-pjan terran jew, jekk hemm kantina, mill-art ta' dik il-kantina, sa l-aħħar filata ta' l-istess ħajt, għandu jitħalla vojt ta' tmien ċentimetri mifruq biss biex tinghata saħħa lill-ħajt, u magħluq fuq l-aħħar filata b'saff ta' asfalt, folji taċ-ċomb, madum magħmul żġieġ jew materjal ieħor li minnu ma jinfidx l-umdu approvat mill-Bord tas-Servizzi Ġenerali, jew b'ġebel miksi b'dak il-materjal;

(ii) fil-qoxra ta' barra tal-ħajt fuq imsemmi, għandu jkun hemm dawk it-toqob illi l-awtorità sanitarja jkun jidhrilha meħtieġa għall-mogħdija ta' l-arja ġewwa dak il-vojt tal-ħajt;

(iii) f'waħda mill-qoxriet tal-ħajt, il-ktajjen, meta m'humiex tal-ħadid, jew ta' materjal ieħor li minnu ma jinfidx l-umdu, approvat mill-Bord tas-Servizzi Ġenerali, għandhom jiġu ingastati fil-ġebel ta' dik il-qoxra tal-ħajt; u l-wiċċ ta' l-ingastar, jew ta' dawk il-partijiet tal-ktajjen li jkunu ingastati, għandu jkun imgħotti bl-asfalt jew b'materjal ieħor li minnu ma jinfidx l-umdu approvat mill-Bord tas-Servizzi Ġenerali;

(iv) iżda, il-vojt fuq imsemmi ta' ġewwa l-ħajt ma jkunx meħtieġ meta l-ħajt kollu, għal nofs il-ħxuna tiegħu, jiġi mimli bil-konkos tas-sement idrawliku jew b'materjal ieħor li minnu ma jinfidx l-umdu, approvat mill-Bord tas-Servizzi Ġenerali, barra milli, għal dawk li huma ktajjen, għandha titħares l-aħħar disposizzjoni qabel din; u, f'dak il-każ, il-ħxuna tal-ħajt tista' titnaqqas sa sittin ċentimetru;

(v) ġebel użat fil-bini ta' xi ħajt ma għandux ikun ta' qisien akbar minn dawk li l-imsemmi Ministru jista' jistabbilixxi minn żmien għal żmien b'ordni magħmul taħt dan il-paragrafu;

(vi) l-imsemmi Ministru jista' jagħti eżenzjoni mit-tħaris ta' jew jagħti permess għal xi differenzi ma' xi waħda mid-disposizzjonijiet ta' xi ordni magħmul skond dan il-paragrafu, jew dwar xi bini wieħed jew dwar xi klassi jew grupp ta' bini, taħt dawk il-kondizzjonijiet li jidhirlu xieraq li jimponi;

(ċ) (i) il-wiċċ ta' l-art ta' kull kamra fil-pjan terran, barra miċ-ċangar, għandu jkun għall-anqas ħmistax-il ċentimetru iżjed għoli mill-invell tal-bitħa u mill-invell ta' l-eqreb triq;

(ii) fit-toroq imżerzqa, dan il-għoli jinqies linja dritta min-nofs il-faċċata tal-bini, u jekk biċċa mill-faċċata taħbat taħt il-għoli li hu meħtieġ, dik il-biċċa għandha tinqata' mit-triq, skond il-paragrafu (d) tas-subartikolu (2) ta' l-artikolu 108;

(iii) l-art tal-kmamar, meta dawn m'għandhomx taħthom sotterran ivventilat ta' mill-anqas sittin ċentimetru għoli, għandha tkun magħmula jew miksija b'saff ta' asfalt, konkos tas-sement idrawliku, jew materjal ieħor li minnu ma jinfidx l-umdu, approvat mill-

Bord tas-Servizzi Ġenerali, u l-wiċċ ta' dan is-saff għandu jkun imwitti nvell wieħed mas-saffi ta' materjal, li minnu ma jinfidx l-umdu, tal-ħitan tal-kamra; u meta l-kamra jkollha dan is-sotterran, il-ħnejjiet jew il-pilastri li fuqhom ipoġġi ċ-ċangar tal-kamra, sewwa sew taħt l-istess ċangar, għandhom jiġu miksijin b'saff ta' asfalt, folji taċ-ċomb, madum magħmul żġieġ, jew materjal ieħor li minnu ma jinfidx l-umdu approvat mill-Bord tas-Servizzi Ġenerali;

(d) kull kamra, mill-art sat-travi tas-saqaf, jew, meta s-saqaf huwa mibni fuq il-ħnejjiet, sa nofs il-għoli ta' kull ħnejja, għandha tkun mill-anqas tnejn punt sebgħa ħamsa metri għoli, f'kull parti tagħha;

(e) kull parti ta' dar għandha tkun mibnija b'mod li, fil-fehma ta' l-awtorità sanitarja, ikun hemm dawl biżżejjed u ċirkolazzjoni ta' arja libera; u f'kull kamra u fil-post tal-loki għandu jkun hemm dawk il-ventilaturi illi l-awtorità sanitarja jidhrilha meħtieġa għat-tibdil ta' l-arja, ukoll meta l-bibien u t-twieqi jkunu magħluqa;

(f) (i) il-bir meħtieġ taħt il-paragrafu (n) (viii) ta' dan l-artikolu, għandu jkun minfud mal-bejt tad-dar b'katusi wiesgħa biżżejjed biex jista' jgħaddi minn ġo fihom l-ilma tax-xita li jaqa' fuq dak il-bejt; ebda waħda minn dawn il-katusi m'għandha tiġi wżata bħala ventilatur ta' loki, jew ta' drenaġġ, jew ta' fossa, tank settiku, jew impjant ta' trattament u disponiment tal-ħmieġ tad-drenaġġ; u ebda spurgatur jew kanal magħmul biex minnu jgħaddi l-ilma li jfur mill-bir, m'għandu jkun ikkumnikat ma' drenaġġ jew fossa, tank settiku jew impjant ta' trattament u disponiment tal-ħmieġ tad-drenaġġ, lanqas ebda katusa oħra jew kanal magħmul bħala spurgatur ta' l-ilma tax-xita m'għandu, mingħajr permess ta' l-awtorità sanitarja, ikun ikkumnikat ma' ebda parti tad-dar, b'mod li l-ilma tax-xita jista' minn hemm jibqa' sejjer għal ġewwa drenaġġ;

(ii) il-bjut ta' dar għandhom ikunu ibbattmati u għandhom ikollhom kanali magħmulin b'materjal, b'mod li ma jħallux ilma qiegħed jew ilma jnixxi f'xi parti tad-dar;

(ġ) (i) kull dar għandu jkollha loki u dak il-loki għandu jkun imqabbad mad-drenaġġ pubbliku:

Iżda s-Suprintendent tas-Saħħa Pubblika jista' jeżenta lil kull sid milli jqabbad il-loki mad-drenaġġ

pubbliku bil-kondizzjoni li s-sid jipprovdi, dwar dik id-dar –

(a) fossa, jew

(b) tank settiku, jew

(ċ) impjant ta' trattament u disponiment tal-ħmieġ tad-drenaġġ,

skond kif jagħżel, u taħt dawk il-kondizzjonijiet li jistgħu jiġu mposti minn, l-imsemmi Suprintendent;

(ii) meta l-loki jkun f'livell aktar baxx mid-drenaġġ pubbliku, sid id-dar għandu jipprovdi mezz biex jippompja jew jerfa' l-materjal għad-drenaġġ pubbliku;

(iii) il-loki, il-fossa, it-tank settiku jew l-impjant ta' trattament u disponiment tal-ħmieġ tad-drenaġġ, kif ukoll il-kanal tagħhom, għandhom ikunu mibnija b'dak il-mod, b'dawk il-materjali, f'dawk il-partijiet tad-dar jew daqshekk imbiegħda mid-dar, u b'dawk is-sifuni jew mezzi oħra illi ma jħallux johorġu rwejjaħ jew li jkun hemm tnixxijiet, kif is Suprintendent jista', f'kull każ, jordna;

(iv) fil-każ ta' ħanut, dan il-paragrafu ma jkunx japplika jekk is-Suprintendent tas-Saħħa Pubblika jkun sodisfatt li ma jkunx prattikabbli li jkollu loki.

Għall-finijiet ta' dan il-paragrafu, tas-subartikolu (2) ta' dan l-artikolu, u tas-subartikolu (2) ta' l-artikolu 102 –

"dar" tinkludi kull post użat jew maħsub biex jintuża, għal kollox jew f'parti għal għanijiet ta' abitazzjoni, jew għal għanijiet tat-trobbija ta' annimali, kull lukanda jew stabbiliment li jipprovdi ikel kif imfisser fl-Att dwar il-Lukandi u l-Istabbilimenti li Jipprovdu l-Ikel, u kull ħanut barra minn posta jew kjosk;

"sid" ma tinkludix persuna li jkollha dar b'ċens temporanju għal żmien ta' mhux iżjed minn sbatax-il sena;

(ħ) (i) kull sink, friskatur, banju jew xi ħaġa oħra bħal dawn għandhom ikunu ta' mudell u materjal tajjeb u m'għandhomx ikunu jinfdu dritt mad-drenaġġ, iżda

għandhom ikollhom spurgatur li jferragħ ġewwa gully imqiegħed fil-beraħ u minfud ma' drenaġġ regolari;

(ii) is-Suprintendent tas-Saħħa Pubblika jista' jippermetti li l-ispurgatur ta' sink, friskatur, banju jew xi ħaġa oħra bħal dawn ikun iferragħ xort'oħra milli kif jingħad hawn fuq skond ma jidhirlu sewwa f'kull każ partikolari;

(i) il-katusi jew kanali minfudin mad-drenaġġ pubbliku, ma' fossa, tank settiku jew ma' impjant ta' trattament u disponiment tal-ħmieġ tad-drenaġġ għandhom ikunu tal-fuħħar ivvernicjat jew ta' materjal ieħor li minnu ma jinfidx l-ilma appruvat mill-Bord tas-Servizzi Generali; dawk il-katusi jew kanali għandhom jiġu mqegħdin 'il bogħod mill-bir daqs kemm l-awtorità sanitarja jidhrilha li hu meħtieġ biex ma jitħallewx joħorġu rwejjaħ jew tnixxijiet; u, kemm jista' jkun, għandhom ukoll jiġu mqegħdin b'mod li jistgħu jiġu miftuħin minn bennej mingħajr taħbit kbir;

(j) il-loki għandu jkollu l-ventilaturi magħmulin b'mod illi, fil-fehma ta' l-awtorità sanitarja, ma jistax ikun hemm irwejjaħ;

(k) kull sink, friskatur, banju jew ħwejjeġ oħra bħalhom, imsemmijin fil-paragrafu (ħ) għandu jkollhom ukoll il-ventilaturi kif jingħad fl-aħħar paragrafu qabel dan, meta l-awtorità sanitarja jidhrilha li dawn il-ventilaturi huma meħtieġa biex ma jitħallewx joħorġu rwejjaħ;

(l) (i) ebda ħajt ta' barra ta' dar li tmiss ma' triq ġdida ma jista' jkun għoli mill-wiċċ ta' dik it-triq iżjed minn darbtejn il-wisa' ta' l- istess triq;

(ii) lanqas ebda ħajt ta' ġewwa ma jista' jittella' f'għoli, mill-wiċċ tat-triq, ta' iżjed minn darbtejn il-qies ta' bejn dak il-ħajt u l-ħajt li jkun hemm ġa mibni jew li jista' jinbena fuq it-tarf tal-ġenb l-ieħor ta' dik it triq;

(iii) id-dispożizzjonijiet ta' dan il-paragrafu jgħoddu wkoll għal kull dar li tmiss ma' triq oħra, sew jekk dik id-dar tkun mibnija ġdida kemm jekk sulari ġodda jkunu mtellgħin fuq dar li ġa hemm:

Iżda, f'dawn il-każijiet il-għoli tal-ħitan jista' jkun tliet darbiet il-wisa' jew id-distanza hawn fuq imsemmija, rispettivament;

(iv) id-disposizzjonijiet ta' dan il-paragrafu ma jgħoddux għall-knejjes, jew bini ieħor mibni u ddestinat għal dejjem għall-qima t'Alla, lanqas għal ebda bini pubbliku, jew għal opri oħra mibnija u ddestinati għad-difiża ta' Malta;

(m) bla ħsara tad-dispożizzjonijiet tal-paragrafu (g) ta' dan l-artikolu, il-fossa tad-drenaġġ ta' kull dar jew bini għandha titħaffer, jew titbiddel, titqiegħed u tkun imrewħa skond l-ordnijiet illi, f'kull każ, jingħataw mis-Suprintendent tas-Saħħa Pubblika, jew li jingħataw b'mod ġenerali b'regolamenti magħmulin bis-saħħa ta' l-artikolu 102;

(n) (i) kull dar għandu jkollha warajha bitħa għaliha biss; u dik il-bitħa għandu jkollha t-tul kollu tal-ħajt ta' dik id-dar, u l-wisa' ta' mhux anqas minn tliet metri, jew ta' nofs il-għoli tad-dar, meta dik id-dar tkun ogħla minn sitt metri; f'din il-bitħa jista' jinbena loki wieħed jew iżjed, wieħed fuq l-ieħor; iżda f'dan il-każ il-wiċċ tal-bitħa għandu jikber skond il-wisa' li jiġi hekk meħud;

(ii) iżda, meta l-bitħa ta' dar tkun wara bitħa ta' dar oħra, il-minimum tal-wisa' ta' kull waħda miż-żewġ btieħi jista' jitnaqqas sa mhux anqas minn żewġ terzi tal-wisa' hawn fuq imsemmi, basta li l-wisa' taż-żewġ btieħi flimkien ma jkunx anqas minn sitt metri, u li s-sidien ta' dawn il-btieħi jintrabtu b'att nutarili, illi għandu jiġi mniżżel fir-Reġistru Pubbliku min-nutar li jkun irċievih, li ma jgħollux il-ħajt li jifred il-btieħi iżjed minn tlieta punt ħamsa metri mill-wiċċ tal-btieħi jew tal-bitħa l-aktar għolja jekk il-btieħi ma jkunux ta' l-istess invell; u kull min f'xi żmien itella', jew iħalli mtella', dak il-ħajt b'għoli aktar minn daqshekk, isir ħati ta' kontravvenzjoni għal dan il-Kodiċi;

(iii) meta l-wisa' tal-bitħa jaqbel mal-għoli ta' wieħed jew iżjed mis-sulari, skond ir-regoli ta' hawn fuq, l-awtorità sanitarja tista' tagħti li jinbnew sulari ġodda, kemm-il darba fuq l-aħħar sular li jkun ġa mibni, u man-naħa tal-bitħa, jiġi mħolli spazju mikxuf għal kollox b'irpar tal-ħadid lejn in-naħa tal-bitħa, ta' wisa' mhux anqas min-nofs il-għoli tas-sular mibni ġdid;

(iv) id-dispożizzjonijiet ta' qabel dan il-paragrafu ma jgħoddux għal dawk id-djar li qegħdin fil-kantuniera ta' żewġ triqat jew bejn żewġ triqat, kemm-il darba, fil-każ imsemmi l-aħħar, waħda miż-żewġ triqat ikollha għall-anqas il-wisa' ta' mhux anqas min-nofs il-għoli tal-bini, jew tkun qiegħda ma' xatt il-baħar;

(v) l-awtorita kompetenti tista' tiddispensa mill-bitħa meħtieġa fir-regoli ta' qabel din, meta l-wisa' ta' l-art li fuqha għandu jsir il-bini, ikun hekk żgħir li minnu ma tistax tinħareġ din il-bitħa, u kull waħda mill-kmamar u t-taraġ tal-bini jkunu għall-anqas jieħdu direttament id-dawl minn tieqa li tagħti għat-triq pubblika jew fuq xi spazju ieħor fil-beraħ;

(vi) meta, minħabba l-għamla ta' l-art li fuqha għandha tinbena dar, il-bitħa ma jistax ikollha t-tul jew il-wisa' li trid il-liġi, is Suprintendent tas-Saħħa Pubblika jista' jagħti li ssir bitħa ta' tul jew wisa' anqas, kemm-il darba, fil-fehma tiegħu, dan it-tul jew wisa' anqas, wara li jittieħdu b'qies il-kondizzjonijiet partikolari tal-lok, ikunu biżżejjed għad-dawl u għall-arja meħtieġa għas-saħħa tan-nies li joqogħdu fid-dar;

(vii) il-bitħa jew btieħi ta' dar għandhom ikunu ċċangati u jkollhom kanali skond ir-regolamenti magħmulin bis-saħħa ta' l-artikolu 102;

(viii) kull dar għandu wkoll ikollha bir miżmum fi stat tajjeb, tal-kapaċità mill-anqas ta' tliet metri kubi, għal kull ħames metri kwadri tal-wiċċ ta' l-art ta' kull kamra ta' dik id-dar;

(o) (i) tletin ġurnata mill-anqas qabel ma jinbeda xogħol ta' bini, jew ta' bini mill-ġdid, ta' dar, jew ta' biċċa minn dar, jew, meta jsir xogħol biex il-loki jitniffed mad-drenaġġ pubbliku, qabel ma dan ix-xogħol jitgħatta, l-arkitett jew il-bennej, jew is-sid, għandu, flimkien ma' pjanta tax xogħol propost, jagħti avviż ta' dak ix-xogħol lis-Suprintendent tas-Saħħa Pubblika;

(ii) meta, fil-fehma tas-Suprintendent tas-Saħħa Pubblika, ix-xogħol propost jinħtieġ li jiġi maħdum taħt it-tmexxija ta' wieħed tas-sengħa sabiex jiġu skansati, ma' tul ix-xogħol jew wara, il-ħsarat fi proprjetà jew il-

perikolu lill-ħaddiema mqabbdin fix-xogħol jew lil min ikun għaddej jew lil persuni oħra, is-Suprintendent tas-Saħħa Pubblika jista' jitlob dikjarazzjoni bil-miktub minn arkitett li biha jieħu f'idejh it-tmexxija u r responsabbiltà tax-xogħol, bla ħsara f'kull każ ta' kull responsabbiltà ċivili jew kriminali ta' persuni oħra, skond il-liġi;

(iii) is-Suprintendent tas-Saħħa Pubblika għandu, fuq talba ta' l-arkitett, bennej, jew sid, fi żmien tletin ġurnata mill-kunsinna tal-pjanta, jew fi żmien erbgħin ġurnata, jekk il-każ hu wieħed li għandu jkun meqjus mill-Bord tas-Servizzi Ġenerali, igħarrfu jekk il-pjanta ġietx jew le approvata mill-awtorità sanitarja;

(iv) ħadd, f'ebda każ, ma jista' jibda ebda xogħol qabel ma l-approvazzjoni ta' l-awtorità sanitarja tiġi mgħarrfa lilu bil-miktub fiż-żmien hawn fuq imsemmi, jew, fiż-żmien li jkun isir ix-xogħol, jitbiegħed mill-pjanta kif tkun ġiet approvata mill-awtorità sanitarja, mingħajr il-permess tas-Suprintendent tas-Saħħa Pubblika;

(v) din l-approvazzjoni titqies li hija nulla u bla effett jekk xi tagħrif jew partikolaritajiet li jkun hemm fl-avviż hawn fuq imsemmi jew fil-pjanta mgħaqqda miegħu jinsabu mhux korretti jew qarrieqa;

(vi) kull uffiċjal tad-Dipartiment tas-Saħħa jista', fil-kors tax-xogħol jew wara li jitlesta x-xogħol, iżur il-lok biex jiżgura ruħu jekk il-bini, sew għal dak li hu materjal użat kemm għal dak li hu xogħol, hux magħmul skond il-liġi jew ir-regolamenti;

(p) fuq applikazzjoni ta' l-arkitett inkarigat mill-bini jew mill-bini mill-ġdid ta' dar għal ħelsien dwar dik id-dar mid-dispożizzjonijiet tal-paragrafu (l) jew tas-subparagrafu (i) tal-paragrafu (n) ta' dan is-subartikolu, is-Suprintendent tas-Saħħa Pubblika jista' -

(i) f'kull każ mhux speċifikat fis-subparagrafi (v) u (vi) tal-paragrafu (n) ta' dan is-subartikolu; u

(ii) jekk il-Bord tas-Servizzi Ġenerali jqis illi dak il-ħelsien jista' jingħata mingħajr ħsara għas-saħħa tan-nies li joqogħdu fid-dar jew fi djar oħra fil-viċinanza tagħha,

jeżenta dik id-dar minn kull waħda jew minn xi waħda minn dawk id-dispożizzjonijiet, taħt dawk il-kondizzjonijiet li jidhrulu xierqa, u ma jkun hemm ebda appell minn deċiżjoni tas-Suprintendent tas-Saħħa Pubblika taħt dan il-paragrafu;

(q) (i) dan il-paragrafu jgħodd għal kull dar li l-għoli tagħha, b'kejl minn l-aktar saff baxx ta' reżistenza għall-umdità sa l-ogħla ponta tad-dar, ikun iżjed minn erbgħa u għoxrin metru;

(ii) qabel il-bidu tal-bini jew tal-bini mill-ġdid ta' xi dar li għaliha jgħodd dan il-paragrafu, l-arkitett inkarigat għandu jissottometti lid-Direttur tax-Xogħlijiet Pubbliċi pjanti u dettalji flimkien ma' dawk il-partikolaritajiet l-oħra dwar il-bini jew bini mill-ġdid tad-dar kif jista' jkun meħtieġ mid-Direttur tax-Xogħlijiet Pubbliċi, li għandu jagħti parir bil-miktub lis-Suprintendent tas-Saħħa Pubblika jekk huwa jkunx sodisfatt illi d-dar meta mibnija jew mibnija mill-ġdid, skond il-każ, skond dawk il-pjanti, dettalji u partikolaritajiet tkunx stabbli u żgura;

(iii) il-parir tad-Direttur tax-Xogħlijiet Pubbliċi mogħti skond l-aħħar subparagrafu qabel dan ma jolqotx ir-responsabbiltà ta' l-arkitett jew ta' xi persuna oħra dwar l-istabbilità jew sigurtà tad-dar;

(iv) id-dispożizzjonijiet ta' dan il-paragrafu jkunu b'żieda għal u mhux b'deroga ta' xi waħda mid-dispożizzjonijiet ta' din it-Taqsima applikabbli għal djar, u b'mod partikolari u mingħajr ħsara għall-ġeneralità ta' dak li ngħad qabel, id-dispożizzjonijiet tal-paragrafu (o) ta' dan is-subartikolu għandhom igħoddu għal kull dar li għaliha dan il-paragrafu jgħodd bħallikieku r-riferenza għad-dettalji u pjanta msemmija fis-subparagrafu (v) tiegħu tinkludi riferenza għall-pjanti, dettalji u kull partikolaritajiet imsemmija fis-subparagrafu (ii) ta' dan il-paragrafu, u bħallikieku r-riferenza għal kull uffiċjal tad-Dipartiment tas-Saħħa msemmi fis-subparagrafu (vi) tiegħu tinkludi riferenza għal kull uffiċjal tad-Dipartiment tax-Xogħlijiet Pubbliċi:

Iżda t-termini msemmija fis-subparagrafu (i) u fis-sub-paragrafu (iii) tal-paragrafu (o) ta' dan is-subartikolu ma għandhomx igħoddu f'kull każ li għalih igħodd dan il-paragrafu.

(2) Meta xi dar tkun se tiġi mqabbda mad-drenaġġ pubbliku skond id-dispożizzjonijiet tal-paragrafu (g) tas-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu, id-Direttur tax-Xogħlijiet Pubbliċi jista', jekk jidhirlu xieraq u prattikabbli, iqiegħed il-kumnikazzjoni bejn id-drenaġġ pubbliku u l-intercepting chamber relattiv għal dik id-dar, u s-sid ta' dik id-dar għandu, fi żmien tletin jum minn intima mill-imsemmi Direttur, iħallas lil dan ta' l-aħħar dak id-dritt għal kumnikazzjoni li l-Ministru responsabbli għax-xogħlijiet pubbliċi jista' jistabbilixxi b'regolamenti magħmula skond dan is-subartikolu, u, f'nuqqas tal-ħlas fl-imsemmi żmien ta' tletin jum, ikollu jitħallas mis-sid imgħax bir-rata ta' sitta fil-mija fis-sena mid-data ta' dik l-intima.

(3) Meta, bis-saħħa ta' regolamenti magħmula skond is-subartikolu (2) ta' l-artikolu 102 ta' dan il-Kodiċi, id-Direttur tax-Xogħlijiet Pubbliċi jew xi persuna oħra tkun għamlet xi xogħlijiet skond jew dwar id-disposizzjonijiet tal-paragrafu (ġ) tas-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu u dawk ix-xogħlijiet ikunu saru għal jew fl-interess ta' persuni okra li jkunu obbligati li jagħmlu dawk ix-xogħlijiet skond l-imsemmi paragrafu (ġ), l-imsemmi Direttur jew il-persuna l-oħra li tkun għamlet ix-xogħlijiet hawn fuq imsemmija jkollha privileġġ favur tagħha fuq il-proprjetà li dwarha jkunu saru x-xogħlijiet għall-ammont li jkollu jitħallas lilha skond kull regolamenti magħmula kif intqal qabel, iżda dak il-privileġġ għandu jkun reġistrat fir-Reġistru Pubbliku fi żmien xahrejn minn meta jitlestew ix-xogħlijiet, u dak il-privileġġ ikollu preċedenza fuq kull kreditu ieħor, sew jekk privileġġat jew ipotekarju, fuq dik il-proprjetà, minkejja kull disposizzjoni oħra tal-liġi fis-sens kuntrarju.".

(2) Minflok it-Taqsima XXV tal-Kodiċi tal-Liġijiet tal-Pulizija għandu jidħol dan li ġej:

"Taqsima XXV

Dwar Traffikanti ta' *Scrap*

311. Kull traffikant ta' *scrap* għandu jżomm ktieb jew kotba miktubin b'mod li jinqara, u għandu jniżżel fih jew fihom rendikont tal-ħażniet kollha ta' metall *scrap*, kemm jekk ġdid kemm jekk qadim, mixtrija minnu, u għandu jagħti dwar kull oġġett id-data li fiha, u n-numru tal-karta ta' identità tal-persuna mingħand min, xtara l-istess oġġett.

312. Traffikant ta' *scrap* ma għandux jixtri metall *scrap* mingħand xi persuna jekk dik il-persuna ma tipprovax b'mod sodisfaċenti l-mod kif ġie għandha dak il-metall.

313. Kull uffiċjal tal-pulizija jew tad-dwana jista', f'kull żmien, jidħol ġewwa fond miżmum minn traffikant ta' *scrap* u jispezzjona l-oġġetti li jkun hemm fih kif ukoll il-ktieb jew kotba msemmija fl-artikolu 311.

314. (1) Ebda persuna ma għandha tittraffika metall *scrap* mingħajr liċenza mingħand l-awtorità kompetenti.

(2) Kull liċenza bħal din għandha tibqa' fis-seħħ għal żmien tnax-il xahar mill-ewwel ta' Jannar tas-sena li fiha tinħareġ.

(3) L-espressjoni "metall *scrap*" tfisser u tinkludi kull metall antik, metall *scrap*, metall imkisser, ħwejjeġ tal-metall parzjalment maħduma, ħwejjeġ tal-metall antiki jew imħassra, jew partijiet minn vetturi bil-mutur li jkunu ġew *scrapped*, jew imkissra jew li tkun saritilhom ħsara.

315. Kull traffikant liċenzjat ta' metall *scrap* għandu jikkonforma mad-disposizzjonijiet li ġejjin:

(a) għandu jipproduċi lill-Pulizija, kull meta jiġi mitlub jagħmel hekk, kull metall *scrap* li jkun xtara jew xort' oħra laqa' għandu, li jkun fil-pussess tiegħu dak il-ħin;

(b) għandu jagħti lill-Pulizija, kull meta jiġi mitlub jagħmel hekk, rendikont ta' kull metall *scrap* li jkun biegħ jew li xort'oħra jkun iddispona minnu, u jagħti n-numru tal-karta ta' identità tal-persuna li lilha jkun biegħ jew xort' oħra għaddielha dawk il-metalli;

(ċ) għandu, mingħajr dewmien, javża lill-Pulizija b'dawk l-oġġetti li jkunu ġew fil-pussess tiegħu u li jkunu jikkorrispondu mad-deskrizzjoni ta' xi oġġetti misruqa jew akkwistati kontra l-liġi u li dwarhom ikun ingħata avviż mill-Pulizija;

(d) ma għandux jibdel il-forma ta', jew jitlaq il-pussess ta', xi metall *scrap* qabel jgħaddu tmienja u erbgħin siegħa minn meta jkun xtara jew irċieva dak il-metall;

(e) ma għandux ikollu fil-pussess tiegħu vettura distrutta jew bil-ħsara jekk ma jkollux għandu ċertifikat mill-uffiċjal kompetenti taħt l-Att dwar Taxxa tar-Reġistrazzjoni ta' Vetturi bil-Mutur li jikkonferma l-klassifikazzjoni ta' dik il-vettura.

316. Meta xi persuna tinsab ħatja li tkun ittraffikat metall *scrap* mingħajr liċenzja kif maħsub fl-artikolu 314, jew bi ksur tal-paragrafi (d) u (f) tas-subartikolu (2) ta' l-artikolu 315, il-metall li dwaru jkun sar ir-reat għandu jiġi konfiskat.".

Emenda tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili, Kap. 12.

158. Il-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili għandu jiġi emendat kif ġej:

(a) minflok is-subartikolu (1) ta' l-artikolu 89 tiegħu, għandu jidħol dan li ġej:

"(1) Il-Ministru responsabbli għall-ġustizzja għandu jaħtar dawk il-listi li jista' jqis li jkunu xierqa, u kull lista tkun magħmula minn dak l-għadd li jista' jqis xieraq ta' avukati, prokuraturi legali u esperti oħra, biex iwettqu d-dmirijiet ta' kuraturi, avukati jew prokuraturi legali *ex ufficio* u ta' esperti fil-Qrati ta' Malta u ta' Għawdex skond ma jkun jenħtieġ taħt dan il-Kodiċi.";

(b) l-artikolu 90 tiegħu għandu jitħassar;

(ċ) l-artikolu 911 tiegħu għandu jiġi emendat kif ġej:

(i) minflok is-subartikolu (5) tiegħu għandu jidħol dan li ġej:

"(5) Il-Ministru responsabbli għall-ġustizzja għandu jipprovdi dawk il-faċilitajiet li jistgħu jkunu meħtieġa għall-amministrazzjoni xierqa tal-benefiċċju ta' l-għajnuna legali."; u

(ii) minflok is-subartikolu (6) tiegħu għandu jidħol dan li ġej:

"(6) Għandu jkun hemm Avukat għal Għajnuna Legali u l-kliem "Avukat għal Għajnuna Legali" f'dan il-Kodiċi jew f'kull liġi oħra jinkludu lil kull avukat, uffiċjal jew uffiċjal pubbliku ieħor li jinħatru mill-Ministru responsabbli għall-ġustizzja biex iwettqu, taħt it-tmexxija ta' l-Avukat għal Għajnuna Legali, kull funzjoni li tappartjeni lill-Avukat għal Għajnuna Legali jew għall-amministrazzjoni tal-benefiċċju ta' l-għajnuna legali.".

159. Fis-subartikolu (2ċ) ta' l-artikolu 120A ta' l-Ordinanza dwar il-Professjoni Medika u l-Professjonijiet li għandhom x'jaqsmu magħha, minnufih wara l-kliem "f'kull żmien qabel ma jippreżenta l-att ta' l-akkuża," għandhom jidħlu l-kliem "jew f'kull żmien wara li jippreżenta l-att ta' l-akkuża u qabel ma jintagħżel il-ġuri, u bil-kunsens ta' l-akkużat,", u minnufih wara l-kliem "daqslikieku ma jkun ingħata ebda ordni qabel." għandhom jiżdiedu l-kliem "Meta l-Avukat Ġenerali jkun ta ordni ġdid bħal dak wara l-preżentata ta' l-att ta' l-akkuża, ir-reġistratur tal-Qorti Kriminali għandu jara li l-inkartament jintbagħat lill-Qorti tal-Maġistrati, u jara li kopja ta' l-ordni ta' l-Avukat Ġenerali tiġi notifikata lill-Kummissarju tal-Pulizija.".

Emenda ta' l-Ordinanza dwar il-Professjoni Medika u l-Professjonijiet li għandhom x'jaqsmu magħha, Kap. 31.

160. Fl-artikolu 5 ta' l-Ordinanza dwar l-Esplożivi minflok il-kliem "wieħed u disgħin kilogramm" għandhom jidħlu l-kliem "dik il-kwantità li tista' tiġi preskritta b'regolamenti magħmula mill-Ministru responsabbli għall-pulizija".

Emenda ta' l-Ordinanza dwar l-Esplożivi, Kap. 33.

161. L-artikolu 15 ta' l-Ordinanza Dwar ir-Regolament tat-Traffiku għandu jiġi emendat kif ġej:

Emenda ta' l-Ordinanza dwar ir-Regolament tat-Traffiku, Kap. 65.

(a) il-paragrafu (b) tas-subartikolu (1) tiegħu għandu jiġi mħassar u l-paragrafu (ċ) ta' l-istess subartikolu għandu jiġi enumerat mill-ġdid bħala paragrafu (b); u

(b) minnufih wara s-subartikolu (1) tiegħu għandu jiżdied is-subartikolu ġdid li ġej:

"(1A) Kull persuna li tagħmel użu minn numru ta' identifikazzjoni xort' oħra minn dak mogħti mill-pulizija jew mill-Awtorità dwar xi vettura bil-mutur partikolari tkun ħatja ta' reat u, meta tinsab ħatja, teħel multa ta' mhux iżjed minn ħames mitt lira jew priġunerija għal żmien mhux iżjed minn sitt xhur jew għal dik il-multa u priġunerija flimkien.".

162. Fl-artikolu 31 ta' l-Ordinanza dwar il-Mediċini Perikolużi, minnufih wara l-kliem "f'kull żmien qabel ma jippreżenta l-att ta' l-akkuża," għandhom jidħlu l-kliem "jew f'kull żmien wara li jippreżenta l-att ta' l-akkuża u qabel ma jintagħżel il-ġuri, u bil-kunsens ta' l-akkużat,", u minnufih wara l-kliem "daqslikieku ma jkun ingħata ebda ordni qabel." għandhom jiżdiedu l-kliem "Meta l-Avukat Ġenerali jkun ta ordni ġdid bħal dak wara l-preżentata ta' l-att ta' l-akkuża, ir-reġistratur tal-Qorti Kriminali għandu jara li l-inkartament jintbagħat lill-Qorti tal-Maġistrati, u jara li kopja ta' l-ordni ta' l-Avukat Ġenerali tiġi notifikata lill-Kummissarju tal-Pulizija.".

Emenda ta' l-Ordinanza dwar il-Mediċini Perikolużi, Kap. 101.

Emenda ta' l-Att dwar l-Estradizzjoni, Kap. 276.

163. L-Att dwar l-Estradizzjoni għandu jiġi emendat kif ġej u għandu jinqara u jiftiehem skond hekk:

(a) fl-artikolu 12 tiegħu, minflok il-kliem "għal xi pajjiż, jew tintbagħat jew tinżamm f'kustodja għall-fini ta' dak it-treġġigħ lura," għandhom jidħlu l-kliem "għal xi pajjiż";

(b) minnufih wara s-subartikolu (3) ta' l-artikolu 15 tiegħu għandhom jiżdiedu dawn is-subartikoli ġodda li ġejjin:

"(4) Meta persuna tkun inġiebet quddiem qorti rimandanti kif provdut fis-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu, id-disposizzjonijiet tas-subartikolu (1) ta' l-artikolu 401 tal-Kodiċi Kriminali għandhom japplikaw bħallikieku l-kelma "xahar" kulfejn din hemm tinsab kienet sostitwita bil-kelma "xahrejn" u bħallikieku l-kliem "tliet xhur" fil-proviso tiegħu kienu sostitwiti bil-kliem "sitt xhur".

(5) Meta l-persuna arrestata tiddikjara quddiem il-qorti rimandanti li tkun trid titreġġa' lura dik il-qorti għandha, jekk tkun sodisfatta li dik id-dikjarazzjoni tkun saret b'mod volontarju, tibgħat lil dik il-persuna taħt kustodja sakemm din tkun qed jistenna li terġa' lura u d-disposizzjonijiet kollha ta' dan l-Att għat-treġġigħ lura tagħha għandhom jitqiesu bħala sodisfatti u l-Ministru għandu malli dan, minkejja kull disposizzjoni oħra ta' dan l-Att iżda salvi d-disposizzjonijiet tas-subartikoli (2) u (4) ta' l-artikolu 21 tiegħu, jordnalha b'mandat li titreġġa' lura lejn il-pajjiż li jagħmel it-talba. Ma jista' jsir ebda appell mid-deċiżjoni tal-qorti li tibgħat lill-persuna taħt kustodja taħt id-disposizzjonijiet ta' dan is-subartikolu.";

(ċ) fl-artikolu 16 tiegħu:

(i) minflok il-kliem "u li hi tista' tappella" għandhom jidħlu l-kliem "u li, ħlief fil-każ li tintbagħat taħt kustodja biex tistenna li titreġġa' lura taħt id-disposizzjonijiet tas-subartikolu (5) ta' l-imsemmi artikolu 15, hi tista' tappella";

(ii) minnufih wara l-kliem "tal-Kostituzzjoni ta' Malta" għandhom jidħlu l-kliem "jew ta' l-Att dwar il-Konvenzjoni Ewropea"; u

(iii) minflok il-kliem "ta' l-artikolu 46 ta' l-imsemmija Kostituzzjoni" għandhom jidħlu l-kliem "ta' l-artikolu 46 ta'

l-imsemmija Kostituzzjoni jew ta' l-Att dwar il-Konvenzjoni Ewropea, skond il-każ";

(d) fis-subartikolu (2) ta' l-artikolu 21 tiegħu:

(i) fil-paragrafu (b), minflok il-kliem "l-ordni tal-qorti biex tiġi mibgħuta taħt kustodja, u jkun hemm stabbilit" għandhom jidħlu l-kliem "l-ordni tal-qorti biex tiġi mibgħuta taħt kustodja, u l-persuna li tintbagħat tkun bdiet dawk il-proċedimenti jew, jekk ikun hemm stabbilit"; u

(ii) fil-proviso li hemm mal-paragrafu (ċ), minflok il-kliem "rtirati jew abbandunati." għandhom jidħlu l-kliem "rtirati jew abbandunati;" u minnufih warajhom għandu jiżdied dan il-paragrafu ġdid li ġej:

"(d) jekk il-persuna mibgħuta taħt kustodja tkun ġiet akkużata jew tqatta' ż-żmien ta' xi sentenza kif provdut fl-artikolu 12, sakemm din tkun ġiet meħlusa jew b'liberazzjoni jew għax jiskadilha ż-żmien tas-sentenza jew xort'oħra.";

(e) minnufih wara l-artikolu 31 tiegħu għandu jidħol dan l-artikolu ġdid li ġej:

"Reati ta' estradizzjoni oħra speċjali.

32. (1) Ir-reati msemmija fl-artikoli 115 sa 121B tal-Kodiċi Kriminali għandhom jitqiesu bħala li ġew inklużi bħala reati ta' estradizzjoni f'kull trattat ta' estradizzjoni li saru minn Malta (jew li japplikaw għal Malta) ma' pajjiżi msieħbin fil-Konvenzjoni u li jestendu għal, u jorbtu lil, Malta fid-data tad-dħul fis-seħħ għal Malta tal-Konvenzjoni.

(2) Meta dan l-Att ma jkunx japplika fil-każ ta' xi Stat li jkun parti fil "Konvenzjoni tad-Dritt Penali dwar il-Korruzzjoni" id-disposizzjonijiet tas-subartikoli (2) u (3) ta' l-artikolu 31 ta' dan l-Att għandhom *mutatis mutandis* japplikaw għal kull tali pajjiż b'dan illi r-referenza "mis-subartikolu (1)" fl-imsemmi saubartikolu (3) għandha tinqara u tiftiehem bħala referenza għas-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu.

(3) F'dan l-artikolu -

"pajjiżi msehbin fil-Konvenzjoni" tfisser dawk il-pajjiżi li huma partijiet kontraenti fil-Konvenzjoni;

"il-Konvenzjoni" tfisser "il-Konvenzjoni tad-Dritt Penali dwar il-Korruzzjoni" magħruf bħala *Criminal Law Convention on Corruption* magħmula fi Strasbourg fis-27 ta' Jannar, 1999.".

Emenda ta' l-Att dwar il-Kummissjoni Permanenti Kontra l-Korruzzjoni, Kap. 326.

164. L-Att dwar il-Kummissjoni Permanenti kontra l-Korruzzjoni għandu jiġi emendat kif ġej u għandu jinqara u jiftiehem skond hekk:

(a) fil-paragrafu (a) ta' l-artikolu 4 tiegħu, minflok il-kliem "atti ta' korruzzjoni allegati jew suspetti u" għandhom jidħlu l-kliem "atti ta' korruzzjoni allegati jew suspetti li saru minn jew bil-parteċipazzjoni ta' xi persuna msemmija fil-paragrafi (b) u (ċ) ta' dan l-artikolu u"; u

(b) fil-paragrafu (a) tas-subartikolu (1) ta' l-artikolu 6 tiegħu, minflok il-kliem "121," għandhom jidħlu l-kliem "121 meta magħmula minn jew bil-parteċipazzjoni ta' xi persuna msemmija fil-paragrafi (b) u (ċ) ta' l-artikolu 4 ta' dan l-Att,".

Emenda ta' l-Att dwar Taxxa tar-Reġistrazzjoni ta' Vetturi bil-Mutur, Kap. 368.

165. L-Att dwar Taxxa tar-Reġistrazzjoni ta Vetturi bil-Mutur għandu jiġi emendat kif ġej:

(a) minnufih wara s-subartikolu (2) ta l-artikolu 15 tiegħu għandu jiżdied is-subartikolu ġdid li ġej:

"(3) Meta jiġri xi fatt dwar xi vettura bil-mutur li minħabba fih xi assiguratur jista jkun tenut li jħallas xi flus lil xi persuna bħala kumpens għal danni li tkun ġarrbet xi vettura bil-mutur li tkun tkissret, iġġarrfet, inqerdet jew li jkollha ħsara li ma tissewwiex, jew tintilef, l-assiguratur imsemmi jkollu l-obbligu li minnufih jinforma lill-uffiċjal kompetenti, u f'kull każ mhux aktar tard minn dak iż-żmien li jista jiġi preskritt, u jagħtih l-informazzjoni kollha kif jista' jiġi preskritt taħt dan l-artikolu.";

(b) id-disposizzjoni ta' l-artikolu 16 tiegħu għandha tiġi enumerata mill-ġdid bħala s-subartikolu (1) ta l-istess artikolu u minnufih wara għandhom jidħlu s-subartikoli ġodda li ġejjin:

"(2) Fiċ-ċirkostanzi msemmija fis-subartikoli (2) u (3) ta' l-artikolu 15 ta' dan l-Att, l-uffiċjal kompetenti għandu, kemm jista' jkun malajr u fi kwalunkwe każ mhux aktar tard minn xahrejn minn meta l-inċident jiġi rapportat lilu mis-sid jew l-assiguratur, jiżgura li l-vettura bil-mutur tiġi klassifikata

f'waħda mill-kategoriji elenkati fir-Raba' Skeda ta' dan l-Att. Għal dan il-għan, il-vettura bil-mutur għandha tiġi eżaminata mill-uffiċjal kompetenti jew minn ħaddieħor awtorizzat minnu, u fil-każ li l-vettura tiġi klassifikata fil-kategorija C fir-Raba' Skeda ta' dan l-Att, l-istess uffiċjal għandu jimmarka lil dik il-vettura kif jista' jidhirlu xieraq.

(3) Vettura bil-mutur klassifikata fil-kategorija C fir-Raba' Skeda ta' dan l-Att ma għandux jinħarġilha dokument ġdid ta' reġistrazzjoni jekk l-uffiċjal kompetenti ma jkunx sodisfatt li l-vettura bil-mutur li dwarha jkun qiegħed jintalab il-ħruġ tad-dokument ġdid kienet ġiet qabel eżaminata u mmarkata minnu jew minn xi uffiċjal ieħor awtorizzat minnu.

(4) Kull persuna li b'xi mod li jkun tneħħi jew tbiddel xi marka magħmula minn uffiċjal kompetenti jew minn xi uffiċjal awtorizzat minnu tkun ħatja ta' reat u teħel, meta tinsab ħatja, multa ta' mhux anqas minn elf lira jew priġunerija għal żmien minn disa' xhur sa tmintax-il xahar, jew għal dik il-multa u priġunerija flimkien.

(5) Meta l-qorti ssib ħtija ta' reat imsemmi fis-subartikolu (4) ta' dan l-artikolu hija għandha, flimkien mal-piena msemmija f'dak is-subartikolu, tordna l-konfiska tal-vettura bil-mutur li dwarha jkun sar ir-reat. Il-qorti tista' tordna l-konfiska ta' vettura bil-mutur li jkollha n-numru ta' identifikazzjoni tax-*chassis* jew tal-makna ffalsifikat jew fittizju anki fin-nuqqas ta' sejbien ta' ħtija.";

(ċ) is-subartikolu (2) ta' l-artikolu 20 tiegħu għandu jiġi emendat kif ġej:

(i) minnufih wara l-paragrafu (ċ) tiegħu għandu jidħol dan li ġej:

"(d) il-kundizzjonijiet li jgħoddu għal kull waħda mill-kategoriji ta' vetturi bil-mutur elenkati fir-Raba' Skeda ma' dan l-Att u l-obbligazzjonijiet ta' l-uffiċċju tal-liċenzji, tas-sidien, ta' l-assiguraturi, ta' l-operaturi ta' salvataġġ, ta' l-aġenti ta' salvataġġ, tat-traffikanti ta' *scrap*, tal-bejjiegħa u tax-xerrejja, tas-*surveyors* u tal-persuni u ta' l-awtoritajiet l-oħra kollha li għandhom x'jaqsmu, dwar kull waħda minn dawn il-kategoriji ta' vetturi bil mutur;" u

(ii) il-paragrafu (d) tiegħu għandu jiġi enumerat bħala paragrafu (e);

(d) minnufih wara s-subartikolu (2) ta' l-artikolu 21 tiegħu għandu jiżdied is-subartikolu ġdid li ġej:

"(2A) Kull persuna jew assiguratur li jonqos milli jinforma lill-uffiċjal kompetenti kif meħtieġ bis-subartikoli (2) u (3) ta' l-artikolu 15 ta' dan l-Att ikun ħati ta' reat u jeħel, meta jinsab ħati, multa ta' mhux iżjed minn ħames mitt lira jew priġunerija għal żmien ta' mhux iżjed minn sitt xhur jew għal dik il-multa u priġunerija flimkien."; u

(e) minnufih wara t-Tielet Skeda ta' l-Att għandha tiżdied l-iskeda ġdida li ġejja:

"IR-RABA' SKEDA

(Artikolu 16 (2))

KLASSIFIKAZZJONI TA' VETTURI BIL-MUTUR

	KATEGORIJA A	KATEGORIJA B	KATEGORIJA C	KATEGORIJA D
Tifsir	*SCRAP* biss (i.e. mingħajr partijiet li jistgħu ekonomikament jiġu sal-vati u li hu ta' valur biss bħala metall *scrap)* e.g. meta l-oġġett jiġi maħruq għal kollox.	TKISSIR għal *spare parts* jekk ekonomikament possibbli (b'esklużjoni ta' xi valur li jista' jibqagħlu bħala *scrap.*	RIPARABBLI iżda l-ispejjeż għat-tiswija jkunu iżjed mill-valur tal-vettura qabel l-inċident.	IL-VETTURI L-OĦRA KOLLHA LI JKUNU RIPARABBLI.

Emenda ta' l-Att kontra *Money Laundering,* Kap 373.

166. L-Att kontra *Money Laundering* għandu jiġi emendat kif ġej u għandu jinqara u jiftiehem skond hekk:

(a) minflok is-subartikolu (3) ta' l-artikolu 3 tiegħu għandu jidħol dan li ġej:

"(3) Fi proċeduri dwar reat ta' *money laundering* taħt dan l-Att id-disposizzjonijiet tal-paragrafu (b) tas-subartikolu (1C) ta' l-artikolu 22 ta' l-Ordinanza dwar il-Mediċini Perikolużi, għandhom ikunu *mutatis mutandis* japplikaw.

(4) Meta l-persuna misjuba ħatja ta' reat ta' *money laundering* taħt dan l-Att ikun uffiċjal ta' korp magħqud bħalma hemm imsemmi fl-artikolu 121F tal-Kodiċi Kriminali jew tkun persuna li jkollha setgħa ta' rappreżentanza jew li jkollha tali awtorità bħalma hemm imsemmi f'dak l-artikolu u r-reat li dik il-persuna tkun instabet ħatja tiegħu jkun sar għall-benefiċċju, f'parti jew kollu kemm hu, ta' dak il-korp magħqud, dik il-persuna għandha għall-finijiet ta' dan l-Att titqies bħala li hi vestita bir-rappreżentanza legali ta' l-istess korp magħqud li għandu jkun responsabbli għall-ħlas ta' multa ta' mhux anqas minn 500 lira u mhux iżjed minn 500,000 lira.

(5) Mingħajr preġudizzju għad-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 23 tal-Kodiċi Kriminali l-qorti għandha, b'żieda ma' kull piena li għaliha tista' tiġi kkundannata persuna misjuba ħatja ta' reat ta' *money laundering* taħt dan l-Att u b'żieda ma' kull piena li korp magħqud jista' jeħel taħt id-disposizzjonijiet tas-subartikolu (4) ta' dan l-artikolu, tordna t-teħid favur il-Gvern tar-rikavat jew ta' dik il-proprjetà li l-valur tagħha jkun jikkorrispondi għall-valur ta' dak ir-rikavat sew jekk dak ir-rikavat ikun ġie riċevut mill-persuna misjuba ħatja jew mill-korp magħqud imsemmi fl-imsemmi subartikolu (4) ta' dan l-artikolu u kull proprjetà li tappartjeni lil, jew li tkun fil-pussess jew taħt il-kontroll ta' xi persuna misjuba ħatja kif imsemmi qabel jew ta' korp magħqud kif imsemmi f'dan is-subartikolu għandha, sakemm ma jiġix ippruvat il-kuntrarju, titqies li tkun inkisbet mir-reat ta' *money laundering* u tkun suġġetta għal konfiska jew teħid mill-qorti:

Iżda, għall-finijiet ta' dan is-subartikolu, "rikavat" tfisser xi vantaġġ ekonomiku u kull proprjetà li tiġi jew titnissel, sew b'mod dirett sew mhux dirett, minn xi attività kriminali u tinkludi kull qliegħ jew benefiċċju ieħor miksub minn dik il-proprjetà.

(6) Mingħajr preġudizzju għad-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 5 tal-Kodiċi Kriminali, il-qrati ta' Malta għandhom ukoll ikollhom ġurisdizzjoni fuq kull reat ta' *money laundering* taħt dan l-Att fl-istess ċirkostanzi bħalma huma msemmija fl-artikolu 121C tal-Kodiċi Kriminali."; u

(b) minnufih wara l-artikolu 4 tiegħu għandu jiżdied dan l-artikolu ġdid li ġej:

"Kunsinna w xiri kontrollati.

4A. Id-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 30B ta' l-Ordinanza dwar il-Mediċini Perikolużi, għandhom japplikaw *mutatis mutandis* għal kull rikavat li jaqa' taħt it-tifsira tas-subartikolu (5) ta' l-artikolu 3 ta' dan l-Att.".

Emenda ta' l-Att dwar il-Gwardjani Privati u Lokali, Kap. 389.

167. Il-paragrafu (a) ta' l-artikolu 10 ta' l-Att dwar il-Gwardjani Privati u Lokali għandu jiġi emendat kif ġej:

(a) fis-subparagrafu (i), minflok il-kliem minn "xi offiża volontarja fuq il-persuna" sa "l-fiduċja pubblika" għandhom jidħlu l-kliem "ta' omiċidju volontarju jew ta' offiża gravi fuq il-persuna jew ta' xi delitt kontra l-proprjetà aggravat bl-ammont li jeċċedi l-elf lira jew bil-vjolenza jew ta' xi delitt kontra l-fiduċja pubblika";

(b) fis-subparagrafu (iv) tiegħu, minnufih wara l-kliem "tkun uffiċjal pubbliku" għandhom jidħlu l-kliem "ħlief uffiċjal li jkun jappartjeni għal grad jew kategorija kif jistgħu jiġu preskritti mill-Ministru"; u

(ċ) minnufih wara s-subparagrafu (iv) tiegħu għandu jidħol is-subparagrafu ġdid li ġej:

"(v) tkun instabet ħatja f'Malta jew x'imkien ieħor ta' xi delitt kontra l-persuna jew kontra l-proprjetà u l-applikazzjoni ssir fi żmien ħames snin minn meta jsir id-delitt.".

Transitorji.

168. (1) Id-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 22 u tas-subartikolu (5) ta' l-artikolu 509 tal-Kodiċi Kriminali qabel id-data tal-bidu fis-seħħ ta' dan l-Att (hawnhekk iżjed 'il quddiem f'dan l-artikolu msejħa

"id-data relevanti") għandhom ikomplu japplikaw għal kull sentenza li tingħata qabel id-data relevanti dwar kull persuna jew li tingħata fid-data relevanti jew warajha dwar persuna li fid-data relevanti tkun fil-ħabs tistenna biex tiġi proċessata għar-reat jew reati li dwarhom tkun is-sentenza u d-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 8 u ta' l-artikolu 112 ta' dan l-Att ma jkollhom ebda effett fuq sentenza bħal dik.

(2) Dawn id-disposizzjonijiet li ġejjin għandhom japplikaw għal oġġetti li jkunu jappartjenu lill-persuna akkużata jew imputata jew lil persuni oħra u konnessi ma' proċeduri kriminali meta dawk l-oġġetti jkunu diġà ġew esibiti fi proċeduri kriminali qabel id-data relevanti:

(a) oġġetti esibiti fi proċeduri li ma jkunux ġew deċiżi b'sentenza finali għandhom ikunu esklużivament regolati bl-artikoli 667 sa 679 tal-liġi prinċipali kif sostitwiti bl-artikolu 155 ta' dan l-Att;

(b) oġġetti esibiti fi proċeduri li jkunu ġew deċiżi b'sentenza finali għandhom:

(i) jekk il-persuna li lilha tappartjeni l-proprjetà ma tkunx magħrufa mir-reġistratur, din għandu jsir minnha bil-mod kif provdut dwaru fl-artikolu 679 tal-liġi prinċipali kif sostitwit bl-artikolu 155 ta' dan l-Att sakemm il-proċedimenti jkunu ġew stabbiliti kif hawn qabel imsemmi għal żmien ta' mill-anqas sitt xhur u r-reġistratur jagħmel proċess verbal li jkun jgħid dan qabel ma ssir it-tneħħija;

(ii) jekk il-persuna preżunta bħala l-persuna li lilha jkunu jappartjenu l-oġġetti tkun magħrufa, l-oġġetti għandhom jitneħħew skond il-provvedimenti tas-subparagrafu (i) ta' dan il-paragrafu jekk wara li r-reġistratur ikun kiteb lil dik il-persuna u jagħtiha żmien xahar biex tirtira dawk l-oġġetti, dik il-persuna tonqos milli tagħmel dan, iżda l-persuna li lilha jkunu jappartjenu dawk l-oġġetti tista' titlob li tingħata r-rikavat li r-reġistratur ikun ġieb mit-tneħħija ta' dawk l-oġġetti jekk dik il-persuna tagħmel it-talba tagħha fi żmien

sentejn mid-data li fiha l-oġġetti jkunu tneħħew u jġib prova dwar il-jedd tiegħu fuq l-oġġetti mitluba.

(3) Kull ħatra korrenti u li setgħet saret skond l-artikoli 89 u 90 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili qabel id-data relevanti jista' jintemm mill-Ministru responsabbli għall-ġustizzja minkejja li dawk il-ħatriet saru għal perjodu fiss b'dan illi kull kawża li setgħet diġà ġiet assenjata lil xi avukat għandha tkompli tiġi trattata minn dak l-avukat.

Mgħoddi mill-Kamra tad-Deputati fis-Seduta Nru. 717 ta' l-20 ta' Marzu, 2002.

ANTON TABONE
Speaker

RICHARD J. CAUCHI
Skrivan tal-Kamra tad-Deputati